

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/22-01/142
URBROJ: 6521-31-22-01
Zagreb, 10. studenoga 2022.

D.E.U. br. 22/009

**ODBOR ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
PRIRODE**
Predsjednica Sandra Benčić

Poštovana predsjednice Odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje na razmatranje Odboru za zaštitu okoliša i prirode stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2021. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive
2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim
emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća
1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada
COM (2022) 156**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/22-07/376, URBROJ: 50301-21/22-22-2 na sjednici održanoj 31. listopada 2022.

Predmetni Prijedlog direktive je Europska komisija objavila 5. travnja 2022. u sklopu Europskog zelenog plana, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim Vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske do 9. prosinca 2022.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2022) 156
- COM (2022) 156

Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) and Council Directive 1999/31/EC of 26 April 1999 on the landfill of waste

Brojčana oznaka dokumenta: 2022/0104 (COD)

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

Ustrojstvena jedinica: Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom

Nadležna služba: Služba za okolišnu dozvolu, rizična postrojenja i štete u okolišu

Nadležna služba u MVEP (Sektor za COREPER I):

Služba za promet, energetiku i okoliš

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina Vijeća za okoliš

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Europska komisija (u daljnjem tekstu: EK) je dana 5. travnja 2022. godine usvojila Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano

sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada.

Prijedlogom izmjene Direktive o industrijskim emisijama (IED) doprinosi se ostvarivanju svih glavnih ciljeva Europskog zelenog plana (EZP): dekarbonizacija; nulta razina onečišćenja, uključujući uklanjanje (toxic-free), odnosno smanjenje uporabe opasnih kemikalija, smanjenje i sprječavanje gubitka bioraznolikosti, resursna učinkovitost i kružno gospodarstvo, uključujući upravljanje vodama i ponovnu uporabu vode, strateška autonomija. Prijedlozi omogućavaju i aktivno sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti kao pomoći nadležnim tijelima pri odlučivanju o okolišnim dozvolama i drugim procesima.

Glavni ciljevi prijedlogâ su:

- a) zaštita okoliša i javnog zdravlja od štetnih učinaka onečišćenja iz velikih agroindustrijskih postrojenja, uključujući i onih koja trenutačno nisu regulirana IED-om, te poboljšanje djelotvornosti IED-a i njegovom modernizacijom;
- b) uspostava jednakih uvjeta tržišnog natjecanja uz visoku razinu zaštite zdravlja i okoliša;
- c) poticanje uvođenja tehnika i ulaganja u njih na sinergijski način radi zajedničkog djelovanja za sprečavanje/smanjenje onečišćenja i emisija ugljika, među ostalim i dinamičnijim izdavanjem/preispitivanjem dozvola velikih postrojenja;
- d) poticanje temeljite agroindustrijske preobrazbe (transformacije), koja je u tijeku, radi postizanja ciljeva EZP-a, uključujući postizanje nulte stope onečišćenja, klimatske neutralnosti, netoksičnog okoliša, veće učinkovitosti resursa (energija, voda i sprečavanje nastanka otpada) i kružnosti;
- e) poboljšanje pristupa informacijama i pravosuđu u vezi s izdavanjem dozvola te radom i kontrolom reguliranih postrojenja te povećanje sudjelovanja javnosti u odlučivanju.

Prijedlog izmjene IED-a obuhvaća sljedeće:

- 1) U vezi jačanja učinkovitosti, najvažnije mjere odnose se na:
 - bolje definiranje uvjeta (kroz načela i standardiziranu metodologiju za procjenu nerazmjera između troškova provedbe zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (ZNRT) i mogućih koristi za okoliš, Prilog II.) za primjenu fleksibilnosti i odobravanje derogacija kod izdavanja dozvola (članak 15. stavak 4.) – radi ujednačnije primjene tih odredbi u državama članicama (DČ);
 - obvezu nadležnih tijela da utvrde granične vrijednosti emisije (GVE) na najnižoj granici relevantnog raspona razina emisija povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama (BAT-AEL), osim ako operater dokaže da primjena NRT-a omogućuje ispunjavanje samo manje strogih GVE (članak 15. stavak 3.) – u oko 80 % dozvola se utvrđuju najblaže GVE iz predloženog raspona ZNRT-a;
 - jačanje zahtjeva transparentnosti kod izdavanja dozvola (objava sažetka uvjeta dozvole) i prekogranična razmjena informacija (članci 5. i 7.) te stroža pravila koja se primjenjuju u slučaju kršenja uvjeta dozvole i proširenje ovlasti nadležnog tijela na obustavu rada postrojenja dok se ponovno ne postigne sukladnost (članak 8.);
 - novu odredbu (članak 79.a) o naknadi štete za zdravlje koja je nastala u cijelosti ili djelomično kao posljedica povrede nacionalnih mjera donesenih u skladu s ovom direktivom, uz prebacivanje tereta dokaza na tuženika koji treba dokazati da nije odgovoran za povredu, te

proširenje sudjelovanja zainteresirane javnosti u postupku izdavanja ili ažuriranja uvjeta dozvole (članci 24., 70.g, 70.h).

2) U vezi s poticanjem inovativnih tehnologija kojima bi se postigli okolišni i klimatski ciljevi u 2030. i 2050., najvažnije mjere (u novom poglavlju II.a ovog prijedloga) odnose se na:

- uvođenje INCITE centra koji će u cilju što bržeg uvođenja najboljih raspoloživih tehnika (NRT) prikupljati i analizirati informacije o inovativnim tehnikama u cijelom svijetu (čime se formalizira dosadašnji proces „scoutinga“ potencijalnih NRT-ova, članak 27.a). Ideja INCITE centra je povezati stručnjake za dekarbonizaciju, smanjenje onečišćenja, bolje korištenje resursa, kako bi se holistički sagledale transformativne tehnologije, poticale sinergije i izbjegavale negativne kompenzacije (*trade-offs*).

- omogućavanje dužeg perioda privremene derogacije od uvjeta iz dozvole (predvodnicima) radi testiranja novih tehnologija (s 9 na 24 mjeseca, članak 27.b), odnosno dužeg perioda za usklađivanje sa ZNRT-om (s 4 na 6 godina, članak 27.c) tj. za postizanje GV unutar razina emisija povezanih s tehnikama u nastajanju (BAT-TN-ova) – inače je potrebno 8 -12 godina za izradu NRT-a kojim se usvaja nova tehnologija;

- obvezu izrade planova preobrazbe (TP, najprije energetske sektor, lipanj 2030.) u okviru svojih sustava upravljanja okolišem (EMS) jer većina postrojenja treba značajnu preobrazbu kako bi doprinijeli ciljevima EU-a za čisto, kružno i klimatski neutralno gospodarstvo do 2050.

3) U vezi učinkovitije uporabe resursa i sigurnih kemikalija te kružnosti, najvažnije mjere odnose se na:

- obvezu da sustav upravljanja okolišem (eng. EMS) adresira mjere za resursnu (i energetske) učinkovitost, kružnost i uporabu sigurni(ji)h kemikalija (potonje uz sudjelovanje Europske agencije za kemikalije, ECHA-e, pri izradi ZNRT-ova), uz obvezu postrojenja osigurati stalni napredak u tim područjima i o tome izvješćivati (sukladno listi mjera koje same za sebe nisu obvezne, članak 14.a);

- uvođenje (dosad neobvezne) obvezne primjene razina okolišne učinkovitosti iz ZNRT-a (AEPL, npr. količina korištenje vode ili energije, odnosno izvora resursa) i neobveznih mjerila (kao fleksibilniji element koji zahtjeva prilagodbu okolnostima pojedinačnog postrojenja), a sve bi se provodilo kroz EMS (članak 15. stavak 3.a).

4) U vezi poticanja dekarbonizacije, najvažnije mjere odnose se na:

- ukidanje iznimke za postrojenja obuhvaćena ETS (EU Emissions Trading System) direktivom (njih 90 %), odnosno obvezna primjena zahtjeva energetske učinkovitosti kod sljedeće revizije dozvole za sva postrojenja koja ispuštaju stakleničke plinove (članak 9. stavak 2.) i obvezno praćenje kroz EMS;

- usklađeniji pristup kod određivanja/revizije ZNRT-ova za transformativne tehnologije, kojima će se na sinergijski način poticati smanjenje emisija i onečišćujućih tvari (IED) te stakleničkih plinova (ETS), pri čemu bi sektor proizvodnje čelika mogao biti prvi sektor u kojem bi donijeli takve NRT (npr. pitanje vodika);

- revizijska odredba prema kojoj bi EK do sredine 2028. podnijela izvješće o odnosu ETS-a i IED-a, mogućim daljnjim sinergijama i eventualnoj opravdanosti uvođenja GVE za CO₂

(umjesto sadašnjeg tržišnog mehanizma trgovanja emisijama stakleničkih plinova, članak 9. stavak 1.).

5) U vezi proširenja područja primjene IED-a, najvažnije mjere odnose se na:

5.1.) uključivanje postrojenja/farmi za stočarstvo i spuštanje praga za farme za uzgoj peradi i svinja na 150 uvjetnih grla (UG), pri čemu je dosadašnji prag bio oko 800-900 UG, prvotne analize uzele su raspon od 50 do 750 UG (Prilog VIII. i X. procjene učinka), a detaljnije su razmotrene opcije od 50 i 150 UG:

- time se obuhvaća novih 164 000 farmi koje zajedno s već uključenih 20 000 čine oko 13 % najvećih farmi, odnosno u kontekstu emisija metana i amonijaka 41 % stoke (80 % s UG 50), 81 % svinja (95 %) i 86 % peradi (97 %),

- konzervativna procjena (samo) zdravstvenih koristi (ne i za okoliš) zbog smanjenja emisija metana i amonijaka (od 7 od 37 %) iznosi 5,5 mlrd €/god, uz visoki ratio koristi i troškova od 11 (za stočarstvo 14),

- procjenjuje se da će trošak usklađivanja farmi s uvjetima okolišne dozvole iznositi 2400 €/god (prosjeak za sve farme) tijekom sljedećih 20 godina,

- predviđa se i lakši postupak izdavanja dozvola za farme s fokusom na mjere za smanjenje emisija metana i amonijaka što smanjuje adm. opterećenje i troškove za 20-30 % (članak 4. i 70.c),

- ključne mjere smanjenja emisija su bolje upravljanje gnojivom i dodacima hrani te korištenje bioplinskih postrojenja,

- u operativnim pravilima za farme (s kojima se treba uskladiti 42 mjeseca od donošenja delegiranog akta, članak 70.i) uzet će se u obzir i njihova složenost te raspon učinaka na okoliš, koje ona mogu imati, zajedno s gospodarskim aspektima. Time će se omogućiti uspostava razmjernih zahtjeva za različite poljoprivredne prakse (intenzivne, ekstenzivne, ekološke),

5.2.) uključivanje drugih novih djelatnosti ili proširenje praga postojećih, između ostalih, vađenje industrijskih i metalnih minerala (ne i kamenoloma za agregatni materijal), a zbog očekivanog porasta ekstrakcije grafita, litija, kobalta (4 do 6 puta), proizvodnja (litij-ionskih) baterija (očekuje se oko 25-90 novih gigatvornica do 2040.), a sve zajedno očekuje se proširenje na 1500-2000 novih postrojenja,

5.3.) novi mehanizam praćenja (novih) djelatnosti za koje postoji potencijalna zabrinutost i/ili mogućnost poboljšanja okolišne izvedbe koja omogućava, na temelju danih kriterija, njihovo uključivanje u popis djelatnosti iz priloga I. i I.a putem delegiranog akta (članak 74.),

Ovaj prijedlog sadrži ukupno 5 članaka i dva priloga, a izmjene u članku 1. ne odnose se na poglavlja III. – VI. IED-a. Ujedno se ovim prijedlogom briše dosadašnji Prilog II. o popisu onečišćujućih tvari i povezuje na Prilog II. Prijedloga uredbe o Portalu industrijskih emisija (IEP).

Prijedlogom direktive u dijelu izmjene Direktive 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada, briše se odredba u članku 1. te direktive jer se time želi omogućiti donošenje zaključaka o NRT-u o odlagalištima otpada jer bi se time omogućilo rješavanje ključnih pitanja zaštite okoliša povezanih s odlaganjem otpada, uključujući znatne emisije

metana. Iako su odlagališta uključena u područje primjene IED-a, za njih ne postoje zaključci o NRT-u jer je ta djelatnost obuhvaćena Direktivom o odlagalištima otpada.

Rok za prijenos ove direktive je 18 mjeseci (članak 3.).

Razlozi za donošenje i pozadina zakonodavnog akta:

Direktivom o industrijskim emisijama na integriran se način i na sektorskoj osnovi reguliraju učinci na okoliš približno 52 000 europskih velikih industrijskih postrojenja i farmi („agroindustrijska postrojenja”) s visokim rizikom od onečišćenja. Direktiva obuhvaća sve relevantne onečišćujuće tvari koje potencijalno ispuštaju agroindustrijska postrojenja, a koje utječu na zdravlje ljudi i okoliš. Iz postrojenja reguliranih Direktivom o industrijskim emisijama potječe približno 20 % ukupne mase emisija onečišćujućih tvari EU-a u zrak, približno 20 % emisija onečišćujućih tvari u vodu i približno 40 % emisija stakleničkih plinova. Aktivnosti regulirane tom direktivom uključuju elektrane, rafinerije, obradu i spaljivanje otpada, proizvodnju metala, cementa, stakla, kemikalija, celuloze i papira, hrane i pića te intenzivan uzgoj svinja i peradi. Postrojenje regulirano Direktivom o industrijskim emisijama može obavljati nekoliko aktivnosti obuhvaćenih tom direktivom, npr. proizvodnju cementa i suspaljivanje otpada.

U evaluaciji Direktive o industrijskim emisijama iz 2020. zaključeno je da je općenito bila djelotvorna u sprečavanju i kontroli onečišćenja zraka, vode i tla iz industrijskih aktivnosti te u promicanju uporabe najboljih raspoloživih tehnika (NRT). Direktivom o industrijskim emisijama znatno su smanjene emisije onečišćujućih tvari u zrak i, u manjoj mjeri, emisije u vodu. Pridonijela je i smanjenju emisija u tlo iz postrojenja obuhvaćenih tom direktivom. Iako je njezine učinke na učinkovitost resursa, kružno gospodarstvo i inovacije teže procijeniti, čini se da je direktiva dala pozitivan doprinos, premda ograničenog opsega. U određenoj je mjeri direktiva doprinijela i dekarbonizaciji, u okviru njezinih sadašnjih ograničenja. Drugi aspekti, kao što su javni pristup informacijama i pristup pravosuđu, poboljšali su se u usporedbi s ranijim zakonodavstvom koje je zamijenila ta direktiva.

Međutim, u evaluaciji je utvrđeno i nekoliko područja u kojima su potrebna poboljšanja s obzirom na nove probleme. Pokazalo se da se direktiva, iako pruža čvrst okvir, ne provodi dosljedno u svim državama članicama jer različite razine ambicioznosti sprečavaju potpuno ostvarenje njezinih ciljeva. Ti problemi narušavaju mogućnost da se direktivom smanji pritisak agroindustrijskih postrojenja na okoliš i uspostave jednaki uvjeti kojima bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Kako je zaključio Europski revizorski sud, ti problemi utječu i na mogućnost da se Direktivom o industrijskim emisijama na odgovarajući način provede načelo „onečišćivač plaća”.

Kao pet glavnih problema IED-a identificirani su: nedovoljna djelotvornost i učinkovitost u smanjenju emisija onečišćujućih tvari iz industrije i sudjelovanju javnosti; nedovoljna dinamičnost IED-a za brzo prihvaćanje inovativnih tehnologija, ne potiče se dovoljno uporabu sigurnih kemikalija, resursnu učinkovitost i kružnost, doprinos dekarbonizaciji je neusklađen i ograničen, nisu obuhvaćeni neki agroindustrijski sektori koji značajno onečišćuju okoliš.

Kako bi se odgovorilo na te probleme i potaknulo temeljitu industrijsku preobrazbu koju je potrebno postići u razdoblju od 2025. do 2050., EK se u europskom zelenom planu obvezala na reviziju mjera EU-a za rješavanje problema onečišćenja iz velikih agroindustrijskih postrojenja. Nadalje, Unija je predana Programu održivog razvoja do 2030. i njegovim

ciljevima održivog razvoja. Ovim se prijedlogom pruža doprinos za nekoliko ciljeva održivog razvoja.

Revizijom direktive nastojat će se: i.) poboljšati njena djelotvornost u sprečavanju ili, ako to nije izvedivo, smanjenju emisija onečišćujućih tvari iz agroindustrijskih postrojenja na izvoru, na koje ukazuju kontinuirani ili ubrzani trendovi smanjenja razina emisije, a kako bi se izbjegli ili smanjili negativni učinci na zdravlje i okoliš, uzimajući u obzir stanje okoliša na području na koje te emisije utječu; ii.) osigurati pristup pojedinih i civilnog društva informacijama te sudjelovanje u odlučivanju i pristup pravosuđu (uključujući djelotvornu pravnu zaštitu) u vezi s izdavanjem dozvola te radom i kontrolom reguliranih postrojenja radi pojačanog djelovanja civilnog društva; iii.) pojasniti i pojednostavniti zakonodavstvo te smanjiti administrativno opterećenje, uz istodobno promicanje dosljednosti provedbe u državama članicama; iv.) promicati primjenu inovativnih tehnologija i tehnika za vrijeme industrijske preobrazbe, koja je u tijeku, preispitivanjem referentnih dokumenata o NRT-u bez odgode ako postoje dokazi o dostupnosti učinkovitijih inovativnih tehnika te osiguravanjem potpore za predvodnike u vezi s dobivanjem dozvola; v.) poduprijeti prelazak na uporabu sigurnijih i manje toksičnih kemikalija, veću učinkovitost resursa (energija, voda i sprečavanje nastanka otpada) i veću kružnost; vi.) poduprijeti dekarbonizaciju poticanjem sinergija u primjeni tehnika kojima se sprečavaju ili smanjuju onečišćenje i emisije ugljika te u ulaganjima u te tehnike, čiji je učinak dokazan povezanim trendovima intenziteta emisija; vii.) ublažiti štetne učinke agroindustrijskih aktivnosti, koje trenutačno nisu regulirane IED-om, na zdravlje i okoliš, što dokazuju trendovi smanjenja intenziteta emisija.

Vijeće i Europski parlament pozdravili su reviziju IED-a i izrazili su da očekuju da će se tom revizijom odgovoriti na problem emisija onečišćujućih tvari u zraku iz industrijskih i poljoprivrednih aktivnosti te doprinijeti kružnom gospodarstvu, među ostalim promicanjem ponovne uporabe vode u industriji. Europski panel građana i građanki o klimatskim promjenama i okolišu donio je jasne preporuke u tom pogledu u okviru Konferencije o budućnosti Europe. U tom su kontekstu europski građani izrazili jasnu potporu EU-u u rješavanju problema onečišćenja vode, tla i zraka te smanjenju emisija metana, a ujedno ističu odgovornosti onečišćivača.

Višedionička skupina na visokoj razini za energetske intenzivne industrije, koja savjetuje EK o politikama relevantnima za energetske intenzivne industrije od 2015., izradila je glavni plan u kojem su utvrđene preporuke za izradu okvira politike potrebnog za upravljanje tom tranzicijom uz istodobno održavanje konkurentnosti industrije. Preporučila je da se „postupak izdavanja dozvola iz Direktive o industrijskim emisijama prilagodi kako bi se poduprle mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova u energetske intenzivnim postrojenjima tijekom tranzicije.”

Status zakonodavnog prijedloga:

EK je dana 5. travnja 2022. godine usvojila Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada.

Rasprave o ovim zakonodavnim prijedlozima započele su u svibnju ove godine u okviru Radne skupine Vijeća za okoliš. Sastanci RSV održani su 2. i 3. svibnja, 6 i 7. lipnja, 12. srpnja, 12., 13. i 23. rujna 2022.

FR PRES je započeo, a CZ PRES nastavio raspravu po člancima grupiranim u 8 tematskih cjelina (klastera) i planira završiti drugi krug razmatranja akta, održati političku raspravu na Vijeću za okoliš (ENVI) u listopadu i eventualno pripremiti izvješće o napretku na sastanku Vijeća za okoliš (ENVI) u prosincu 2022.

Stajalište RH:

Republika Hrvatska pozdravlja ciljeve Prijedloga direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada te pozdravlja poboljšanja IED-a i njegove učinkovitosti u cilju bolje zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Međutim, istovremeno nalazi značajnije probleme i pitanja u odnosu na neka nova rješenja i institute.

U odnosu na nova rješenja za sadržaj dozvola i obveza operatera, posebno u vezi razmatranja najnižih mogućih graničnih vrijednosti emisija (članak 15. stavak 3.), RH je stava da će ista dovesti do povećanja administrativnog opterećenja za nadležna tijela i operatere. Smatramo da se prijedlogom, prema kojem se moraju propisati što strože vrijednosti, koje se mogu postići primjenom NRT-a u postrojenju, a u okviru već Zaključcima o NRT-u zadanih raspona, izlazi izvan osnovnih postavki direktive. Postavljanjem raspona pridruženih vrijednosti emisija od operatera se jedino opravdano mogu tražiti vrijednosti koje on već postiže primjenom NRT-a ako se te vrijednosti nalaze unutar tog raspona. Bilo kakvo strože propisivanje ili uvjetovanje strožih vrijednosti od operatera se ne može tražiti ako on svoj zahtjev temelji na svojim stvarnim vrijednostima. Snižavanje tih vrijednosti moguće je stoga samo u fazama revizije dozvola ako je operater uspio postići niže vrijednosti kao one kojih se onda može pridržavati kod redovnog rada. Nadalje, stava smo da IED treba zadržati i fleksibilnost nadležnog tijela pri utvrđivanju GVE u dozvolama jer se u našoj praksi pokazalo da u određenom broju slučajeva manje ili najmanje stroge vrijednosti raspona razine emisije povezane s NRT-om također omogućuju ispunjenje ciljeva zaštite okoliša. Stoga propisivanje tih vrijednosti ne bi trebali biti „posebni slučajevi“ propisani člankom 15. stavkom 4. Ako uvjeti zaštite okoliša to zahtijevaju ili ako nadležno tijelo utvrdi da se primjenom manje ili najmanje stroge vrijednosti raspona razine emisije povezane s NRT-om ne mogu postići ciljevi zaštite okoliša, propisat će GVE na najnižoj granici relevantnog raspona razine emisije povezane s NRT-om, a po potrebi i druge mjere sukladno članku 18. IED-a, određene na temelju metodologije kojom se sagledava utjecaj emisija na stanje okoliša. Na taj način bi se izbjegla „unificirana“ primjena najniže razine GVE-ova, a time i nepotrebno povećanje administrativnog opterećenja za nadležna tijela i operatere te nepotrebno povećanje operativnih troškova (energije, vode i reagensa) operatera.

S obzirom na navedeno, RH predlaže da se u odredbe direktive uvrsti da se strože granične vrijednosti operateru propisuju tek ako se revizijom dozvole utvrdi da ih se on može pridržavati u redovnom radu.

Mišljenja smo da IED treba biti dovoljno fleksibilan i da bi trebao osigurati i mogućnost derogacije u postupku izdavanja okolišne dozvole za granične vrijednosti okolišne učinkovitosti (GV ELP) za uporabu resursa i energije.

U dijelu odredbi o objavi sustava upravljanja okolišem (EMS), posebice transformacijskih

planova za dekarbonizaciju, vidimo isto kao osjetljivo pitanje s aspekta zaštite povjerljivosti poslovnih informacija, kao i mogućeg utjecaja na povjerljive poslovne informacije te je potrebno dodatno razmotriti prijedlog taksativnog navođenja što se u dijelu EMSa (uključivo i transformacijskog plana) treba, odnosno ne treba objaviti.

Mišljenja smo da bi rok izrade plana transformacije, koji je potreban do 2030., trebao biti duži (članak 27d), a uzimajući u obzir da EK do 30. lipnja 2028. treba usvojiti provedbeni akt o zahtjevima tranzicijskog plana, stoga će operateri imati 2 godine za izradu poslovne strategije za 20-godišnju industrijsku transformaciju u skladu sa navedenim provedbenim aktom te smo mišljenja da su rokovi postavljeni za plan transformacije kratki.

Mišljenja smo da su obveze koje se odnose na „ukupni životni ciklus ekološke učinkovitosti opskrbnog lanca“ izvan kontrole operatera (članak 11. i članak 14.a), stoga ne podržavamo njihovo uključivanje u IED.

Uvođenje obveznih zahtjeva za energetska učinkovitost za postrojenja obuhvaćena europskim sustavom trgovanja emisijama (ETS) ne podržavamo (članak 9.). Naime, brisanjem stavka 2. članka 9., ETS postrojenja prema IED-u imaju obvezu poboljšanja energetske učinkovitosti. ETS postrojenja su već prisiljena poboljšati svoju energetska učinkovitost što je više i brže moguće zbog sve većih troškova i zahtjeva EU ETS-a. Uvođenje takvih zahtjeva unutar IED-a nametnulo bi dvostruku obvezu i opterećenje ETS postrojenjima, stoga nije podržano.

Odredbe o rukovanju povjerljivim poslovnim informacijama ili komercijalno osjetljivim informacijama iz stavka 2. članka 13. (referentni dokumenti o najboljim raspoloživim tehnikama i razmjena informacija) treba modificirati na način da se osiguraju jednaki uvjeti i zastupljenost kako za nevladine organizacije tako i za industrijske dionike.

U vezi poglavlja VI.a RH podržava načelno cilj smanjenja emisija amonijaka i metana koji se predlaže znatno većim obuhvatom poljoprivrednih farmi za uzgoj goveda, svinja i peradi, no ističemo zabrinutosti s predloženim spuštanjem praga, a koje mogu imati značajan utjecaj na poslovanje velikog broja stočarskih proizvođača. RH smatra važnim osigurati transparentnost i jasnoću mogućeg ekonomskog učinka i dodatnog opterećenja na sektor poljoprivrede.

Smatramo da promjena koja se tiče definicije iz mjesta za perad u uvjetna grla (UV) može negativno utjecati na već uspostavljene sustave dozvola i praćenja emisija koje se temelje na uzgojnim mjestima, a s tim u vezi predstavljala bi dodatno administrativno opterećenje.

RH se ne slaže s primjenom konverzijskih faktora iz Provedbene uredbe EK (EU) br. 808/2014 od 17. srpnja 2014. o utvrđivanju pravila primjene Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) (dalje u tekstu: Uredba Komisije (EU) br. 808/2014) jer smatramo njezinu primjenu neprimjerenim za okoliš. Također smatramo kako konverzijski faktori za izračun broja uvjetnih grla po kojima se izjednačava sva ostala perad osim kokoši nesilica nisu utemeljeni. Bilo bi prihvatljivije razdvojiti kategoriju tovnih pilića od purana.

Mišljenja smo da je prema trenutno važećem Zaključku o NRT-u postignuta veća diversifikacija s obzirom na način i vrstu uzgoja životinja (izraženo po uzgojnim mjestima) te da bi i za izračun uvjetnih grla trebao biti veći broj koeficijenata jer bi se time omogućila veća diversifikacija s obzirom na način i vrstu uzgoja životinja, što u konačnici omogućuje bolju i pravedniju raspodjelu obveza.

Koeficijente za izračun broja uvjetnih grla potrebno je proširiti i obuhvatiti većim brojem kategorija i većim brojem vrsta peradi.

RH ima rezervu i prema predloženom pragu od 150 uvjetnih grla uzimajući u obzir utjecaj na poslovanje većeg broja stočarskih proizvođača koji bi postali obveznici po prijedlogu izmjena direktive, posebno u ionako slabo naseljenim ruralnim područjima. Ističemo kako je pri

donošenju izmjena IED propisa neophodno voditi računa o održivosti poljoprivredne proizvodnje prije svega u kontekstu sigurnosti opskrbe hranom. Mišljenja smo kako primarna poljoprivredna proizvodnja ne može i ne smije biti promatrana i kategorizirana kao industrijsko postrojenje, a u pripremi izmjena IED treba uzeti u obzir ciljeve Zajedničke poljoprivredne politike koja pretpostavlja i doprinos poljoprivrede okolišnim i klimatskim ciljevima. Pri uvođenju dodatnih većih administrativnih i drugih opterećenja za poljoprivrednu proizvodnju ne ugrožava se samo konkurentnost ove proizvodnje nego i sigurnost opskrbe hranom.

U članku 70. i smatramo spornim korištenje delegiranog akta za donošenje operativnih pravila (OR), koji je tako važan aspekt ovog poglavlja, te uzimajući u obzir da sadrži i bitne elemente propisa, da smatramo da bi sadržaj odredbi OR trebalo navesti već u direktivi (u njenom prilogu), odnosno donošenje OR-a trebalo bi biti putem provedbenog akta.

Smatramo da je izmjena priloga IED-a bitan element te da se prilog ne može mijenjati delegiranim aktom kako je predviđeno člankom 74. prijedloga.

Mišljenja smo da će odredbe o sankcijama (članak 79.) značajnije utjecati na postojeće nacionalne pravne sustave te je potrebno više fleksibilnosti za prilagodbu nacionalnim pravnim sustavima. Nedostaje metodologija za primjenu načela proporcionalnosti te nije jasan prijedlog najvećeg iznosa novčane kazne od najmanje 8 % godišnjeg prometa. Mišljenja smo da bi iznos novčanih kazni trebao biti razmjerni prirodi i posljedici nezakonitog ponašanja. Kazne bi trebale ujednačeno odražavati vrijednosti okoliša i troškove sprječavanja štete, što se predloženom metodom ne može postići.

Smatramo da je sporan novi institut naknade štete od operatera postrojenja i nadležnih tijela odgovornih za povredu ako je šteta za zdravlje ljudi nastala kao posljedica povrede nacionalnih mjera kojima se transponira IED (članak 79a). Također je sporna mogućnost prebacivanja tereta dokazivanja na operatere da šteta za zdravlje ljudi nije nastala kao posljedica povrede tih nacionalnih mjera te se ne slažemo da se u IED uključe odredbe o kompenzacijama šteta s obzirom na zdravlje ljudi. Naime, uključivanje odredbi o kompenzacijama šteta s obzirom na zdravlje u IED inkonzistentno je sa samom direktivom budući da je ona sama usmjerena na sprečavanje onečišćenja primjenom najboljih tehnika i mjera te se iscrpljuje u nalaženju načina kako te mjere najbolje primjenjivati ili uvesti ih u obaveznu primjenu. Direktiva ne može ulaziti u pitanja koliko nepridržavanje mjera, koje su propisane temeljem nje, doprinosi štetama i posljedicama po zdravlje. Također ne postoji niti jasna poveznica između Direktive o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu i ove direktive. Mišljenja smo da pitanje zahtjeva i kompenzacija za narušeno zdravlje po osnovi narušavanja uvjeta u okolišu mora biti ostavljeno drugim instrumentima ili institutima koji su bliži nekoj činjeničnoj ili znanstvenoj podlozi na kojoj se uzročna veza (narušavanje stanja okoliša - posljedice po zdravlje) može utvrditi.

Podržavamo proširenje područja primjene IED-a na proizvodnju (litij-ionskih) baterija te ističemo da je pri tome potrebno uzeti u obzir terminologiju koja se primjenjuje u drugim propisima EU-a kako bi razumijevanje propisa bilo jednoznačno kroz svu regulativu vezanu za tematiku baterija.

U odnosu na Prijedlog direktive u dijelu o izmjeni Direktive o odlagalištima otpada kojim se predlaže brisanje odredbi članka 1. te direktive, kako bi se omogućilo donošenje zaključaka o NRT-u za odlagališta otpada, smatramo da bi bilo učinkovitije usvajanje zaključaka prilikom revizije Direktive o odlagalištima, kako bi provedba propisa bila jednoznačna.

U prijedlogu nedostaju jasne odredbe o prijelaznim razdobljima za postojeća postrojenja kao i o primjeni novih odredbi na postojeće dozvole te jasne prijelazne odredbe za sve nove odredbe/rješenja/institute rješavanja koje se navode u IED-u.

Što se tiče roka za prijenos ove direktive smatramo da je za prijenos potrebno više od 18 mjeseci.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

RH smatra da:

- u članku 3. bi trebalo definirati značenje izraza „okolišna učinkovitost“ i „granične vrijednosti okolišne učinkovitosti“ kao što su u važećem IED-u definirani izrazi „emisija“ i „granična vrijednost emisije“,
- ključno je da se neki izrazi poput „neposrednog značajnog štetnog učinka po okoliš“ (stavak 2., članak 8.) ili „ukupni životni ciklus ekološke učinkovitosti opskrbnog lanca“ (podtočka (fb), točka (f), članak 11.) precizno definiraju i specificiraju,
- Za članak 15. stavak 1. RH načelno podržava razradu odredbe za neizravna ispuštanja, ali smatra da operater nije u mogućnosti samostalno provesti procjenu ispunjena potrebnih uvjeta za neizravna ispuštanja bez suradnje s upraviteljem uređaja za pročišćavanje otpadnih voda izvan postrojenja (komunalni uređaj),
- za članak 15. stavak 3. nisu jasni kriteriji za nadležna tijela (NT) koji će se koristiti da bi se utvrdilo da je postizanje strožih GVE-ova izvedivo te kako bi NT ocijenilo prijedlog operatera i uzelo u obzir ocjenu operatera,
- RH je stava da je potrebno dodatno razmotriti prijedlog taksativnog navođenja što se u dijelu EMSa (uključivo i transformacijskog plana) treba, odnosno ne treba objaviti, odnosno da se umjesto objave cjelovitog EMSa razmotri mogućnost, kroz pitanje transparentnosti, objave sažetka ili sl. te to pitanje transparentnosti riješi u okviru članka 14. stavka 1.
- u odredbama vezano za EMS RH nalazi da su ostale neprecizirane odredbe uz pitanja za predloženo validiranje EMS-a, na kojoj razini se EMS mora validirati i koji su troškovi za uvođenje, sustavno revidiranje EMS-a i njegovo validiranje,
- ako će granične vrijednosti okolišne učinkovitosti (GV ELP) biti obvezujuće, RH je mišljenja da treba omogućiti derogacije i prilagoditi primjenjivosti Priloga II. i kriterija u stavku 4. na takve derogacije,
- za članak 16. i članak 18. RH zanima točna definicija „primateljskog okoliša“,
- vezano na članak 18. RH je stava da je potrebno pojašnjenje je li se praćenje odnosi na emisije iz postrojenja u širem smislu ili na područje oko postrojenja te kako se primjenjuje članak 18. ako na istom području postoji više postrojenja i operatera i imaju različite rezultate praćenja. RH također smatra da treba precizirati koji su to okolišni standardi,
- u odnosu na poglavlje o sudjelovanju javnosti RH ističe da je pristup informacijama i sudjelovanje javnosti važno, no smatra da postoji preklapanje i da se članak 5. stavak 4. i članak 24. trebaju spojiti, i odnositi samo na poglavlje II. IEDa, a što je potrebno jasno precizirati. Podaci koje bi sadržaj sažetka dozvole trebao sadržavati prema prijedlogu u članku 5. stavku 4. uglavnom se i odnose na poglavlje II. IED-a.
- predložena definicija uvjetnog grla (UG) je nejasna te RH traži obrazloženje na koji je način utvrđeno da je uvjetno grlo govredo/krava koja proizvodi 3000 kg mlijeka te kako ovakva definicija utječe na govredo/kravu koja proizvodi više mlijeka od navedene količine. Nadalje

RH smatra da je potrebno objašnjenje na koji način ova definicija utječe na izračun broja uvjetnih grla pomoću tablice koeficijenata.

- RH je mišljenja kako tablica koeficijenata mora biti formirana na način da omogućuje veću diversifikaciju vrsta i kategorija domaćih životinja. Budući da se konverzija domaćih životinja u uvjetna grla provodi i za druge potrebe u DČ, traži se odgovor od EK-a planira li se ujednačavanje pristupa u izračunu broja uvjetnih grla na razini EU-a ili nacionalnoj razini,

- RH nalazi da ne može biti isti faktor konverzije za tovnne piliće i purane,

- nisu dovoljno precizirane odredbe pravila akumulacije u članku 70.b te se postavlja pitanje što znači da su postrojenja blizu jedno drugome, na što se misli pod gospodarskim ili pravnim odnosom dvaju ili više operatera pod čijom kontrolom su obližnje farme i treba li svako od manjih postrojenja imati posebnu okolišnu dozvolu ili registraciju,

- ostaje otvoreno pitanje mogućnosti izuzeća od OR i odredbi o obveznom ažuriranju dozvola, nejasno je što će se primjenjivati u prijelaznom razdoblju do stupanja na snagu OR, također nisu dovoljno precizirane odredbe u dijelu postupanja s ishodenjem, odnosno postupka registracije farmi, kao i odnos dozvole/registracije,

- što se tiče roka za usklađenje farmi sa OR nakon što se OR izda, RH smatra da je za izdavanje dozvola za farme potrebno više od 42 mjeseca uzimajući u obzir veliki broj farmi koji se prijedlogom obuhvaća kao i obvezno donošenje općih obvezujućih pravila za pristup registraciji,

- u pogledu točke 2.7. Priloga I. IED-a EK je dala pojašnjenje da intencija proširenja Priloga I. nije obuhvaćanje sklapanja baterija kao zasebne djelatnosti, već zajedno s proizvodnjom baterija. Iz postojeće formulacije točke 2.7 se to ne može zaključiti stoga je potrebno dodatno pojasniti što djelatnost obuhvaća da bi se kao takva mogla smatrati djelatnošću pod točkom 2.7. jer sklapanje gotovih članaka u baterije i baterijske sklopove bi se smatralo proizvodnjom baterija. Radi usklađenja terminologije bilo bi potrebno proizvodne i otpadne procese na baterijama definirane u Prijedlogu uredbe o baterijama ugraditi u ovaj zakonodavni prijedlog.

- RH smatra da je potrebno precizirati što obuhvaća ekstrakcija industrijskih minerala u točki 3.6. Priloga I. prijedloga. Također, potrebno je jasno propisati što se smatra ekstrakcijom, je li je isto eksploatacija mineralne sirovine. Primjerice mineralna sirovina gips može se eksploatirati korištenjem minsko-eksplozivnih tvari (eksploziva) ili strojnim načinom otkopavanja/eksploatacije, međutim cijeli niz drugih mineralnih sirovina se eksploatira na isti način te nije jasno u čemu je razlika u eksploataciji primjerice mineralne sirovine gipsa ili tehničko-građevnog kamena. Ključno je odrediti je li se isto odnosi na eksploataciju ili se isto odnosi na postupke koji slijede nakon eksploatacije i (primarne) obrade/oplemenjivanja mineralne sirovine u postupcima dobivanja konačnog proizvoda od mineralne sirovine (u industrijskim postrojenjima),

- u dokumentu procjena učinka navode se razlozi za proširenje područja primjene IED-a, međutim potpuno je nejasno u kakvoj svezi je eksploatacija gipsa i boksita (jedine mineralne sirovine koje se navode, a u ovom trenutku se eksploatiraju u RH) sa grafitom, litijom, kobaltom i proizvodnjom litij-ionskih baterija,

- odredbe članka 42. nisu dovoljno jasno definirane i potrebno ih je pojasniti radi lakše primjene u praksi, objasniti u kojem se slučaju smatra materijalnom uporabom odnosno kemijskim recikliranjem, a u kojem spaljivanjem te napraviti poveznicu s definicijom

postrojenja za spaljivanje otpada iz članka 3. stavka 40. direktive,

- potrebno je precizirati odredbe kako će predložena izmjena Direktive o odlagalištima utjecati na već zatvorena odlagališta, koji će biti status priloga I. – III. te direktive nakon donošenja NRT-ova te je potrebno navesti odredbu da se donošenjem NRT-ova postojeća odlagališta neće morati uskladiti,

- Granične vrijednosti emisija za NO_x za plinske turbine kada koriste lake i srednje destilate kao tekuća goriva razlikuju se dijelu 1. i 2. Priloga V. IED-a, a nije razvidno zašto se razlikuju pa je potrebno obrazloženje EK-a. No, bez obzira koja vrijednost je točna, plinske turbine ne mogu zadovoljiti navedene granične vrijednosti emisija kada koriste lake i srednje destilate kao tekuća goriva, stoga je potrebno dodati mogućnost izuzeća i za plinske turbine, a ne samo za uređaje za loženje, kako je predloženo u izmjenama članka 30., stavak 6.“

Stajališta DČ i EK:

I. Smanjenje emisija

DČ su podijeljene oko opravdanosti jedne od ključnih mjera u prijedlogu izmjene IED-a – da se kod određivanja graničnih vrijednosti emisija (GVE) u postupku izdavanja okolišne dozvole kao početna točka uzmu najstroži GVE-ovi prema utvrđenom rasponu GVE-ova u dokumentima o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT). Dio DČ (**IT, PL, LV, LT, EL**) ukazuje na povećanje adm. opterećenja operatera koji mora dokazati da ne može ostvariti te najstrože GVE-ove, a dio DČ (**LU, NL** (koji to već provodi u praksi) **SE, DK**) prihvaća smjer EK-a, a i **PL, FI** imaju pozitivnu rezervu.

FR, PL, PT, DK, ES predlažu da se donesu smjernice za NT kako ocijeniti i uzeti u obzir ocjenu operatera kako bi postupak u svim DČ bio jednak i kako bi NT imali dovoljno znanja i informacija, posebno o učinkovitosti tehnologija i NRT-ova.

U članku 16. stavku 3. **PL, FI, SI** žele da je predloženo praćenje dobrovoljno jer PL smatra da neće omogućiti prikaz stvarnog stanja, a FI da su zahtjevi pretjerani. U članku 18. **AT, PL, IT, SI** traže neutralniji izričaj jer je u nekim DČ dužnost nadležnog tijela, a ne operatera, osigurati praćenje stanja. **PL, EL** nove obveze vide kao dodatno administrativno opterećenje.

EK ističe da se u članku 15. stavku 3. daje ovlast NT-u da jasno traži najbolju/strožu razinu GVE-a iz NRT-a. To vidi kao jedan od ključnih elemenata prijedloga, inače se neće moći postići očekivano smanjenje onečišćenja (*zero pollution* ambicija). Time se teret dokaza stavlja na operatere u cilju smanjenja administrativnog opterećenja NT-a. Ističe da je predviđeno opterećenje opravdano u odnosu na koristi koje ovakav prijedlog ima za okoliš kroz puno ispunjavanje ZNRT-ova. Dodaje i da se analiza koristi i troškova ne primjenjuje za određivanje GVE-ova unutar razine emisija, već samo za izuzeće. Najstroži GVE ne mijenja obvezu praćenja jednom godišnje.

Navodi da prema članku 16., operater, kad ima izuzeće, ima dodatnu obvezu praćenja učinka onečišćenja koje obično slijedi kao posljedica, što je dodatno u odnosu na praćenje NT-a i što se određuje u OD. U članku 18. primateljski okoliš je mjesto učinka, ako postoje pravila za praćenje prema okolišnim standardima.

Za članke 16. i 18. prima na znanje poziciju više DČ da praćenje ne treba uvijek biti obveza i na teret operatera i za što je dijelom i otvorena (iako to nije potpuno u skladu s načelom „onečišćivač plaća“. Ideja je članka 18. da, kad postoji prekoračenje okolišnih standarda iz propisa EU-a na nekom području, operaterima pojedinih postrojenja odredi strože uvjete i

onda i dodatno praćenje „nizvodno“ od onečišćenja, kako bi se onečišćenje, prekoračenje dovelo u normalu.

II. inovacije i transformacija industrije

U vezi članka 13. stavka 2. najviše pitanja za **AT, ES, IE, RO** izaziva sporazum o povjerljivosti i neotkrivanju podataka koji trebaju potpisati državni službenici i odnos te razmjena podataka koji se smatraju povjerljivim poslovnim informacijama (CBI) ili poslovno osjetljivim informacijama u postupku izrade ZNRT-a, za ES i sudjelovanje nevladinih udruga (NVO-a) u toj razmjeni podataka jer industrija ne voli sudjelovanje NVO-a, pa predlaže da industrija sudjeluje sama prije potpisivanja sporazuma. **NL, DK** želi osigurati ravnotežu zahtjeva za povjerljivosti i s druge strane transparentnosti rada za državne službe, posebno u kontekstu primjene Direktive o pristupu okolišnim informacijama. Sporna je i objava cijelog TP-a i ocjene njegove usklađenosti prema članku 27.d u tom kontekstu (IE, PT), pa IE traži da se objavi samo sažetak TP-a i ocjene.

EK za pitanje povjerljivosti i CBI ističe da je razvijena dobra praksa u seviljskom postupku da sudjeluju NVO-i i da su to prihvatila neka industrijska udruženja. Razmjena podataka o povjerljivim informacijama neće uključivati one koje su ekonomski vrlo važne, tu je i pitanje zaštite patenta, te ističe da nije namjera ni na koji način utjecati na konkurentnost. Dodaje i da će izvješćivanje prema Direktivi o održivom informiranju biti komplementarno ovom i, ne vidi preklapanje.

III. Ne-toksično kružno gospodarstvo, resursna učinkovitost i dekarbonizacija

Raspravljani su elementi sustava upravljanja okolišem (EMS) u članku 14a, a potrebu ocjene, odnosno validiranja tog sustava dio DČ (FR, FI, IT, PT) vidi kao dodatno administrativno opterećenje.

U vezi objave EMS-a prema članku 14.a stavku 3. (i plana transformacije prema članku 27.d stavku 4.) **FR, PT, SE, FI, RO**, se pitaju kako to utječe na povjerljivost podataka i budući smjer razvoja postrojenja te da zahtjevi transparentnosti to moraju uzeti u obzir. Stoga, **FR i PT** predlažu da se taksativno navede što se treba (odnosno ne treba) objaviti. **FI** želi brisati ili doraditi stavak 3. da nije potrebno objaviti cijeli EMS, a da se kroz pitanje transparentnosti, objavom sažetka ili sl. riješi u okviru članka 14. stavka 1. točke ba) i/ili točke d) iii), što je interesantno **EE**.

EK - Prijedlogom se zahtijeva validacija (ne certificiranje, kao zahtjevniji oblik, npr. EMAS, ISO) koju će provoditi drugo tijelo, ne NT, upravo radi smanjenja administrativnog opterećenja, a auditor mora biti neovisan od operatera i akreditiran. Pojašnjava da je EMS kompatibilan s EMAS-om i ISO standardima, no ti dobrovoljni sustavi certificiranja se ne traže prema prijedlogu, iako ih dio operatera ima, već je u ZNRT-ovima EMAS naveden (samo) kao primjer dobre prakse za EMS. U članku 14. su dani ključni elementi i uloga EMS-a, a ZNRT sadrži puno širi obuhvat EMS-a. Određeni elementi sustava upravljanja kemikalijama se u zadnjih par godina uključuju u ZNRT-ove, a prema članku 14.a predlaže se obveza uključivanja samo aspekta odabira sigurnijih zamjenskih tvari. U vezi povjerljivosti podataka vezano za objavu EMS-a u članku 14.a stavku 3. pojašnjava da postoji aspekt koji se odnosi na zaštitu tehnologije i na zaštitu tržišnog natjecanja koje se određuje u svakom pojedinačnom slučaju, pa je teško odrediti unaprijed listu podataka koje se (ne) trebaju objaviti.

Većina DČ (**FR, ES, BG, BE, SE, DK, EL**) želi osigurati i mogućnost derogacije u postupku izdavanja okolišne dozvole za granične vrijednosti okolišne učinkovitosti (GV – AEPL) za uporabu resursa i energije (**članak 15. stavak 3a**), kako bi se mogao postići kompromis između veće ili manje uporabe resursa i energije prihvatljiv za pojedino postrojenje. Naime, EK predlaže GV –AEPL kao novi obvezni element okolišne dozvole, ako će takve granične vrijednosti biti određene u novim ZNRT-ovima. Iz tog razloga DE, IT, DK, HU, AT imaju rezervu na predloženu korekciju PRES-a u odnosu na točku 1.1 u Prilogu II. kojim se briše granične vrijednosti okolišne učinkovitosti (*environmental performance limit values - EPLV*) jer članak 15. stavak 4. ne daje mogućnost derogacije za EPLV-ove. EK potvrđuje da se radi o grešci. FI, SE ne podržavaju izmjenu jer smatraju da je potrebno osigurati derogaciju i od EPLV-ova u navedenoj odredbi, a ne samo za GVE-ove. NL može prihvatiti prijedlog PRES-a.

FR, AT, BE smatraju da EPL GV-ovi trebaju bit obvezujući, **SE** o tome dvoji, **PT** smatra da o tome treba odlučiti Tehnička radna skupina (TWG) koja priprema ZNRT-ove te bi u tom smislu trebalo postaviti legislativni okvir, a **ES, EL, CY** preferiraju da su indikativni. **IT, DK** predlažu da bi najbolji put bio da se odabere jedna kategorija (mjerila ili EPL), gdje **IT** preferira mjerila kao neobvezujuću kategoriju) ukazujući na nužne kompromise (*trade-offs*) koje će operateri trebati napraviti - uskladiti se s tehnikama koje zahtijevaju manju potrošnju vode, ali istovremeno te tehnike imaju veću potrošnju energije, odnosno manje su energetske učinkovite. Traži se i pojašnjenje kriterija kad je nešto mjerilo, a kad ELP GV i u slučaju *trade-offsa* čemu dati prednost. **FR, SE, ES, BG, AT, BE** žele jasne odredbe o prijelaznim razdobljima i primjeni novih odredbi na postojeće OD-ove.

EK je protiv derogacije za EPL GV-ove, utvrđivanje mogućeg smanjenja korištenja resursa i povećanje resursne učinkovitosti provodit će se u svakom pojedinom slučaju. Dodaje i da je teže pratiti potrošnju energije od emisija, s obzirom na to da se u ovisnosti o odabiru tehnike potrošnja energije mijenja. TWG može predložiti hoće li nešto biti mjerilo ili EPL GV, ovisit će koliko bi takva tehnika bila primjenjiva u postrojenjima, s obzirom na različitost tehničkih rješenja. ZNRT-ove donosi Odbor IED-a (kao provedbeni akt) koji će u konačnici odlučiti o tome.

IV. Sudjelovanje javnosti

Većina DČ (**FI, PT, MT, LU, LT, HU, FR, PL**) traži smanjenje opterećenja u vezi objave sažetka okolišne dozvole (članak 5. stavak 4.). **FI, PT, MT, LU, LT**, ističu da je pristup informacijama važan no smatra da postoji preklapanje i da se članak 5. stavak 4. i članak 24. trebaju spojiti.

Vezano uz revizije dozvole IT se slaže s EK-om, ako izmjene u postrojenju imaju manji učinak na okoliš nije nužna procedura koja uključuje savjetovanje.

EK ističe da treba povećati transparentnost, uključivanje javnosti te da je građanima puno jasnije koje su obveze ako se to stavi u odredbe. Ističe i da članak 7. ne utječe na provedbu Direktive o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu, i ono što ga izdvaja je hitnost i to je ključno. Dodatno, tamo je uključena šteta po okoliš, a ne i ljudsko zdravlje. Vezano uz članak 5. stavak 4. i sažetak dozvole ističe da kao što su i HR i FI napomenule nije namjera da se odnosi na OD za farme i da treba osigurati sinergiju sa člankom 24. Smatra da ne bi trebalo ostaviti kao opciju da sažetak postoji ili ne s obzirom da se onda neće postići ciljevi. Dodana vrijednost je olakšavanje snalaženja i pronalazak informacija koje se nekad nalaze i u 10 različitih dokumenata. Nekoliko DČ je spomenulo

administrativno opterećenje za koje vjeruje da će olakšati provedbeni akt. Vezano uz pitanje kada i kako revidirati sažetak, ističe da ne trebaju kriteriji za to, nego se to radi ako se OD revidira dozvola i podaci iz sažetka, a inače ne. Sažetak neće imati podatke koji nisu u OD-u.

PSV ističe da izmjene u članku 24. nastoje implementirati nalaze Odbora za usklađenost Aarhuške konvencije u slučaju ACCC/121/2014 (što je potvrđeno i na COP-u AK u listopadu 2021.) gdje je utvrđeno da EU krši članak 6. stavak 10. AK koji predviđa sudjelovanje javnosti, uz nužne promjene, i u slučajevima revizije i ažuriranja OD. U vezi članka 25. izmjene se odnose na usklađivanje sa sudskom praksom Europskog suda (UI 22).

V. Sankcije i naknada štete

Sve DČ ističu ispitnu rezervu, a jedino NL navodi da načelno ima pozitivan stav prema razmatranim odredbama, te SE za članak 8.

Vrlo spornim su ocijenjene odredbe o sankcijama (članak 79.) koje će značajnije utjecati na postojeće nacionalne pravne sustave. **Za članak 79. PL, RO, SE, FI, LU, LV, LT** se slažu da će imati značajniji utjecaj na postojeće nacionalne sustave sankcija, pa **SE, LV** traže više fleksibilnosti za prilagodbu nacionalnim pravnim sustavima, jer je sadržaj detaljan, a **FI** predlaže brisanje stavka 2. U stavku 2. **LT** traži praktične primjere i metodologiju za primjenu načela proporcionalnosti (a spornim vidi i stavak 3.), **LV** ukazuje da za recidivizam, odnosno opetovano počinjenje prekršaja ne postoji u nacionalnom propisu mogućnost određivanja viših kazni, pa traži da to ne bude obvezujuća odredba. **IT** zanima odnose li se sankcije i na nadležna tijela, npr. ako nakon 4 godine ništa ne poduzima.

Posebno je sporan novi institut naknade štete od operatera postrojenja i nadležnih tijela odgovornih za povredu (članak 79a.), ako je šteta za zdravlje ljudi nastala kao posljedica povrede nacionalnih mjera kojima se transponira IED. **Veći dio DČ za članak 79.a (IT, IE, HU, EL, CY, RO, EE, PT, FI, LT, LV)** ističu zabrinutost s predloženim institutom naknade štete, a posebno s mogućnošću prebacivanja tereta dokaza iz stavka 4. koji može dovesti do zlorabe ovog instituta protiv operatera (mogućnost prebacivanja tereta dokazivanja na operatere da šteta za zdravlje ljudi nije nastala kao posljedica povrede tih nacionalnih mjera), dok sve ostale DČ, **osim NL**, imaju posebnu ispitnu rezervu. **FI** predlaže brisanje stavaka 2., 4. i 5., a LT i cijelog članka.

PSV se slaže da nema jasnih odredbi o prekograničnim štetama i sukobu nadležnosti, pa DČ imaju određenu fleksibilnost načina primjene uzimajući u obzir postojeće propise EU-a o sukobu zakona koji uređuju pitanje nadležnog suda i nadležnog materijalnog prava u području građanskog i kaznenog prava. Napominje da DČ imaju mogućnost prenijeti odredbe članka 79. putem administrativnih (prekršajnih) i/ili kaznenih sankcija, pa će o tome ovisiti i primjena propisa EU-a o sukobu zakona.

EK daje samo djelomične odgovore na dio pitanja.

Za članak 8. ponovno ukazuje na svoju komunikaciju iz 2018. gdje je koncept osiguranja sukladnosti obrađen.

Za članak 79. se slaže da će biti potrebno promijeniti nacionalne sustave administrativnih sankcija. Za odnos s Direktivom 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (ECD) navodi da je ideja osigurati cjeloviti sustav sankcija koje su predviđene IED-om i ECD-om za povrede od najlakših do najtežih oblika, pri čemu DČ imaju određenu fleksibilnost (u odabiru prekršajnih i kaznenih sankcija na nacionalnoj razini), uz napomenu da se ECD primjenjuje na one povrede koje su počinjene

namjerno. U ECD se novčana kazna od 5 % odnosi na ukupni globalni godišnji promet, a ovdje samo nacionalni godišnji promet jer se radi o manje ozbiljnim povredama od kaznenih djela, no razmotrit će komentar RO.

Za članak 79.a smatra da je postignuta dobra ravnoteža u prijedlogu između potrebe preciziranja pojedinih odredbi i postupovne autonomije DČ na koju su pazili da je ne bi narušili više nego što je potrebno (UI 32-34). Slaže se da se radi o novom instrumentu koji već postoji u drugim dijelovima prava EU-a, navodeći područje zaštite radnika. Ističe da se prebacivanje tereta dokaza u stavku 4. primjenjuje ako oštećenik pruži dovoljno čvrste dokaze na temelju kojih se može pretpostaviti da je povreda Direktive 2010/75/EU uzrok štete za zdravlje pojedinca ili da joj je znatno pridonijela, o čemu će odlučiti nacionalni sud. Za vremensku primjenu propisa dodaje da ako je situacija nastala prije stupanja na snagu izmjene ove direktive i proizvodi posljedice i nakon njezinog stupanja na snagu, onda je obuhvaćeno ovim institutom.

VI. Pravila i područje primjene za agro-industrijske djelatnosti

DČ uglavnom podržavaju načelno cilj smanjenja emisija amonijaka i metana koje se predlaže znatno većim obuhvatom poljoprivrednih farmi za uzgoj goveda, svinja i peradi, no **HU, LT, IT, EE, LV, CY, MT, BG, RO, ES, IE, PT** ističu preliminarne zabrinutosti s predloženim spuštanjem praga, prvenstveno zbog povećanog opterećenja i troškova koje će poštivanje zahtjeva iziskivati, posebno za manje farme, pri čemu **BG** ukazuje i na sadašnje okolnosti energetske krize i sigurnosti opskrbe hranom, a **PL, AT, SI, FI** navode da je ovo vrlo osjetljivo pitanje i ukazuju na znatno veći broj farmi koji bi prema prijedlogu bio obuhvaćen. **FR, EL, SE, BE, LU (za sada)** nemaju negativne pozicije, a **DK, NL** podržavaju predloženi prag i proširenje područja primjene IED-a u poljoprivrednom sektoru, a **DK** može prihvatiti i ambicioznije mjere.

FR ističe potrebu osiguravanja jednakih uvjeta na tržištu i većeg fokus na intenzivni uzgoj i proporcionalnost, dok se EL načelno slaže da svi sektori trebaju doprinijeti smanjenju onečišćenja.

Od konkretnih vrijednosti praga, SK predlaže 600 UG (što je sadašnji prag za farme svinja) kako manje farme ne bi imale povećane troškove koje će teško moći snositi, a CY 300 UG uz kasniju reviziju praga.

PT, ES, IE, EE, CY, BG, RO, LV ističu da je potrebno uzeti u obzir nacionalne specifičnosti, da u manjim DČ to predstavlja znatno veći porast obuhvata nego na razini EU-a, koji često obuhvaća i manje farme i obiteljska gospodarstva, dok **ES, PT, IE, RO** posebno ističu utjecaj ovog prijedloga na ekstenzivno stočarstvo (*pasture based*) koje je ključno za promicanje poljoprivredne djelatnosti u ruralnim područjima radi očuvanja radnih mjesta i stanovništva, a ujedno i pomaže u zaštiti bioraznolikosti i zaštiti od požara, pa očekuju drukčija, odnosno bolja i poštenija rješenja, za većinom obiteljska gospodarstva.

IT, LV navode da prag od 150 UG ne obuhvaća samo farme s intenzivnim uzgojem, već manje i srednje poduzetnike, što smatraju da nije smisao ove direktive koja se odnosi na industrijske emisije. **IT** ističe da je potrebno imati kategorije farmi i da su za neke kategorije, za razliku od drugih, učinci poznati pa nije potrebna posebna analiza ni dozvola. **SE, BE** žele izbjeći dvostruko reguliranje prema IED-u i drugim propisima (Nitratna direktiva, NEC direktiva i dr.).

VII. Područje primjene za industrijske djelatnosti

Većini DČ **AT, LT, PT, ES, IT, RO, EL, FR** je sporno proširenje opsega djelatnosti, pored agro-farmi, na ekstrakciju (rudnike) industrijskih minerala (nova točka 3.6. Priloga I.), posebno vapna, jer smatraju da nema značajan utjecaj na okoliš. **SE, DK, FI** su načelno

suglasni s izmjenom priloga, ali su potrebni jasni zaključci o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT), a **SE** dodaje da su lokacije rudnika različite pa misli da je teško imati općenite NRT zaključke za tako različite podsektore.

U vezi točke 2.7. Priloga I. (giga tvornica za baterije), **FR** se pita treba li ih uključiti, a zajedno s **SE**, spornim smatra uključivanje dijela procesa za sklapanje baterija (*battery packs*) koje se mogu odvijati i izvan tih tvornica, pa nisu za uključivanje tog dijela procesa. **BE, SE** žele uključiti i druge vrste baterija, ne samo litij-ionskih, jer se nove vrlo brzo razvijaju. **DE** pita zašto nije uključeno reprocesiranje baterija što se sad predlaže regulirati u uredbi o baterijama. **SE** smatra da bi prag za giga tvornice trebao biti u tonama, jer je količina proizvedenih baterija ključni element njihovog učinka na okoliš, a s druge strane očekuje se povećanje učinkovitosti baterija. **DE** nije jasno zašto je predložen prag od 3 GWh kad se očekuje veliki broj postrojenja s kapacitetom od oko 1 GWh.

PL, IT žele vratiti prag od 20 MW za kovačnice, a **AT** smanjiti broj obuhvaćenih kovačnica u točki 2.3 podtočki b) jer nemaju toliki okolišni učinak, dok su **PL, IT** protiv uključivanja kovačnica prema podt. ba).

Dio DČ želi izuzeti i proizvodnju zelenog vodika od obveza prema IED-u (**FR, FI, PT**), a **IT, AT, EE, FI** žele uvesti pragove za proizvodnju zelenog vodika iz elektrolize u točki 4.2 Priloga I. i/ili uvesti novu točku 1.5 (za dobivanje vodika elektrolizom), pri čemu **AT** predlaže prag od 15 MW. **EE** brine da bi predloženi izričaj mogao obuhvatiti manje kućne uređaje za proizvodnju vodika, koje planiraju instalirati i u trgovinama i benzinskim stanicama.

VIII. Izmjena Direktive o odlagalištima i ostale odredbe

IT želi pojašnjenje je li ta direktiva i dalje glavna za određivanje NRT-ova ili ne zbog tehnološkog napretka. **FI, DK** zanima kako će predložena izmjena utjecati na već zatvorena odlagališta, a **DK** zanima i zašto se nije razmotrila izmjena Direktive o odlagalištima. **LV** želi potvrdu da se donošenjem NRT-ova postojeća odlagališta neće morati uskladiti te koji će biti status priloga I. – III. te direktive nakon donošenja NRT-ova.

NL smatra da je izmjena priloga bitan element, pa da se prilog ne može mijenjati delegiranim aktom kako je predviđeno člankom 74., a **DK** navodi da nema praga za utjecaj na zdravlje i okoliš u stavku 2. točki a) tog članka. **BE** zanima planira li EK izmjenu priloga V. – VIII. IED-a i zašto to nije uključeno u ovaj prijedlog.

SE, AT, BG, LT, SK smatraju da će im trebati više od 18 mjeseci za prijenos IED-a.

FR, SE očekuju jasne odredbe o prijelaznim razdobljima za postojeća postrojenja.

Sporna/otvorena pitanja za DČ i EK:

- na popis iz stavka 1. točke a) **AT** smatra da treba dodati nove onečišćujuće tvari, dok **PL** želi da se ograniči na određene onečišćujuće tvari koje su od posebne važnosti te dodaje da je nova točka ba) suvišna jer se time ponavlja ZNRT.

- u vezi članka 15. stavka 1. točki b) i c) **AT** smatra da bi najprije trebalo razviti metodologiju, a onda primjenjivati zahtjeve. **IT** želi precizirati izraz „neizravna otpuštanja“ i da pojašnjenje

bude uključeno u ZNRT, a **BG** traži pojašnjenje za prijelazna razdoblja za postojeća postrojenja.

- U vezi članka 15. stavka 3. **IT, LT, AT** je sporna izmjena zbog mogućeg narušavanja tehnološke neutralnosti. **LT** navodi da iako stroži GVE-ovi ne znače novo praćenje, zahtjev da se prati na godišnjoj razini značit će dodatno administrativno opterećenje. **FI** navodi da kod izdavanja OD osim najnižih razina GVE-ova treba uzeti u obzir i stanje okoliša. **BE, ES, PL** zanima kako će se određivanje što strožih GVE-ova provoditi u praksi, kako će operateri ocijeniti koje su najstroži GVE-ovi i kako mogu dokazati da ne mogu ispuniti najstroži GV. **IT** smatra da se analiza koristi i troškova treba primijeniti i za određivanje blažih GVE-ova (članak 15. stavak 3.), u okviru razine emisija iz ZNRT-a, a ne da se razmatraju samo tehnički aspekti. Također je **IT** zabrinuta s ovim prijedlogom te ističe da se rasponi GVE-ova u ZNRT-u temelje na predrazinama i ne može ih se garantirati, odnosno jasno je da se sve najstrože GVE ne mogu postići u isto vrijeme. Stoga smatra da se time što se kao početna točka kod izdavanja OD-a uzimaju najstroži GVE-ovi, pa operater mora dokazati u svakom slučaju što ne može postići, gubi smisao donje, strože granice raspona i da će to dovesti do više zahtjeva za derogacijama i time dodatnog opterećenja za NT. **EE** traži pojašnjenje što je ocjena operatera, **IT** ističe da svakako treba uzeti i troškovnu opravdanost NRT-a za postizanje određenog GVE-a, a ne samo tehničku izvedivost. **FI** ističe da kod izdavanja OD treba sagledati cijeli raspon GVE-ova, ne samo najstrože. **FR, DE, PT** pitaju može li se ovaj postupak primijeniti na tekuće postupke prije donošenja novih ZNRT-ova.

- U vezi članka 18. **IT, AT, PL** smatraju da operater ne treba pratiti stanje u primateljskom okolišu (*receiving environment*), da je to u nadležnosti javnih tijela i da se plaća iz npr. poreza na gorivo jer svi koji ga koriste doprinose onečišćenju, a **PL** navodi u tom kontekstu okolišnu inspekciju koja to prati. **IT** dodatno ističe da se može složiti s praćenjem učinka postrojenja na kvalitetu okoliša, ali ne na stanje okoliša kao takvo. **DK** traži pojašnjenje je li se praćenje odnosi na emisije iz postrojenja u širem smislu ili na područje oko postrojenja, dok **BG** zanima kako se primjenjuje članak 18. ako na istom području postoji više postrojenja i operatera i imaju različite rezultate praćenja. **ES** smatra da treba precizirati koji su to okolišni standardi i da praćenje može provoditi više operatera zajedno.

- DČ imaju niz pitanja za predloženo validiranje EMS-a, na kojoj razini se EMS mora validirati i koji su troškovi za uvođenje, sustavno revidiranje EMS-a i njegovo validiranje, što **FR, FI, IT, PT** vide kao značajno administrativno opterećenje. **SE, BE** zanima odnos sa sustavima certificiranja (EMAS, ISO 14001), pri čemu **SE, PT** ne želi da neki od tih (dobrovoljnih) sustava certificiranja postane obvezan. **IT, SE, EE** žele ostaviti fleksibilnost za DČ kako će primijeniti EMS, uključujući rok revizije (sad 3 godine). **PL** zanima mogu li se koristiti postojeći interni sustavi operatera za sustave upravljanja okolišem. **NL** zanima koja je veza EMS-a s drugim okolišnim direktivama i ciljevima iz njih i želi mogućnost izrade EMS-a za više postrojenja koja su povezana na razini klastera. **IT** ističe da će izvedivost predloženih rješenja zahtijevati veći stupanj povjerenja između NT i operatera. **ES** želi pojačati aspekt kemikalija u okviru EMS-a i pozdravlja uključivanje Europske agencije za kemikalije u okviru seviljskog procesa prema članku 13. stavku 1.

-**AT** želi uvesti iznimku od poštivanja uvjeta u OD u slučaju iznimnih okolnosti npr. nestašice energenata. Takav slučaj iznimnih okolnosti bi mogao utvrditi EK na razini EU-a što bi onda omogućilo primjenu takvog izuzeća. **EL** se zalaže za sličnu iznimku proširenjem primjene članka 15. stavka 4. prijedloga.

- U članku 8. stavku 1. DK traži pojašnjenje pojma promicanje, **IT** zanima pitanje dobrovoljnosti ili obveznosti mjera DČ u prva dva elementa osiguranja sukladnosti (promicanje i praćenje), a **EE** o odnosu ovog stavka s člankom 23. U stavku 2. IT traži pojašnjenja o opsegu i razmjeru štete koji pokreće njegovu primjenu.

- U članku 79. element koji je izazvao najviše pitanja je prijedlog najvećeg iznosa novčane kazne od najmanje 8 % godišnjeg prometa, pa se DČ zanima zašto i kako (**IT, ES, RO, LT**), u kojoj godini (**LV**), treba li mijenjati ECD zbog ovog prijedloga koji predviđa min. 5 %, a ovdje 8 % (**DE, BE**), zašto ovdje nije predložen ukupni (globalni) godišnji promet kao u ECD (**BE**). Pritom **EE** ističe da bi 8 % moglo biti sporno s aspekta proporcionalnosti, a **RO** primjećuje da bi za kompanije koje posluju isključivo u jednoj DČ novčana kazna od 8 % bila veća od one prema ECD-u. **FR** smatra da postoji preklapanje nekih definicija i sankcija s onima iz ECD-a.

- Za čl. 79a. **IT** navodi da iz prijedloga odredbi slijedi da svi problemi sa zdravljem proizlaze od rada postrojenja iako postoje i drugi onečišćivači na određenom području te pita kad će se NT smatrati odgovornim, ako npr. ne provede redovite revizije OD-a, ne prepozna nedostatke operatera ili ne provede potrebne mjere. **HU** ukazuje na problem zlorabe jer smatra da se vrlo lako može utvrditi potrebna razina uzročne veze djelatnosti postrojenja (koje npr. ispušta emisije u zrak) i posljedica onečišćenja zraka na zdravlje (npr. astma), a s druge strane teško dokazati operateru da posljedice na zdravlje nisu povezane s djelatnošću postrojenja (npr. 4 postrojenja u jednom gradu pa će tužitelj moći lako uspjeti s tužbama protiv sva 4 postrojenja). **IE, FI** je posebno sporno što operater u slučaju stavka 4. mora dokazati ne samo da njegova povreda nije uzrokovala, već i da nije doprinijela šteti, pa se **IE** pita kako će to utjecati na konkurentnost industrije EU-a. **IE** ukazuje na mišljenje nezavisnog odvjetnika u slučaju C-61/21 (gdje francuski sud pita Sud EU-a mogu li pojedinci, u slučaju da DČ počini dovoljno ozbiljnu povredu obveza koje proizlaze iz Direktive o kvaliteti zraka, od te DČ dobiti naknadu štete zbog narušenog zdravlja, koja je izravno i sigurno uzročno povezana s pogoršanjem kvalitete zraka) prema kojem oštećenik mora dokazati izravnu uzročnu vezu između povrede (zbog nepoštivanja GV kvalitete zraka) i štete (za svoje zdravlje), pa pita, zajedno s **PL**, koji standard dokaza će se koristiti za primjenu stavka 4. te ističe, također, problem zlorabe, odnosno obijesnog parničenja (strategic litigation against public participation - SLAPP) u području okoliša, koje je znatno šire od područja radnog prava i zaštite radnika. **IT** dodaje i da su podaci o aktivnostima postrojenja svima dostupni, a zdravstveni podaci oštećenika su tajni.

U vezi promjena koje se odnose na sektor farmi, u odnosu na sam prag uvjetnih grla, DČ zanima zašto se koristi UG umjesto uzgojnih mjesta, hoće li se prag ažurirati u budućnosti. **DK** smatra da bi ta promjena mogla negativno utjecati na uspostavljene sustave dozvola i praćenja emisija koji se temelje na uzgojnim mjestima. **FI** zanima zašto je uzeta referentna vrijednost od proizvodnje 3000 kg mlijeka za definiranje što je UG i kako se računa ako

govedo proizvodi 8000 kg mlijeka godišnje. **ES, PL, FI, RO, BE, LT** ističu da nije jasno zašto se koriste faktori konverzije prema Uredbi iz 2014., kad već Eurostat uredba iz 2018. prepoznaje niže faktore za tovne piliće, a **PL, RO** smatraju da ne mogu biti isti faktori konverzije za tovne piliće i purane. **FR** predlaže da se tablica s faktorima konverzije uključi u IED i, zajedno s **LT**, ukazuje na neusklađenost s priložima Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata i Direktive 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (EIA direktive). Iako **SE, DK, NL** pozdravljaju predloženo pojednostavljenje postupaka za farme, niz DČ traži pojašnjenje gotovo svih predloženih odredbi, no najviše je pitanja u vezi članka 70.b gdje se traži pojašnjenje što znači da su postrojenja blizu jedno drugome (koliko metara) i da to može biti različito u DČ (npr. MT), na što se misli pod gospodarskim ili pravnim odnosom dvaju ili više operatera pod čijom kontrolom su obližnje farme (**LT** navodi primjer rođaka koji imaju različite parcele) i treba li svako od manjih postrojenja imati posebnu OD/registraciju. ES pita što ako se radi o različitim vrstama životinja, a **IT, LT** zanima zašto se pravilo akumulacije ne primjenjuje za sve djelatnosti IED-aa.

U članku 70.i **PL, FR, EE, FI, DK, BE, SI** je sporno korištenje delegiranog akta za donošenje OR-a, koji je tako važan aspekt ovog poglavlja, **FR** smatra da sadrži i bitne elemente propisa, pa svi preferiraju provedbeni akt. **LU** pita mogu li NT odrediti izuzeća od OR-a ako to zahtijevaju lokalni uvjeti (npr. prekoračenje GVE zbog postojećeg onečišćenja). **IT** traži pojašnjenje postupka usvajanja OR-a, **BE** zanima koliko često će se ažurirati, a **PT, FR** što će se primjenjivati u prijelaznom razdoblju do stupanja na snagu OR-a. Pored toga, **ES** zanima od kad se računa rok od dvije godine za potpore iz CAP-a i tko je dužan pratiti emisije prema članku 70.e, a ES dodaje da ako je to vlasnik farme da treba za to osigurati novčane potpore. **LT** zanima kako se može obustaviti rad farme od npr. 20 000 svinja u skladu s člankom 70.f, a **FR** kako će postupak registracije ispuniti zahtjeve sudjelovanja javnosti iz članka 70.g.

U odnosu na dodavanje nove točke 3.6 u Prilogu I. o vađenju industrijskih minerala (IM) i metala **AT, LT, PT, ES, IT, RO, EL, FR** smatraju da bi bilo lakše uvesti pragove za ove djelatnosti i imati iscrpnu listu (**FI, SE**), radi bolje provedbe, izbjegavanja različitog tumačenja i pravne sigurnosti, npr. EL predlaže prag od 25 ha. **FR** predlaže i isključiti IM (točka 3.6 podt. a)) iz IED-a zbog ograničenog utjecaja vađenja IM na okoliš i da se IED odnosi samo na podtočku b) što **RO, EL** mogu podržati. **AT, LT, IT, DK, CY** žele precizirati da se obrada IM (i metala) odnosi na lokaciju ekstrakcije te pojasniti što obuhvaća ekstrakcija IM, koje sve djelatnosti i IM i metale, a **IT** ima rezervu na predloženi popis IM i metala. **PT, CY, LT** ukazuju i na definiciju IM u članku 3. točki 48 IED-a kojom se isključuju IM koji se koriste kao građevinski minerali, pa navode vapno (gypsum) za koje u trenutku ekstrakcije nije jasno koja će biti namjena, pa zajedno s BE, SE žele doradu te definicije. **FR, ES, LU** traže pojašnjenje nove odredbe u članku 42. stavku 1., a ES da u točki a) treba precizirati na koje onečišćujuće tvari se odnosi, a u točki b) koje granične vrijednosti emisija (GV) treba primijeniti.a

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ i EK:

- U vezi članka 8. stavka 1. RH se slaže s DČ o potrebnim pojašnjenjima koja se traže (DK koji traži pojašnjenje pojma promicanje, IT pita o dobrovoljnosti ili obveznosti mjera DČ u prva dva elementa osiguranja sukladnosti (promicanje i praćenje), a EE o odnosu ovog stavka s člankom 23). Također podržava IT koja u stavku 2. traži pojašnjenja o opsegu i razmjeru štete koji pokreće njegovu primjenu.

RH podržava prijedlog drugih DČ (FR, PL, PT, DK, ES) da se donesu smjernice za članak 15. stavak 3. za NT kako ocijeniti i uzeti u obzir ocjenu operatera kako bi postupak u svim DČ bio jednak i kako bi NT imali dovoljno znanja i informacija, posebno o učinkovitosti tehnologija i NRT-ova.

U vezi članka 13. stavka 2. (sporazum o povjerljivosti i neotkrivanju podataka koji treba potpisati državni službenik) RH podržava prijedlog drugih DČ da industrija sudjeluje sama prije potpisivanja sporazuma.

RH se pridružuje DČ koje traže pojašnjenje kriterija kad je nešto mjerilo, a kad ELP GV i u slučaju *trade-offs* čemu dati prednost.

RH podržava AT i EL koje žele uvesti iznimku od poštivanja GVE u slučaju iznimnih okolnosti, npr. nestašice energenata, sirovina što se može obuhvatiti u članku 15 (4).

RH se pridružuje ES koja traže pojašnjenje nove odredbe u članku 42. stavku 1., da u točki a) treba precizirati na koje onečišćujuće tvari se odnosi, a u točki b) koje granične vrijednosti emisija (GV) treba primijeniti.

U vezi prijedloga o spuštanju praga na 150 UG za farme, RH podržava druge DČ (PT, ES, IE, EE, CY, BG, RO, LV) koje ističu da je potrebno uzeti u obzir i nacionalne specifičnosti, da u manjim DČ to predstavlja znatno veći porast obuhvata nego na razini EU-a, koji često obuhvaća i manje farme i obiteljska gospodarstva; pridružujemo se stavu IT, LV koji navode da prag od 150 UG ne obuhvaća samo farme s intenzivnim uzgojem, već manje i srednje poduzetnike, što smatraju da nije smisao ove direktive koja se odnosi na industrijske emisije.

U odnosu na dodavanje nove točke 3.6. Priloga I. RH podržava druge DČ (AT, LT, PT, ES, IT, RO, EL FR) kojima je sporno proširenje opsega djelatnosti na ekstrakciju (rudnike) industrijskih minerala (nova točka 3.6. Priloga I.).

RH se pridružuje dijelu DČ (FR, FI, PT) koji želi izuzeti proizvodnju zelenog vodika od obveza prema IED-u.

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja zakonodavnog akta:

Slijedom usvajanja zakonodavnog akta bit će potrebno izmijeniti postojeće zakonodavstvo RH, i to kako slijedi:

Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18),

Uredba o okolišnoj dozvoli („Narodne novine“, broj 8/14, 5/18),

Zakon o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21),

Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“, broj 114/15, 103/18, 56/19),

Pravilnik o termičkoj obradi otpada („Narodne novine“, broj 75/16),
Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 106/22),
Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19, 57/22),
Uredba o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 42/21),
Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“, broj 47/21),
Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20).

Utjecaj provedbe zakonodavnog akta na proračun RH:

U ovome trenutku nije moguće procijeniti učinak na proračun RH.

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 5.4.2022.
COM(2022) 156 final

2022/0104 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni

Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2022) 169 final} - {SWD(2022) 110 final} - {SWD(2022) 111 final} -
{SWD(2022) 112 final}

SADRŽAJ

OBRAZLOŽENJE.....	3
1. KONTEKST PRIJEDLOGA	3
2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST	10
3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA.....	11
4. UTJECAJ NA PRORAČUN	15
5. DRUGI ELEMENTI.....	15
DIREKTIVA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA	
o izmjeni Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ o odlagalištima otpada	22
ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ.....	
1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE	53
1.1. Naslov prijedloga/inicijative.....	53
1.2. Predmetna područja politike	53
1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:.....	53
1.4. Ciljevi	53
1.4.1. Opći ciljevi.....	53
1.4.2. Posebni ciljevi.....	53
1.4.3. Očekivani rezultati i učinak	54
1.4.4. Pokazatelji uspješnosti.....	54
1.5. Osnova prijedloga/inicijative	55
1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative	55
1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije.....	56
1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava.....	56
1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima.....	57
1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele.....	57
1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative	61
1.7. Predviđeni načini upravljanja	61
2. MJERE UPRAVLJANJA.....	61
2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja.....	61
2.2. Sustavi upravljanja i kontrole	62

2.2.1.	Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole	62
2.2.2.	Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika	62
2.2.3.	Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)	62
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti	62
3.	PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE	62
3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	62
3.2.	Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva.....	63
3.2.1.	Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje.....	63
3.2.2.	Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje	67
3.2.3.	Procijenjeni učinak na resurse ECHA-e	69
3.2.3.1.	Procjena potrebnih ljudskih resursa za Komisiju	70
3.2.4.	Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	70
3.2.5.	Doprinos trećih strana.....	71
3.3.	Procijenjeni učinak na prihode	71

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Direktivom 2010/75/EU o industrijskim emisijama („Direktiva o industrijskim emisijama”)¹ na integriran se način i na sektorskoj osnovi reguliraju učinci na okoliš približno 52 000 europskih velikih industrijskih postrojenja i farmi („agroindustrijska postrojenja”) s visokim rizikom od onečišćenja. Direktiva obuhvaća sve relevantne onečišćujuće tvari koje potencijalno ispuštaju agroindustrijska postrojenja, a koje utječu na zdravlje ljudi i okoliš. Iz postrojenja reguliranih Direktivom o industrijskim emisijama potječe približno 20 % ukupne mase emisija onečišćujućih tvari EU-a u zrak, približno 20 % emisija onečišćujućih tvari u vodu i približno 40 % emisija stakleničkih plinova. Aktivnosti regulirane tom direktivom uključuju elektrane, rafinerije, obradu i spaljivanje otpada, proizvodnju metala, cementa, stakla, kemikalija, celuloze i papira, hrane i pića te intenzivan uzgoj svinja i peradi. Postrojenje regulirano Direktivom o industrijskim emisijama može obavljati nekoliko aktivnosti obuhvaćenih tom direktivom, npr. proizvodnju cementa i suspaljivanje otpada.

U evaluaciji Direktive o industrijskim emisijama iz 2020.² zaključeno je da je općenito bila djelotvorna u sprečavanju i kontroli onečišćenja zraka, vode i tla iz industrijskih aktivnosti te u promicanju uporabe najboljih raspoloživih tehnika (NRT). Direktivom o industrijskim emisijama znatno su smanjene emisije onečišćujućih tvari u zrak i, u manjoj mjeri, emisije u vodu. Pridonijela je i smanjenju emisija u tlo iz postrojenja obuhvaćenih tom direktivom. Iako je njezine učinke na učinkovitost resursa, kružno gospodarstvo i inovacije teže procijeniti, čini se da je Direktiva dala pozitivan doprinos, premda ograničenog opsega. U određenoj je mjeri Direktiva doprinijela i dekarbonizaciji, u okviru njezinih sadašnjih ograničenja. Drugi aspekti, kao što su javni pristup informacijama i pristup pravosuđu, poboljšali su se u usporedbi s ranijim zakonodavstvom koje je zamijenila ta direktiva.

Međutim, u evaluaciji je utvrđeno i nekoliko područja u kojima su potrebna poboljšanja s obzirom na nove probleme. Pokazalo se da se Direktiva, iako pruža čvrst okvir, ne provodi dosljedno u svim državama članicama jer različite razine ambicioznosti sprečavaju potpuno ostvarenje njezinih ciljeva. Ti problemi narušavaju mogućnost da se Direktivom smanji pritisak agroindustrijskih postrojenja na okoliš i uspostave jednaki uvjeti kojima bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Kako je zaključio Europski revizorski sud, ti problemi utječu i na mogućnost da se Direktivom o industrijskim emisijama na odgovarajući način provede načelo „onečišćivač plaća”.

Kako bi se odgovorilo na te probleme i potaknulo temeljitu industrijsku preobrazbu koju je potrebno postići u razdoblju od 2025. do 2050., Komisija se u europskom zelenom planu³ obvezala na reviziju mjera EU-a za rješavanje problema onečišćenja iz velikih agroindustrijskih postrojenja. Nadalje, Unija je predana Programu održivog razvoja do 2030.⁴

¹ Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja); SL L 334, 17.12.2010., str. 17.–119.

² Radni dokument službi Komisije – Evaluacija Direktive o industrijskim emisijama (IED); SWD(2020) 181 final.

³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Europski zeleni plan”; COM(2019) 640 final.

⁴ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

i njegovim ciljevima održivog razvoja⁵. Ovim se Prijedlogom pruža doprinos za nekoliko ciljeva održivog razvoja.

Opći je cilj ove inicijative na najdjelotvorniji i najučinkovitiji način pomoći u zaštiti ekosustava i zdravlja ljudi od štetnih učinaka onečišćenja iz velikih agroindustrijskih postrojenja te poboljšati otpornost industrije EU-a na učinke klimatskih promjena. Revizijom Direktive o industrijskim emisijama nastoji se potaknuti temeljita agroindustrijska preobrazba uporabom revolucionarnih tehnologija radi postizanja nulte stope onečišćenja, čime bi se doprinijelo ciljevima europskog zelenog plana da se postignu ugljična neutralnost, povećana energetska učinkovitost, netoksičan okoliš i kružno gospodarstvo. Cilj je i nastaviti podupirati stvaranje jednakih uvjeta tržišnog natjecanja kojima se osigurava visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Osim toga, revizijom Direktive o industrijskim emisijama nastojat će se osuvremeniti i pojednostavniti postojeće zakonodavstvo, npr. digitalizacijom i poboljšanjem znanja o izvorima onečišćenja. Inicijativom će se ujedno nastojati poboljšati sudjelovanje javnosti u odlučivanju i povećati pristup informacijama i pravosuđu, među ostalim djelotvornim mehanizmima pravne zaštite.

Točnije, revizijom Direktive nastojat će se:

- i. poboljšati djelotvornost Direktive o industrijskim emisijama u sprečavanju ili, ako to nije izvedivo, smanjenju emisija onečišćujućih tvari iz agroindustrijskih postrojenja na izvoru, na koje ukazuju kontinuirani ili ubrzani trendovi smanjenja razina emisije, kako bi se izbjegli ili smanjili negativni učinci na zdravlje i okoliš, uzimajući u obzir stanje okoliša na području na koje te emisije utječu;
- ii. osigurati pristup pojednaca i civilnog društva informacijama te sudjelovanje u odlučivanju i pristup pravosuđu (uključujući djelotvornu pravnu zaštitu) u vezi s izdavanjem dozvola te radom i kontrolom reguliranih postrojenja radi pojačanog djelovanja civilnog društva;
- iii. pojasniti i pojednostavniti zakonodavstvo te smanjiti administrativno opterećenje, uz istodobno promicanje dosljednosti provedbe u državama članicama;
- iv. promicati primjenu inovativnih tehnologija i tehnika za vrijeme industrijske preobrazbe koja je u tijeku preispitivanjem referentnih dokumenata o NRT-u bez odgode ako postoje dokazi o dostupnosti učinkovitijih inovativnih tehnika te osiguravanjem potpore za predvodnike u vezi s dobivanjem dozvola;
- v. poduprijeti prelazak na uporabu sigurnijih i manje toksičnih kemikalija, veću učinkovitost resursa (energija, voda i sprečavanje nastanka otpada) i veću kružnost;
- vi. poduprijeti dekarbonizaciju poticanjem sinergija u primjeni tehnika kojima se sprečavaju ili smanjuju onečišćenje i emisije ugljika te u ulaganjima u te tehnike, čiji je učinak dokazan povezanim trendovima intenziteta emisija;
- vii. ublažiti štetne učinke agroindustrijskih aktivnosti koje trenutačno nisu regulirane Direktivom o industrijskim emisijama na zdravlje i okoliš, što dokazuju trendovi smanjenja intenziteta emisija.

Vijeće⁶ i Europski parlament^{7,8,9} pozdravili su reviziju Direktive o industrijskim emisijama i izrazili da očekuju da će se tom revizijom odgovoriti na problem emisija onečišćujućih tvari u

⁵ <https://sdgs.un.org/goals>

zrak iz industrijskih i poljoprivrednih aktivnosti te doprinijeti kružnom gospodarstvu, među ostalim promicanjem ponovne uporabe vode u industriji^{10,11}. Europski panel građana i građanki o klimatskim promjenama i okolišu donio je jasne preporuke u tom pogledu u okviru Konferencije o budućnosti Europe¹². U tom su kontekstu europski građani izrazili jasnu potporu EU-u u rješavanju problema onečišćenja vode, tla i zraka te smanjenju emisija metana, a ujedno ističu odgovornosti onečišćivača.

Višedionička skupina na visokoj razini za energetske intenzivne industrije, koja savjetuje Komisiju o politikama relevantnima za energetske intenzivne industrije od 2015., izradila je glavni plan¹³ u kojem su utvrđene preporuke za izradu okvira politike potrebnog za upravljanje tom tranzicijom uz istodobno održavanje konkurentnosti industrije. Preporučila je da se „postupak izdavanja dozvola iz Direktive o industrijskim emisijama prilagodi kako bi se poduprle mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova u energetske intenzivnim postrojenjima tijekom tranzicije.”

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Europski zeleni plan je europska strategija rasta kojom se nastoji osigurati klimatski neutralno, čisto i kružno gospodarstvo do 2050. tako da se optimiziraju upravljanje resursima i energetska učinkovitost te da se onečišćenje svede na najmanju moguću mjeru, a istodobno se uzima u obzir potreba za politikama za istinsku preobrazbu u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu”. Unijina strategija održivosti u području kemikalija¹⁴ iz listopada 2020. i akcijski plan za postizanje nulte stope onečišćenja¹⁵ donesen u svibnju 2021. konkretno se bave aspektima onečišćenja navedenima u europskom zelenom planu. Istodobno, u novoj industrijskoj strategiji za Europu¹⁶ naglašava se potreba za istraživanjima, inovacijama i ulaganjima u nove tehnologije radi jačanja industrijske konkurentnosti Europe i lakšeg prelaska industrije na istinski održivo, zelenije, učinkovito i više digitalno

⁶ Zaključci Vijeća od 5. ožujka 2020. (6650-2020).

⁷ Rezolucija Europskog parlamenta od 25. ožujka 2021. o provedbi direktiva o kvaliteti zraka: Direktive 2004/107/EZ i Direktive 2008/50/EZ (2020/2091(INI)).

⁸ Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu (2019/2956(RSP)).

⁹ Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2020. o novoj industrijskoj strategiji za Europu (2020/2076(INI)).

¹⁰ Zaključci Vijeća od 3. lipnja 2021. (9419/21).

¹¹ Komunikacija Komisije „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo – Za čišću i konkurentniju Europu”, COM(2020) 98 final.

¹² <https://futureu.europa.eu/pages/about>

¹³ Vidjeti *Masterplan for a competitive transformation of EU energy-intensive industries enabling a climate-neutral, circular economy by 2050* (Glavni plan za konkurentnu preobrazbu energetske intenzivne industrije EU-a kojom bi se omogućilo klimatski neutralno i kružno gospodarstvo do 2050.), dostupno na: <https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/be308ba7-14da-11ea-8c1f-01aa75ed71a1/language-hr>

¹⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija održivosti u području kemikalija – Prelazak na netoksični okoliš”, COM(2020) 667 final.

¹⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla”, COM(2021) 400 final.

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Nova industrijska strategija za Europu”, COM(2020) 102 final.

gospodarstvo. U ažuriranoj verziji te strategije iz svibnja 2021.¹⁷ dodatno se naglašava potencijalna uloga transformativnih tehnologija.

Ostale posebno relevantne politike uključuju paket „Spremni za 55 %”¹⁸, strategiju za metan¹⁹ i obvezu u vezi s metanom iz Glasgowa, strategiju za prilagodbu klimatskim promjenama²⁰, strategiju za bioraznolikost²¹, strategiju „od polja do stola”²², strategiju za tlo²³ i inicijativu za održive proizvode²⁴.

Komisija se u europskom zelenom planu obvezala na reviziju mjera EU-a za rješavanje problema onečišćenja iz velikih industrijskih postrojenja. U tu svrhu ona osobito razmatra područje primjene zakonodavstva i način na koji se zakonodavstvo EU-a u tom području može u potpunosti uskladiti s ciljem postizanja nulte stope onečišćenja te politikama o klimi, energiji i kružnom gospodarstvu, imajući na umu koristi za javno zdravlje i bioraznolikost. Direktiva o industrijskim emisijama i Uredba (EZ) br. 166/2006 o Europskom registru ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari („Uredba o E-PRTR-u”)²⁵ komplementarni su instrumenti kojima se regulira učinak industrije na okoliš. Direktivom o industrijskim emisijama nastoji se osigurati postupno smanjenje onečišćenja iz najvećih agroindustrijskih postrojenja²⁶ u EU-u, uz istodobno očuvanje jednakih uvjeta tržišnog natjecanja. Uredbom o E-PRTR-u olakšava se praćenje nastojanja da se smanji onečišćenje poboljšanjem javno dostupnih informacija o stvarnom učinku postrojenja.

¹⁷ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe”, COM(2021) 350 final.

¹⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Spremni za 55 %: ostvarivanje klimatskog cilja EU-a za 2030. na putu ka klimatskoj neutralnosti”, COM(2021) 550 final.

¹⁹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o strategiji EU-a za smanjenje emisija metana, COM(2020) 663 final.

²⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama”, COM(2021) 82 final.

²¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote”, COM(2020) 380 final.

²² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija ‚od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav”, COM(2020) 381 final.

²³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija EU-a za tlo do 2030. – Ostvarivanje koristi od zdravog tla za ljude, hranu, prirodu i klimu”, COM(2021) 699 final.

²⁴ COM(2022) 142.

²⁵ Uredba (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o osnivanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari i o izmjeni direktiva Vijeća 91/689/EEZ i 96/61/EZ; SL L 33, 4.2.2006., str. 1.–17.

²⁶ Izraz „agroindustrijska postrojenja” upotrebljava se kako bi se obuhvatile sve vrste aktivnosti koje se mogu regulirati Direktivom o industrijskim emisijama, posebno uključujući energetske intenzivne industrije i uzgoj stoke.

To je zakonodavstvo povezano s mnogim drugim politikama jer se njime na cjelovit način nastoji riješiti problem pritiska agroindustrijskih postrojenja na okoliš.

Direktiva o industrijskim emisijama imala je važnu ulogu u smanjenju emisija onečišćujućih tvari iz industrije, posebno emisija u zrak, ali je u manjoj mjeri pridonijela kružnom gospodarstvu (učinkovitost resursa) i smanjenju emisija onečišćujućih tvari u vodu.

Voda je jedan od triju glavnih stupova „akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja”, kojim se nastoji postići netoksično društvo do 2050. tako da se onečišćenje smanji na nulu ili na razine koje više neće biti štetne za prirodu i ljude. To ne podrazumijeva samo djelovanje na kraju proizvodnog lanca, primjerice na razini postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda, nego i na početku proizvodnog lanca, odnosno na razini na kojoj se tvari proizvode i upotrebljavaju. Ovaj Prijedlog o reviziji Direktive o industrijskim emisijama u skladu je sa zakonodavstvom EU-a o vodama, posebno s Direktivom 2000/60/EZ (Okvirna direktiva o vodama²⁷) i njezinim dvjema povezanim direktivama, Direktivom 2006/118/EZ (o podzemnim vodama²⁸) i Direktivom 2008/105/EZ, kako je izmijenjena Direktivom 2013/39/EZ, o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike²⁹.

Prema zakonodavstvu EU-a o vodama države članice obvezne su izbjegavati pogoršanje stanja svih vodnih tijela i postići dobro stanje svih vodnih tijela s pomoću sustava integriranoga gospodarenja vodama po riječnom slivu. U okviru šestogodišnjih ciklusa gospodarenja procjenjuje se ekološko i kemijsko stanje (površinske vode) te količinsko i kemijsko stanje (podzemne vode) te se planiraju mjere za ublažavanje svih pritisaka na vodna tijela, uključujući pritiske iz poljoprivrede, industrije, kućanstava i drugih gospodarskih aktivnosti (uključujući plovību, zaštitu od poplava i hidroenergiju). U kontekstu akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja Komisija je najavila da će 2022. sastaviti prijedlog o daljnjem pooštrenju pravila o onečišćujućim tvarima u površinskim i podzemnim vodama u okviru zakonodavnog prijedloga o „integriranom gospodarenju vodama”.

Prijedlogom o Direktivi o industrijskim emisijama te se inicijative dopunjuju, među ostalim, proširenjem područja primjene Direktive, poticanjem razvoja novih tehnologija za smanjenje emisija, poboljšanjem resursne i energetske učinkovitosti, promicanjem ponovne uporabe vode, osiguravanjem bolje kontroliranih i integriranijih zahtjeva za izdavanje dozvola te uvođenjem obveznog sustava upravljanja okolišem. Prijedlogom će se ojačati integrirani pristup pojašnjavanjem zahtjeva za suradnju između relevantnih nadležnih tijela. Ta suradnja uključuje preispitivanje i ažuriranje dozvola, ovisno o stanju primateljskog okoliša, i/ili planiranje mjera za usklađivanje sa standardima, ciljevima, planovima i programima u području kvalitete okoliša u skladu sa zakonodavstvom o vodama. Veća usklađenost ostvarit će se i pojašnjavanjem pravila koja se primjenjuju na neizravno ispuštanje onečišćujućih tvari u vodu putem postrojenja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda. Poticanje inovacija pomoći će u rješavanju problema postojanih kemijskih tvari i tvari koje su tek utvrđene kao

²⁷ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike; SL L 327, 22.12.2000., str. 1.–73.

²⁸ Direktiva 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja; SL L 372, 27.12.2006., str. 19.–31.

²⁹ Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća; SL L 348, 24.12.2008., str. 84.–97.

zabrinjavajuće tvari, uključujući perfluoroalkilne i polifluoroalkilne tvari (PFAS), mikroplastiku i lijekove. To je u skladu sa strategijom održivosti u području kemikalija, Komunikacijom Europske komisije o strateškom pristupu lijekovima u okolišu³⁰ i Komunikacijom o farmaceutskoj strategiji³¹.

U okviru postupka „razmjene podataka” za sastavljanje i revidiranje referentnih dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama (referentni dokumenti o NRT-u) na temelju Direktive o industrijskim emisijama trebalo bi uzeti u obzir utvrđivanje zabrinjavajućih tvari u skladu sa zakonodavstvom EU-a o vodama. To osobito uključuje „popise praćenja” tvari za podzemne i površinske vode te tvari za koje je utvrđeno da mogu predstavljati znatan rizik za vodni okoliš ili putem njega na razini EU-a.

Razmjena podataka na temelju Direktive o industrijskim emisijama pridonijet će i razvoju mjera za učinkovitu uporabu vode te razmatranju ponovne uporabe vode u agroindustrijskim postrojenjima u skladu s akcijskim planom za kružno gospodarstvo³², u okviru kojeg je utvrđena obveza promicanja ponovne uporabe vode u industriji. Uredba (EU) 2020/741 o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode³³, donesena u svibnju 2020., primjenjuje se na ponovnu uporabu vode za poljoprivredno navodnjavanje, ali je u njoj naglašen i velik potencijal za recikliranje i ponovnu uporabu pročišćenih otpadnih voda u industrijske svrhe u okviru integriranoga gospodarenja vodama i kružnoga gospodarstva.

Regulacijom određenih aktivnosti na izvoru Direktiva o industrijskim emisijama podupire države članice u ispunjavanju njihovih obveza na temelju drugog zakonodavstva EU-a kojim su utvrđeni standardi kvalitete okoliša, kao što je Direktiva o kvaliteti zraka³⁴. Njome se države članice podupire i u ispunjavanju njihovih ciljeva u okviru zakonodavstva EU-a kojim se utvrđeni nacionalni ciljevi, kao što su Direktiva o nacionalnim obvezama smanjenja emisija³⁵, Uredba o raspodjeli tereta³⁶ i Direktiva o energetske učinkovitosti³⁷.

Razine emisije povezane s NRT-om u okviru Direktive o industrijskim emisijama upotrijebljene su za definiranje kriterija na temelju načela „nenanošenja bitne štete” za

³⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strateški pristup Europske unije lijekovima u okolišu”, COM(2019) 128 final.

³¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Farmaceutska strategija za Europu”, COM(2020) 761 final.

³² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo – Za čišću i konkurentniju Europu”, COM(2020) 98 final.

³³ Uredba (EU) 2020/741 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o minimalnim zahtjevima za ponovnu upotrebu vode; SL L 177, 5.6.2020., str. 32.–55.

³⁴ Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu; SL L 152, 11.6.2008., str. 1.–44.

³⁵ Direktiva (EU) 2016/2284 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o smanjenju nacionalnih emisija određenih atmosferskih onečišćujućih tvari, o izmjeni Direktive 2003/35/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2001/81/EZ; SL L 344, 17.12.2016., str. 1.–31.

³⁶ Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013; SL L 156, 19.6.2018., str. 26.–42.

³⁷ Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ; SL L 315, 14.11.2012., str. 1.–56.

Delegirani akt o taksonomiji klimatski održivih djelatnosti³⁸. Predloženim mjerama u okviru revizije Direktive o industrijskim emisijama s vremenom će se poduprijeti taksonomija EU-a za održiva ulaganja utvrđivanjem dodatnih i ažuriranih kriterija. Ti će se kriteriji utvrditi kako bi se znatno doprinijelo sprečavanju i kontroli onečišćenja, pri čemu će dodatni cilj biti pružanje pomoći platformi za održivo financiranje kako bi se definiralo koje se djelatnosti mogu smatrati održivima.

Naposljetku, Direktiva o industrijskim emisijama pomaže u poboljšanju opće okolišne učinkovitosti, čime se pridonosi ostvarenju ciljeva drugog sektorskog zakonodavstva EU-a, među ostalim u vezi s Uredbom REACH, otpadom i zaštitom prirode.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Osmi program djelovanja za okoliš³⁹ usmjeren je na šest međusobno povezanih prioriternih ciljeva. Među njima su:

- članak 2. točka (d) – ostvarivanje nulte stope onečišćenja, među ostalim u vezi sa štetnim kemikalijama, kako bi se postigao netoksičan okoliš, uključujući zrak, vodu i tlo. Cilj je i smanjiti svjetlosno onečišćenje i onečišćenje bukom te zaštititi zdravlje i dobrobit ljudi, životinja i ekosustava od rizika povezanih s okolišem i negativnih učinaka;
- članak 2. točka (f) – promicanje okolišnih aspekata održivosti i znatno ublažavanje glavnih izazova u području okoliša i klime povezanih s proizvodnjom i potrošnjom u EU-u. To se posebno odnosi na područja energije, industrije, zgrada i infrastrukture, mobilnosti, turizma, međunarodne trgovine i prehrambenog sustava.

Prijedlog o Direktivi o industrijskim emisijama pomoći će u postizanju tih ciljeva.

Zbog novih geopolitičkih okolnosti i uvjeta na energetsom tržištu Unija mora drastično ubrzati prelazak na čistu energiju i povećati energetske neovisnost Europe u odnosu na nepouzdan dobavljače i nestabilna tržišta fosilnih goriva. Inicijativom REPowerEU⁴⁰ u okviru odgovora EU-a na rat između Rusije i Ukrajine započeo 2022. nastoji se povećati otpornost energetske sustava na razini EU-a diversifikacijom opskrbe plinom i smanjenjem uporabe fosilnih goriva tako da se poboljša energetska učinkovitost, povećaju uporaba energije iz obnovljivih izvora i elektrifikacija te uklone infrastrukturna uska grla. Revizijom Direktive pridonosi se otpornosti energetske sustava na razini EU-a poboljšanjem energetske učinkovitosti industrijskih postupaka u Uniji.

³⁸ Delegirana uredba Komisije o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju; C/2021/2800 final.

³⁹ Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030., COM(2020) 652 final.

⁴⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju”, COM(2022) 108 final.

Ova je predložena direktiva pilot-inicijativa na temelju pristupa Komisije „jedan za jedan” za smanjenje administrativnog opterećenja. U popratnom izvješću o procjeni učinka navedene su detaljne informacije o očekivanom administrativnom opterećenju na temelju Prijedloga. U odjeljku ovog memoranduma o primjerenosti i pojednostavnjenju propisa istaknute su mjere predložene za ograničavanje administrativnog opterećenja na temelju Prijedloga.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova ovog Prijedloga je članak 192. UFEU-a. U skladu s člankom 191. i člankom 192. stavkom 1. UFEU-a EU je dužan doprinositi ostvarenju sljedećih ciljeva: očuvanju, zaštiti i poboljšanju kvalitete okoliša te promicanju mjera na međunarodnoj razini za rješavanje regionalnih ili svjetskih problema okoliša i borbi protiv klimatskih promjena.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Države članice ne mogu na dostatan način ostvariti ciljeve ove Direktive da se osigura visoka razina zaštite okoliša i poboljša kvaliteta okoliša u cijeloj Uniji. Zbog prekogranične prirode onečišćenja iz industrijskih aktivnosti ti se ciljevi mogu na bolji način ostvariti na razini EU-a, što opravdava donošenje mjera EU-a u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji.

Onečišćenje iz agroindustrijskih postrojenja prelazi nacionalne granice, a kontrolu onečišćenja ne može na dostatan način postići samo jedna država članica. Osim toga, rad industrijskih postrojenja usko je povezan s funkcioniranjem jedinstvenog tržišta. Kad ne bi postojao pristup na razini cijelog EU-a za utvrđivanje standarda okolišne učinkovitosti, te iste industrije podlijegale bi različitim propisima o kontroli onečišćenja u svakoj državi članici, uz rizik od stvaranja nejednakih uvjeta, fragmentacije jedinstvenog tržišta i otežavanja nastojanja EU-a da ostvari cilj postizanja visoke razine zaštite okoliša i zdravlja ljudi iz Ugovora.

• Proporcionalnost

Način na koji je Direktiva o industrijskim emisijama osmišljena osigurava proporcionalnost ishoda i. definiranjem NRT-a kao okolišno najdjelotvornijeg i gospodarski najodrživijeg raspona dokazanih tehnika koje se upotrebljavaju u određenom sektoru i ii. omogućivanjem izuzeća u pojedinačnim slučajevima ako bi primjena zahtjeva povezanih s NRT-om na razini EU-a dovela do troškova koji su nerazmjerno viši od očekivanih koristi za okoliš/zdravlje.

U popratnoj procjeni učinka procjenjuju se učinci svih predloženih revizija Direktive o industrijskim emisijama. Provedena je i kvalitativna i kvantitativna procjena, koja pokazuje da su prijedlozi proporcionalni, tj. da su društvene koristi znatno veće od nastalih troškova.

Mjere za koje je utvrđeno da imaju najveći učinak odnose se na proširenje područja primjene na stočarske farme te veći broj svinjogojskih i peradarskih farmi. Procijenjeno je da monetizirane koristi za zdravlje i okoliš koje proizlaze iz smanjenja emisija metana i amonijaka iznose više od 5,5 milijardi EUR godišnje, a troškovi sukladnosti i administrativni troškovi (uprave i operateri) 265 milijuna EUR odnosno 223 milijuna EUR, što rezultira vrlo povoljnim čimbenikom troškova i koristi, koji iznosi 11.

• Odabir instrumenta

Ciljevi Prijedloga mogu se najbolje ostvariti direktivom. To je najprikladniji pravni instrument za izmjene postojeće Direktive o industrijskim emisijama (Direktiva 2010/75/EU).

Direktivom se od država članica zahtijeva da ostvare svoje ciljeve i provedu mjere u okviru svojih nacionalnih sustava materijalnog i postupovnog prava. Tim se pristupom državama članicama omogućuje veća sloboda u provedbi mjere EU-a nego što bi to bilo moguće uredbom jer države članice mogu odabrati najprikladnije sredstvo za provedbu mjera iz direktive. Time se državama članicama omogućuje da osiguraju da se izmijenjena pravila ugrade u njihov materijalni i postupovni pravni okvir za provedbu Direktive EU-a o industrijskim emisijama, posebno u vezi s reguliranjem dozvola za postrojenja te provedbenih mjera i sankcija.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

U evaluaciji Direktive o industrijskim emisijama provedenoj 2020.⁴¹ utvrđeno je da je ona bila djelotvorna u smanjenju učinaka na okoliš i narušavanja tržišnog natjecanja u EU-u. Postupak suradnje za izradu referentnih dokumenata o NRT-u i utvrđivanje NRT-a, poznat i kao „postupak iz Seville”, dobro funkcionira i priznat je kao model suradničkog upravljanja.

Direktivom o industrijskim emisijama znatno su smanjene emisije onečišćujućih tvari u zrak i, u manjoj mjeri, emisije u vodu. Smanjene su i emisije u tlo iz postrojenja obuhvaćenih tom direktivom. Njezin utjecaj na učinkovitost resursa, kružno gospodarstvo i inovacije teže je procijeniti, no čini se da je dala pozitivan doprinos ograničenog opsega. Drugi aspekti, kao što su javni pristup informacijama i pristup pravosuđu, donekle su se poboljšali.

Direktiva o industrijskim emisijama ocijenjena je kao uglavnom učinkovita. Koristi zaključaka o NRT-u znatno nadmašuju troškove. Nisu utvrđeni nerazmjerni ili nepotrebni administrativni troškovi. Postoje neujednačeni učinci na konkurentnost EU-a, no ne postoje dokazi koji bi ukazivali na znatne učinke u tom području.

Sve skupine dionika izrazile su mišljenje da je Direktiva o industrijskim emisijama relevantna. Ona može odgovoriti na nove okolišne probleme, unatoč duljini postupka izrade referentnih dokumenata o NRT-u. Iako Direktiva o industrijskim emisijama nije znatno pridonijela dekarbonizaciji, mišljenja se razlikuju u pogledu toga je li relevantna u tom području.

Ocijenjeno je da je Direktiva o industrijskim emisijama usklađena na razini samog akta i s drugim politikama EU-a, ali da ima prostora za veći doprinos tim područjima. Potrebno je pojasniti određene probleme u vezi s tumačenjem.

Smatra se da Direktiva o industrijskim emisijama pruža znatnu dodanu vrijednost EU-a. Njome se osiguravaju dosljedniji zahtjevi za smanjenje industrijskog onečišćenja, među ostalim praćenjem i provedbom, čime se smanjuju poremećaji na jedinstvenom tržištu. Izostanak mjera EU-a doveo bi do manje zahtjevnih standarda i manjih koristi za zdravlje i okoliš. Postupak izrade referentnih dokumenata o NRT-u ne može se provoditi na razini pojedinačnih država članica i sve ga više upotrebljavaju zemlje koje nisu članice EU-a. Decentralizirani pristup Direktive o industrijskim emisijama u skladu je s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti.

U evaluaciji je utvrđen niz područja u kojima se čini da rezultati Direktive o industrijskim emisijama nisu zadovoljavajući u pogledu smanjenja emisija onečišćujućih tvari, posebno u vodu, doprinosa smanjenju emisija stakleničkih plinova, promicanja netoksične proizvodnje te

⁴¹ Vidjeti bilješku br. 2.

poboljšanja učinkovitosti resursa i ponovne uporabe. Ta su područja od ključne važnosti u reviziji Direktive o industrijskim emisijama najavljenom u Komunikaciji o europskom zelenom planu.

- **Savjetovanja s dionicima**

Procjena učinka priložena kombiniranoj reviziji Direktive o industrijskim emisijama i Uredbe o E-PRTR-u bila je predmet temeljitog postupka savjetovanja. Postupak je uključivao niz različitih aktivnosti savjetovanja kojima se nastojalo prikupiti stajališta svih relevantnih dionika i osigurati da se uzmu u obzir stajališta različitih organizacija i vrsta dionika.

Najprije su prvotne povratne informacije o objavljenom početnoj procjeni učinka pružene na interaktivnom portalu Komisije „Iznesite svoje mišljenje” (154 odgovora; razdoblje savjetovanja od 24. ožujka 2020. do 21. travnja 2020.). Nakon toga je uslijedilo zajedničko javno savjetovanje o Direktivi o industrijskim emisijama i E-PRTR-u (internetska anketa na interaktivnom portalu Komisije „Iznesite svoje mišljenje”; 336 odgovora; od 20. prosinca 2020. do 23. ožujka 2021.). Anketa je sadržavala 24 pitanja, od kojih su se četiri pitanja odnosila konkretno na E-PRTR.

Zatim je od 8. veljače do 9. travnja 2021. provedena ciljana anketa među dionicima. To je bila detaljnija internetska anketa (235 odgovora), kojom se nastojalo dodatno poboljšati bazu dokaza prikupljanjem specijaliziranih povratnih informacija od određenih skupina dionika o šest problematičnih područja, razvrstanih prema opcijama koje su razmotrene u studiji o procjeni učinka.

Ta su problematična područja bila sljedeća: i. okoliš je onečišćen, ii. u jeku je klimatska kriza, iii. iscrpljuju se prirodni resursi, iv. najsuvremenijim tehnikama ne može se na zadovoljavajući način odgovoriti na probleme navedene od i. do iii., v. pojedinci imaju ograničene mogućnosti za informiranje o učincima agroindustrijskih postrojenja i poduzimanje mjera u vezi s njima i vi. prekomjerna opterećenja mogu utjecati na učinkovitost instrumenta politike.

Povratne informacije dobivene u okviru tih anketa dopunjene su i savjetovanjem s fokusnim skupinama od lipnja do kolovoza 2021. radi uključivanja dionika u dublje rasprave o ključnim temama. Dionici su odabrani na temelju sektora koji predstavljaju i kriterija kojima se osigurava prikladna geografska raspodijeljenost i raspodijeljenost prema vrsti dionika među nevladinim organizacijama za zaštitu okoliša, predstavnicima industrije te ministarstvima i nadležnim tijelima država članica kako bi se omogućile uravnotežene rasprave.

Naposljetku, 15. prosinca 2020. te 7. i 8. srpnja 2021. održane su dvije radionice za dionike na daljinu.

Civilno društvo i nevladine organizacije za zaštitu okoliša smatrali su da su sva navedena problematična područja veoma važna, posebno u vezi s:

- nedovoljnim rješavanjem problema učinaka na okoliš i pitanja dekarbonizacije u okviru Direktive o industrijskim emisijama,
- potrebom za bržim ažuriranjem popisa onečišćujućih tvari u E-PRTR-u kako bi se uzele u obzir nove prijetnje, i
- ograničenim pristupom informacijama o razinama uspješnosti postrojenja.

Sve skupine dionika smatrale su da je taj ograničeni pristup informacijama važno pitanje koje treba riješiti.

Međutim, postojale su razlike u povratnim informacijama industrije i poslovnih udruženja, čija su stajališta bila neutralnija (ali ne i negativna) u vezi s priznavanjem problema povezanih

s učinkovitosti resursa i manje toksičnom proizvodnjom. Industrija i poslovna udruženja imali su neutralnija stajališta i u vezi s priznavanjem potrebe za potporom dekarbonizaciji, pri čemu su istaknuli moguće dodatne troškove izvješćivanja i rizike od preklapanja sa sustavom trgovanja emisijama (ETS)⁴². Kad je riječ o ograničenom području primjene Direktive, industrija i poslovna udruženja ukazali su na probleme povezane s troškovima i tvrdili da su postojeći nacionalni sustavi i zakonodavstvo EU-a dovoljni za rješavanje većine utvrđenih poteškoća.

Svi su se dionici složili da je doprinos Direktive o industrijskim emisijama olakšavanju, iskorištavanju i promicanju inovacija odviše ograničen.

• Procjena učinka

Provedena je procjena učinka na temelju koje je Odbor za nadzor regulative⁴³ dao pozitivno mišljenje 10. prosinca 2021.

Predloženo je i ocijenjeno pet djelomično međusobno povezanih, ali neovisnih opcija politike. Odabrane podopcije za svako problematično područje objedinjene su kako bi činile sljedeći poželjni paket politika:

- djelotvornost: potpuna provedba 24 mjere optimizacije i ažuriranja;
- inovacije: predvodnici mogu slobodno ispitivati nove tehnike, u kombinaciji s uspostavom inovacijskog centra za industrijsku preobrazbu i emisije (INCITE) i planovima za preobrazbu operatera do 2030.;
- uporaba resursa i kemikalije: poboljšani sustav upravljanja okolišem;
- dekarbonizacija: uvest će se minimalne razine energetske učinkovitosti kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećala energetska učinkovitost i što više smanjila potrošnja energije. Preispitivanje sinergija između Direktive o industrijskim emisijama i ETS-a provest će se 2028., čime će se omogućiti optimalne sinergije od 2030. nadalje;
- područje primjene po sektorima: u područje primjene Direktive o industrijskim emisijama uključit će se dodatne aktivnosti, prvenstveno intenzivni uzgoj stoke i određene ekstraktivne aktivnosti.

Očekuje se da će učinak poželjnog paketa biti sljedeći. Općenito se očekuje da će koristi znatno nadmašiti troškove.

Iako nije bilo moguće kvantificirati i monetizirati sve učinke, procjenjuje se da će skup mjera za poboljšanje djelotvornosti Direktive donijeti zdravstvene koristi u iznosu od 860 milijuna EUR do 2,8 milijardi EUR godišnje, pri čemu će godišnji poslovni CAPEX/OPEX troškovi iznositi oko 210 milijuna EUR.

Procjenjuje se da ukupno administrativno opterećenje na temelju cijelog Prijedloga iznosi 250 milijuna EUR godišnje za industrijske operatere i 196 milijuna EUR godišnje za javna tijela.

Proširenjem obuhvata farmi došlo bi do smanjenja emisija metana i amonijaka, a povezane koristi za zdravlje iznosile bi više od 5,5 milijardi EUR godišnje. Proširenje obuhvata na 10 % najvećih stočarskih farmi, koje čine 41 % emisija u sektoru, dovest će do godišnjeg smanjenja od najmanje 184 kt metana i 59 kt amonijaka. Proširenjem obuhvata svinjogojskih i

⁴² Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ; SL L 275, 25.10.2003., str. 32.–46.

⁴³ Ares(2021)7643865 – 10.12.2021.

peradarskih farmi na najvećih 18 % svinjogojskih i 15 % peradarskih farmi, koje čine 85 % odnosno 91 % emisija u tim sektorima, godišnje emisije iz svinjogojskih farmi smanjit će se za najmanje 135 kt metana i 33 kt amonijaka, a godišnje emisije iz peradarskih farmi za najmanje 62 kt amonijaka. Takvim povećanim područjem primjene obuhvat emisija amonijaka iz uzgoja stoke, svinja i peradi u okviru Direktive o industrijskim emisijama povećat će se s 18 % na 60 %, a obuhvat emisija metana s 3 % na 43 %. Procjenjuje se da povezani troškovi sukladnosti iznose približno 265 milijuna EUR godišnje.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

U skladu s Komisijinom predanošću boljoj regulativi ovaj je Prijedlog sastavljen na uključiv način, na temelju potpune transparentnosti i kontinuirane suradnje s dionicima, uvažavanja vanjskih povratnih informacija i uzimanja u obzir vanjskog nadzora kako bi se osiguralo da je Prijedlog uravnotežen.

Direktiva o industrijskim emisijama rezultat je inicijative za bolju regulativu kojom je uspješno spojeno i pojednostavnjeno sedam direktiva⁴⁴ te kojom su pojednostavnjeni administrativni aspekti, uključujući smanjenje zahtjeva za izvješćivanje za otprilike polovinu⁴⁵. Iako je time ograničen potencijal za daljnje pojednostavnjenje, savjetovanja s dionicima omogućila su Komisiji da utvrdi niz mogućih dodatnih pojašnjenja i pojednostavnjenja Direktive. Onima koji privuku pozitivan interes dionika riješit će se nesigurnosti povezane s postupkom izdavanja dozvola.

To se posebno odnosi na pojašnjenje određenih odredaba o uplinjavanju, ukapljivanju i pirolizi, što su važne aktivnosti za postizanje kružnoga gospodarstva s niskim emisijama ugljika. Drugi aspekti uključuju zamjenu okvirnog popisa onečišćujućih tvari iz Priloga II. upućivanjima na drugo zakonodavstvo EU-a u kojem utvrđeni popisi relevantnih onečišćujućih tvari te utvrđivanje usklađenih kriterija za procjenu sukladnosti u cijelom EU-u. Obje mjere omogućit će veću pravnu sigurnost u pogledu primjenjivih pravila za sve operatere obuhvaćene Direktivom o industrijskim emisijama. Nadalje, otklanjanje razlika u pristupima ocjenjivanju sukladnosti koji se primjenjuju na temelju poglavlja II., III. i IV. Direktive o industrijskim emisijama donijet će koristi za otprilike 4 000 operatera velikih uređaja za loženje i spalionica otpada.

Osim toga, za 20 000 farmi koje su trenutačno regulirane Direktivom o industrijskim emisijama, kao i za najmanja poduzeća koja će biti obuhvaćena područjem primjene te direktive, uvest će se zaseban i jednostavniji sustav dozvola, čime će se administrativno opterećenje smanjiti za 113 milijuna EUR godišnje.

Kodifikacija zakonodavstva nakon donošenja revidiranog akta omogućit će uklanjanje zastarjelih odredaba.

- **Temeljna prava**

Prijedlog poštuje temeljna prava i slijedi načela koja su posebno priznata u Povelji o temeljnim pravima Europske unije⁴⁶.

⁴⁴ Radni dokument službi Komisije priložen Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (preinaka) PROCJENA UČINKA [COM(2007) 843 final] [COM(2007) 844 final] [SEC(2007) 1682], SEC(2007) 1679 final.

⁴⁵ Provjera primjerenosti izvješćivanja i praćenja politike EU-a u području okoliša, SWD(2017) 230 final.

⁴⁶ Povelja o temeljnim pravima Europske unije; SL C 326, 26.10.2012., str. 391.

U skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje svako ograničenje ostvarivanja prava i sloboda priznatih Poveljom mora biti predviđeno zakonodavstvom te se u okviru njega mora poštovati bit tih prava i sloboda. Podložno načelu proporcionalnosti, ograničenja su moguća samo ako su potrebna i ako istinski odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi za zaštitom prava i sloboda drugih osoba.

Ovim se Prijedlogom uspostavlja odgovarajuća ravnoteža između temeljnog prava na slobodu poduzetništva te temeljnog prava na vlasništvo i drugih temeljnih prava (okoliš, zdravlje, pravni lijek).

Ograničenje prava na slobodu poduzetništva i prava na vlasništvo ograničeno je na ono što je nužno za očuvanje drugih navedenih temeljnih prava i ciljeva od općeg interesa u skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje.

Prijedlogom se pridonosi cilju postizanja visoke razine zaštite okoliša u skladu s načelom održivog razvoja kako je utvrđeno u članku 37. Povelje, pravu na život, integritet osobe i zdravlje kako je utvrđeno u člancima 2., 3. i 35. Povelje te pravu na zaštitu potrošača kako je utvrđeno u članku 38.

Njime se pridonosi i pravu na djelotvoran pravni lijek, kako je utvrđeno u članku 47. Povelje, u pogledu zaštite zdravlja ljudi.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

U priloženom financijskom izvještaju prikazan je utjecaj na proračun te su navedeni potrebni ljudski i administrativni resursi. Prijedlog će utjecati na proračun Komisije i Europske agencije za kemikalije (ECHA) u smislu potrebnih ljudskih i administrativnih resursa. Komisija će imati veći broj zadaća pri provedbi i izvršenju koje proizlaze iz povećanog opsega gospodarskih aktivnosti i okolišnih aspekata obuhvaćenih Direktivom o industrijskim emisijama. Komisija će ujedno imati veću ulogu u upravljanju inovacijskim centrom te u širem radu na izradi referentnih dokumenata o NRT-u i zaključaka o NRT-u, za što su potrebna ukupno četiri dodatna zaposlenika u ekvivalentu punog radnog vremena.

ECHA će podupirati Komisiju: 1. pružanjem informacija za razmjenu informacija o NRT-u i tehnikama u nastajanju, što uključuje utvrđivanje i odabir relevantnih tvari za svaki sektor i razvoj dobrih primjera iz prakse za određene sektore radi uporabe najsigurnijih tvari na tržištu te 2. osiguravanjem alata i smjernica koji će operaterima obuhvaćenima Direktivom o industrijskim emisijama služiti u pripremi poglavlja o kemikalijama u okviru njihovih sustava upravljanja okolišem. Za to su potrebna ukupno tri dodatna zaposlenika u ekvivalentu punog radnog vremena.

Za financiranje potrebnog stručnog znanja za potporu Komisiji u nizu područja rada povezanih s INCITE-om i izradom referentnih dokumenata o NRT-u i zaključaka o NRT-u potrebno je približno 8 200 000 EUR godišnje.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Ukupne emisije onečišćujućih tvari po sektoru, na temelju podataka koje operateri prijavljuju u E-PRTR, i dalje će biti ključni pokazatelji za praćenje napretka u ostvarivanju ciljeva ove inicijative. Uredba o E-PRTR-u revidira se usporedno s revizijom ove Direktive i njome će se omogućiti bolje praćenje učinka Direktive o industrijskim emisijama na okolišnu učinkovitost industrije na sektorskoj razini u budućnosti.

- Detaljnije izvješćivanje o emisijama onečišćujućih tvari na razini postrojenja omogućit će analizu glavnih postupaka u sektorima u kojima se okolišna učinkovitost poboljšava ili koji zaostaju u tom pogledu.
- Uključivanjem izvješćivanja o uporabi resursa omogućit će se utvrđivanje novih pokazatelja o uporabi materijala, vode i energije, koji će omogućiti praćenje poboljšanja učinkovitosti resursa.
- Dinamičnije ažuriranje popisa tvari obuhvaćenih Uredbom o E-PRTR-u omogućit će utvrđivanje pokazatelja emisija za postojeće i nove zabrinjavajuće tvari. Time će se omogućiti praćenje poboljšanja u uporabi takvih tvari i upravljanju njima.

Ta će poboljšanja pomoći i u tome da se osigura djelotvorna primjena tog praćenja u širem okviru za praćenje i izgleda za postizanje nulte stope onečišćenja, koji će se objavljivati svake dvije godine od 2022. nadalje⁴⁷. Podaci o onečišćenju zraka, vode i tla koji su dostupni u okviru praćenja nulte stope onečišćenja pomoći će u evaluaciji učinaka smanjenja emisija iz postrojenja obuhvaćenih područjem primjene Direktive o industrijskim emisijama i Uredbe o E-PRTR-u.

U reviziji Direktive o industrijskim emisijama ključno je osigurati da se upotrebljava cijeli raspon razina emisije povezanih s NRT-om. Budući standardizirani sažetak dozvole znatno će olakšati prikupljanje graničnih vrijednosti emisije utvrđenih u dozvolama s pomoću automatiziranih informatičkih alata. Time će se omogućiti analiza raspodjele graničnih vrijednosti emisije po sektorima unutar raspona razina emisije povezanih s NRT-om na kraju ciklusa revizije dozvola nakon donošenja zaključaka o NRT-u, a informacije sadržane u dozvolama bit će jasnije javnosti.

Opseg napretka u smanjenju emisija ovisit će o: tehnološkom napretku, rezultatima inovacijskog centra, učestalosti revizija referentnih dokumenata o NRT-u i svim mjerama koje se mogu poduzeti na temelju toga. Bit će važno i pratiti brzinu razvoja i uvođenja inovacija te posljedičnu preobrazbu sektora obuhvaćenih Direktivom o industrijskim emisijama koja je potrebna kako bi se postigli okolišni i klimatski ciljevi EU-a do 2030., odnosno do 2050. Standardizirani sažetak dozvole omogućit će kvantificiranje broja slučajeva u kojima su upotrijebljene nove fleksibilne mogućnosti kojima se podupiru predvodnici u ispitivanju i primjeni tehnika u nastajanju. Praćenje širih učinaka na dinamiku inovacija bit će složenije. U okviru ljestvice pokazatelja industrijske preobrazbe koju objavljuje centar za inovacije utvrdit će se novi pokazatelji. Centar može razviti pokazatelje kao što su:

- razina tehnološke spremnosti transformativnih tehnologija po sektoru,
- učinkovitost transformativnih tehnologija u smanjenju emisija,
- očekivani vremenski okvir za uvođenje takvih tehnologija,
- pokazatelji udaljenosti od ciljnih vrijednosti za svaki sektor obuhvaćen Direktivom o industrijskim emisijama.

Ti će pokazatelji biti dopunjeni periodičnim informacijama o provedbi koje objavljuju države članice, čime će se pružati lako dostupne, strojno čitljive informacije o ključnim odredbama u općem formatu s pomoću dinamičnih informatičkih alata. To će uključivati informacije o:

- omogućivanju fleksibilnosti za potporu transformativnim tehnikama,

⁴⁷ Radni dokument službi Komisije „Prema okviru za praćenje i izgleda za postizanje cilja nulte stope onečišćenja” priložen Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla”, SWD(2021) 141 final.

- utvrđivanju strožih uvjeta dozvole u dozvolama, ako je to potrebno za ispunjavanje standarda kvalitete okoliša,
- odobravanju izuzeća kojima se dopuštaju razine emisije onečišćujućih tvari koje su veće od raspona razina emisije povezanih s NRT-om,
- poduzetim provedbenim mjerama.

Percepcije poboljšanja pravne jasnoće pratit će se u okviru postupka izrade referentnih dokumenata o NRT-u putem elektroničkih upitnika koji će se slati zajednici dionika obuhvaćenih Direktivom o industrijskim emisijama.

Preispitivanje interakcije između Direktive o industrijskim emisijama i ETS-a te razvoja dekarbonizacije, za koju se očekuje da će se dogoditi prije 2030., bit će ključna prekretnica u praćenju i evaluaciji ovog izmijenjenog i sveobuhvatnijeg pristupa politici.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

- (a) **Izmjene Direktive 2010/75/EU**

Izmjenom **članka 1.** nastoji se izričito pojasniti da se ovom Direktivom propisuju pravila namijenjena sprečavanju ili, ako to nije izvedivo, smanjenju emisija u zrak, vodu i zemlju te sprečavanju nastajanja otpada kako bi se postigla visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša u cjelini u skladu s člankom 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Takvo se izričito pojašnjenje prema potrebi dodaje i u druge članke.

Izmjenama **članka 3.** nastoje se pružiti relevantne definicije novih koncepata ili elemenata koji se dodaju Direktivi proširenjem njezina područja primjene ili osnaživanjem njezinih odredaba.

Izmjenama **članka 5.** nastoje se dodatno odrediti zahtjevi transparentnosti povezani s dozvolama koje se izdaju na temelju Direktive u kontekstu neujednačene prakse između država članica. Takve će dozvole biti dostupne javnosti na internetu, besplatno i bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima, a jedinstven sažetak dozvola također će biti dostupan javnosti.

Nezgode ili nesreće mogu znatno utjecati na okoliš ili zdravlje ljudi izvan granica državnog područja države članice u kojoj su se dogodile. U takvim slučajevima, u skladu s izmjenama **članka 7.**, nužne su neposredna prekogranična razmjena informacija i multidisciplinarna suradnja.

Izmjenama **članka 8.** nastoje se postrožiti pravila koja se primjenjuju u slučaju kršenja uvjeta dozvole i proširiti ovlasti nadležnog tijela kako bi ono moglo obustaviti rad postrojenja dok se ponovno ne postigne sukladnost.

Kad je riječ o jedinicama za loženje ili drugim jedinicama koje emitiraju ugljikov dioksid, a koje su obuhvaćene i područjem primjene Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice, izmjenom **članka 9.** nastoji se učiniti obveznima sve zahtjeve koji se odnose na energetske učinkovitost.

Izmjenama **članka 11.** nastoji se, u okviru osnovnih obveza operatera, uvesti zahtjeve povezane s učinkovitosti resursa, uzimanjem u obzir ukupne okolišne učinkovitosti tijekom životnog ciklusa u lancu opskrbe i sustavom upravljanja okolišem.

U kontekstu razmjene podataka na temelju koje se sastavljaju i revidiraju referentni dokumenti o NRT-u izmjene **članka 13.** imaju dvije svrhe. Prvo, kako bi se razvile sinergije između rada Europske agencije za kemikalije (ECHA) u području kemikalija i izrade referentnih dokumenata o NRT-u, primjereno je ECHA-i dodijeliti službenu ulogu. Drugo, trebalo bi utvrditi način postupanja s povjerljivim poslovnim informacijama prikupljenima od industrije kako bi se olakšala razmjena podataka kojima se podupire utvrđivanje razina emisije i razina okolišne učinkovitosti povezanih s NRT-om i tehnikama u nastajanju, uz istodobno očuvanje povjerljivosti relevantnih poslovnih informacija.

U **članak 14.** o uvjetima dozvole uneseno je nekoliko izmjena radi pooštavanja zahtjeva povezanih s dozvolama koje se izdaju na temelju ove Direktive. Među njima je i izmjena koja države članice obvezuje da osiguraju propisno savjetovanje sa svim tijelima koja osiguravaju sukladnost sa zakonodavstvom EU-a o okolišu, uključujući, ako je primjenjivo, standarde kvalitete okoliša, prije izdavanja dozvole. Nadalje, primjereno je uputiti na Prilog II. o onečišćujućim tvarima Uredbi (EZ) br. 166/2006 o uspostavi Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari, kako je izmijenjena. Budući da su u Prilogu II. ovoj Direktivi pojedinačne tvari popisane na nepotpun način, popis onečišćujućih tvari iz njega nije u skladu s poželjnim cjelovitim pristupom i potrebom da nadležna tijela uzmu u obzir sve relevantne onečišćujuće tvari, uključujući nove zabrinjavajuće tvari. Stoga bi taj nepotpun popis onečišćujućih tvari trebalo izbrisati. Osim toga, potrebno je pojasniti i odnos između ove Direktive i Direktive 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od industrija vađenja minerala⁴⁸. Ako je aktivnost iz točke 3.6. Priloga I. ovoj Direktivi obuhvaćena i područjem primjene Direktive 2006/21/EZ, zaključci o NRT-u utvrđeni u skladu s člankom 13. stavkom 5. Direktive o industrijskim emisijama imat će prednost pri izdavanju dozvola na temelju Direktive 2010/75/EU u odnosu na NRT, kako je navedeno u članku 21. stavku 3. Direktive 2006/21/EZ.

U Direktivu se umeće novi **članak 14.a**, prema kojem je operater obavezan uspostaviti i provesti sustav upravljanja okolišem (EMS) u skladu s relevantnim zaključcima o NRT-u radi kontinuiranog poboljšavanja okolišne i energetske učinkovitosti te sigurnosti postrojenja. Članak 14.a povezan je i s obvezom pregleda u skladu s Direktivom o energetske učinkovitosti⁴⁹, čime se jačaju oba prijedloga.

Predloženo je nekoliko poboljšanja radi pooštavanja pravila iz **članka 15.** Prvo, pojašnjavaju se uvjeti pod kojima nadležno tijelo pri utvrđivanju graničnih vrijednosti emisije primjenjivih na ispuštanja onečišćujućih tvari u vodu u dozvoli u skladu s Direktivom o industrijskim emisijama može uzeti u obzir postupke naknadne obrade u postrojenju za pročišćavanje otpadnih voda kako bi se osiguralo da takva ispuštanja ne dovedu do povećane količine onečišćujućih tvari u prihvatnim vodama u usporedbi sa situacijom u kojoj postrojenje obuhvaćeno Direktivom o industrijskim emisijama primjenjuje NRT i ispunjava razine emisije povezane s NRT-om za izravna ispuštanja. Drugo, NRT se neujednačeno primjenjuje u državama članicama, industrijskim sektorima, pa čak i među pojedinim industrijskim postrojenjima. Od 75 % do 85 % svih graničnih vrijednosti emisije u dozvolama utvrđeno je

⁴⁸ Direktiva 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od industrija vađenja minerala i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ; SL L 102, 11.4.2006., str. 15.

⁴⁹ Vidjeti bilješku br. 34.

prema najmanje strogoj vrijednosti raspona razina emisije povezanih s NRT-om⁵⁰, što dovodi do nedovoljnog smanjenja emisija. Stoga bi nadležna tijela trebala utvrditi granične vrijednosti emisije na najnižoj granici relevantnog raspona razina emisije povezanih s NRT-om, osim ako operater dokaže da primjena NRT-a, kako je opisano u zaključcima o NRT-u, omogućuje da se ispunjavaju samo manje stroge granične vrijednosti emisije. Treće, kako bi se emisije onečišćujućih tvari iz postrojenja obuhvaćenih Direktivom o industrijskim emisijama spriječile ili svele na najmanju moguću mjeru te kako bi se osigurali jednaki uvjeti u cijelom EU-u, potrebno je bolje definirati uvjete pod kojima se mogu odobriti izuzeća od graničnih vrijednosti emisije u skladu s načelima koja treba utvrditi u prilogu ovoj Direktivi i standardiziranom metodologijom za procjenu nerazmjera između troškova provedbe zaključaka o NRT-u i mogućih koristi za okoliš, koja će se donijeti u provedbenom aktu. Takva izuzeća ne bi trebala odobriti ako mogu ugroziti sukladnost sa standardima kvalitete okoliša.

Uvodi se novi **članak 15.a**, kojim se Komisiji daje ovlast za utvrđivanje zajedničkih pravila za ocjenu sukladnosti s graničnim vrijednostima emisije i potvrdu izmjerenih razina emisija u zrak i vodu na temelju NRT-a za postrojenja obuhvaćena poglavljem II. Ta pravila za ocjenjivanje sukladnosti imat će prednost u odnosu na pravila utvrđena u poglavljima III. i IV. o ocjeni sukladnosti s graničnim vrijednostima emisije sadržanima u prilogima V. i VI.

Izmjenom **članka 16.** nastoje se dopuniti zahtjevi za praćenje koji se odnose na izuzeća odobrena na temelju članka 15. stavka 4. u pogledu koncentracije onečišćujućih tvari prisutnih u primateljskom okolišu na koje se izuzeće odnosi.

Izmjenom **članka 18.** nastoji se pojasniti da se standardi kvalitete okoliša odnose na zahtjeve utvrđene zakonodavstvom Unije, kao što su propisi EU-a o zraku ili vodi, koje u danom trenutku treba ispuniti za određeni okoliš ili neki njegov dio, te da se u dozvolu moraju uključiti posebne dodatne mjere kako je utvrđeno u ovom članku ako su potrebni stroži uvjeti od onih koje postrojenje obuhvaćeno Direktivom o industrijskim emisijama može postići primjenom NRT-a kako bi se osigurala sukladnost s tim standardima kvalitete okoliša.

Izmjenom **članka 21.** nastoji se pojasniti da bi nadležno tijelo trebalo preispitati i, prema potrebi, ažurirati uvjete dozvole ako je to potrebno kako bi postrojenje bilo u skladu sa standardom kvalitete okoliša.

Izmjene **članka 24.** uključuju proširenje slučajeva u kojima je zainteresiranoj javnosti omogućeno pravodobno i učinkovito sudjelovanje u postupku izdavanja ili ažuriranja uvjeta dozvole koji provodi nadležno tijelo u skladu s Aarhuškom konvencijom.

Izmjenom **članka 25.** nastoji se pojasniti da države članice ne smiju ograničiti pravni položaj za osporavanje odluke javnog tijela za pripadnike zainteresirane javnosti koji su sudjelovali u prethodnom upravnom postupku za donošenje te odluke.

Izmjenama **članka 26.** nastoji se ojačati prekogranična suradnja, razmjena podataka i sudjelovanje javnosti u postupcima izdavanja dozvola.

⁵⁰ Razine emisije povezane s NRT-om obično se izražavaju u rasponima kojima se osigurava okolišna učinkovitost na temelju skupine NRT-ova i odražava raznolikost postrojenja u EU-u. Nadležna tijela država članica koja izdaju dozvole trebala bi utvrditi granične vrijednosti emisije u dozvolama unutar tih raspona na razini koja odgovara učinkovitosti na temelju NRT-a za određeno postrojenje.

Nakon članka 26. umeće se novo **poglavlje II.a** o „**promicanju inovacija**”, koje obuhvaća **članke od 27. do 27.d**, kako bi se potaknulo inovacije te olakšalo ispitivanje i uvođenje tehnika u nastajanju s poboljšanom okolišnom učinkovitošću te kako bi se uspostavio namjenski centar za potporu inovacijama prikupljanjem i analizom informacija o inovativnim tehnikama i pružio opis stanja njihova razvoja od istraživanja do uvođenja. Taj će centar omogućiti da se u okviru sustava NRT-a razvije pristup usmjeren na budućnost i pomoći industrijama u iznalaženju rješenja za dekarbonizaciju i smanjenje onečišćenja. S vremenom će postati središte za poticanje dinamike inovacija za industrijsku tranziciju u svim politikama u okviru europskog zelenog plana. Operateri će do 30. lipnja 2030. ili kasnije, ovisno o predmetnim aktivnostima iz Priloga I., morati izraditi planove preobrazbe u okviru svojih sustava upravljanja okolišem kako bi doprinijeli ciljevima EU-a da se postigne čisto, kružno i klimatski neutralno gospodarstvo.

Izmjenama **članka 42.** dodatno se pojašnjava kako procijeniti jesu li očišćeni plinovi ili tekućine koji proizlaze iz uplinjavanja i pirolize otpada dostatno pročišćeni za spaljivanje bez strožih kontrola od onih koje se primjenjuju na čista komercijalna goriva.

Nakon poglavlja VI. i prije poglavlja VII. umeće se novo **poglavlje VI.a** o „posebnim odredbama za uzgoj peradi, svinja i goveda”, koje obuhvaća **članke od 70.a do 70.i**. Kako bi se smanjile znatne emisije onečišćujućih tvari u zrak i vodu uzrokovane takvim uzgojem, tim se poglavljem smanjuje prag kojim se određuje koja su postrojenja za svinje i perad obuhvaćena područjem primjene Direktive 2010/75/EU te se u to područje primjene, uz postrojenja za uzgoj svinja i peradi, dodaje stočarstvo. U njemu se utvrđuju i posebni postupci izdavanja dozvola prilagođeni sektoru, imajući na umu potrebu da se administrativni postupci izdavanja dozvola usklade sa zahtjevima koji se odnose na informiranje i sudjelovanje javnosti te na sukladnost. U operativnim pravilima za farme neće se uzeti u obzir samo priroda, vrsta, veličina i gustoća, nego i složenost tih postrojenja te raspon učinaka na okoliš koje ona mogu imati, zajedno s gospodarskim aspektima. Time će se omogućiti uspostava razmjernih zahtjeva za različite poljoprivredne prakse (intenzivne, ekstenzivne, ekološke), među ostalim uzimanjem u obzir posebnosti sustava uzgoja stoke koji se temelji na pašnjacima i u kojemu se životinje samo sezonski uzgajaju u zatvorenim objektima, uz istodobno smanjenje opterećenja za sektor i nadležna tijela.

Izmjenama **članka 73.** utvrđuje se da Komisija svakih pet godina podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o preispitivanju provedbe Direktive i da se prvo izvješće mora podnijeti do lipnja 2028. U tom se izvješću uzimaju u obzir dinamika inovacija i preispitivanje iz članka 8. Direktive 2003/87/EZ.

Izmjenom **članka 74.** Komisiji se daje ovlast za donošenje delegiranog akta u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s dodavanjem agroindustrijske aktivnosti u Prilog I. ili Prilog I.a ovoj Direktivi kako bi se osiguralo da ispunjava svoje ciljeve sprečavanja ili smanjenja emisija onečišćujućih tvari te postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša.

Izmjenama **članka 79.** nastoji se odrediti minimalni sadržaj sankcija kako bi bile djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće, ne dovodeći u pitanje Direktivu 2008/99/EZ o zaštiti okoliša putem kaznenog prava⁵¹.

Uvodi se novi **članak 79.a** o naknadi štete, kojim se nastoji osigurati da, ako je šteta za zdravlje nastala u cijelosti ili djelomično kao posljedica povrede nacionalnih mjera donesenih u skladu s ovom Direktivom, zainteresirana javnost može zatražiti i dobiti naknadu za tu štetu od relevantnih nadležnih tijela i, ako su utvrđene, fizičkih ili pravnih osoba odgovornih za povredu.

Izmjene **Priloga I.** odnose se na uključivanje vađenja industrijskih i metalnih minerala u područje primjene ove Direktive jer je riječ o aktivnosti koja ima znatan utjecaj na okoliš. Slično tome, iako je nekoliko aktivnosti iz vrijednosnog lanca baterija već regulirano ovom Direktivom, dodavanjem u područje primjene ovog instrumenta i velikih postrojenja koja se bave proizvodnjom baterija osigurava se da su sve faze životnog ciklusa baterija obuhvaćene zahtjevima iz Direktive radi postizanja održivijeg rasta tog industrijskog sektora.

(b) Izmjena Direktive Vijeća 1999/31/EZ

Izmjenom članka 1. Direktive Vijeća 1999/31/EZ o odlagalištima otpada⁵² želi se omogućiti donošenje zaključaka o NRT-u o odlagalištima otpada u skladu s ovom Direktivom. Iako su odlagališta uključena u područje primjene Direktive o industrijskim emisijama, za njih ne postoje zaključci o NRT-u jer je ta djelatnost obuhvaćena Direktivom Vijeća 1999/31/EZ, u skladu s kojom se njezini zahtjevi smatraju NRT-om. S obzirom na tehnički razvoj i inovacije od donošenja Direktive Vijeća 1999/31/EZ, sada su dostupne djelotvornije tehnike za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša. Donošenjem zaključaka o NRT-u omogućilo bi se rješavanje ključnih pitanja zaštite okoliša povezanih s odlaganjem otpada, uključujući znatne emisije metana.

⁵¹ Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava; SL L 328, 6.12.2008., str. 28.– 37. Komisija je 15. prosinca 2021. donijela Prijedlog o zamjeni Direktive 2008/99/EZ: „Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni Direktive 2008/99/EZ”, COM(2021) 851 final.

⁵² Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada; SL L 182, 16.7.1999., str. 1.– 19.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni****Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁵³,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁵⁴,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Europski zeleni plan⁵⁵ je europska strategija kojom se nastoji osigurati klimatski neutralno, čisto i kružno gospodarstvo do 2050. tako da se optimizira upravljanje resursima i onečišćenje svede na najmanju moguću mjeru, a istodobno uzima u obzir potreba za politikama za istinsku preobrazbu. Unija je predana i Programu održivog razvoja do 2030.⁵⁶ i njegovim ciljevima održivog razvoja⁵⁷. Unijina strategija održivosti u području kemikalija⁵⁸ iz listopada 2020. i akcijski plan za postizanje nulte stope onečišćenja⁵⁹ donesen u svibnju 2021. konkretno se bave aspektima onečišćenja navedenima u europskom zelenom planu. Istodobno se u novoj industrijskoj strategiji

⁵³ SL C , , str. .

⁵⁴ SL C , , str. .

⁵⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final.

⁵⁶ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁵⁷ <https://sdgs.un.org/goals>

⁵⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija održivosti u području kemikalija – Prelazak na netoksični okoliš”, COM(2020) 667 final.

⁵⁹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla”, COM(2021) 400 final.

za Europu⁶⁰ dodatno naglašava potencijalna uloga transformativnih tehnologija. Ostale posebno relevantne politike za ovu inicijativu uključuju paket „Spremni za 55 %”⁶¹, strategiju za metan⁶² i obvezu u vezi s metanom iz Glasgowa⁶³, strategiju za prilagodbu klimatskim promjenama⁶⁴, strategiju za bioraznolikost⁶⁵, strategiju „od polja do stola”⁶⁶ i inicijativu za održive proizvode⁶⁷. Osim toga, u inicijativi REPowerEU⁶⁸ u okviru odgovora EU-a na rat između Rusije i Ukrajine započet 2022. predlaže se zajedničko europsko djelovanje kojim bi se poduprla diversifikacija opskrbe energijom, ubrzao prelazak na energiju iz obnovljivih izvora i poboljšala energetska učinkovitost.

- (2) U europskom zelenom planu najavljena je revizija mjera Unije za rješavanje problema onečišćenja iz velikih industrijskih postrojenja, uključujući preispitivanje područja primjene zakonodavstva po sektorima i načina na koji bi se ono moglo u potpunosti uskladiti s politikama u području klime, energije i kružnoga gospodarstva. Osim toga, akcijskim planom za postizanje nulte stope onečišćenja, akcijskim planom za kružno gospodarstvo i strategijom „od polja do stola” poziva se i na smanjenje emisija onečišćujućih tvari na izvoru, uključujući izvore koji trenutno nisu uključeni u područje primjene Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁹. Stoga je radi rješavanja problema onečišćenja uzrokovanog određenim agroindustrijskim aktivnostima te aktivnosti potrebno uključiti u područje primjene navedene direktive.
- (3) Ekstraktivna industrija u Uniji ključna je za postizanje ciljeva europskog zelenog plana i industrijske strategije EU-a, uključujući njezinu ažuriranu verziju. Sirovine su od strateške važnosti za digitalnu i zelenu tranziciju, preobrazbu u području energije, materijala i kružnoga gospodarstva te jačanje gospodarske otpornosti EU-a. Kako bi se postigli ti ciljevi, potrebno je dodatno razviti održive nacionalne kapacitete. Za to su potrebne djelotvorne, prilagođene i usklađene mjere kako bi se osigurala uspostava i primjena najboljih raspoloživih tehnika, čime bi se osigurala primjena postupaka koji su najučinkovitiji, a ujedno imaju najmanji mogući učinak na zdravlje ljudi i okoliš. Mehanizmima upravljanja iz Direktive 2010/75/EU kojima se omogućuje aktivno

⁶⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Nova industrijska strategija za Europu”, COM(2020) 102 final.

⁶¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Spremni za 55 %: ostvarivanje klimatskog cilja EU-a za 2030. na putu ka klimatskoj neutralnosti”, COM(2021) 550 final.

⁶² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o strategiji EU-a za smanjenje emisija metana, COM(2020) 663 final.

⁶³ <https://www.globalmethanepledge.org/>

⁶⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama”, COM(2021) 82 final.

⁶⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote”, COM(2020) 380 final.

⁶⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Strategija ‚od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav”, COM(2020) 381 final.

⁶⁷ COM(2022) 142.

⁶⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju”, COM(2022) 108 final.

⁶⁹ Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja); SL L 334, 17.12.2010., str. 17.–119.

uključivanje stručnjaka iz industrije u razvoj sporazumnih i prilagođenih zahtjeva povezanih s okolišem poduprijet će se održivi rast tih aktivnosti u Uniji. Razvojem i dostupnošću zajednički dogovorenih standarda uspostaviti će se jednaki uvjeti u Uniji i istodobno osigurati visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Stoga je primjereno uključiti te aktivnosti u područje primjene Direktive 2010/75/EU.

- (4) Uzgoj svinja, peradi i goveda uzrokuje znatne emisije onečišćujućih tvari u zrak i vodu. Kako bi se smanjile takve emisije onečišćujućih tvari, uključujući emisije amonijaka, metana, nitrata i stakleničkih plinova, te time poboljšala kvaliteta zraka, vode i tla, potrebno je smanjiti prag kojim se određuje koja su postrojenja za uzgoj svinja i peradi uključena u područje primjene Direktive 2010/75/EU te u to područje primjene uključiti i stočarstvo. U relevantnim zahtjevima iz NRT-a uzimaju se u obzir priroda, veličina, gustoća i složenost tih postrojenja, uključujući posebnosti sustava uzgoja stoke koji se temelje na pašnjacima i u kojima se životinje samo sezonski uzgajaju u zatvorenim objektima, te raspon njihovih mogućih učinaka na okoliš. Zahtjevima proporcionalnosti iz NRT-a poljoprivrednike se nastoji potaknuti na nužan prelazak na poljoprivredne prakse koje su pogodnije za okoliš.
- (5) U Uniji će se do 2040. vjerojatno znatno povećati broj velikih postrojenja za proizvodnju baterija za električna vozila, čime će se povećati udio Unije u globalnoj proizvodnji baterija. Iako je nekoliko aktivnosti iz vrijednosnog lanca baterija već regulirano Direktivom 2010/75/EU i iako su baterije kao proizvodi regulirane Uredbom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* +, ipak je potrebno uključiti velika postrojenja za proizvodnju baterija u područje primjene Direktive i osigurati da su takva postrojenja obuhvaćena i zahtjevima iz Direktive 2010/75/EU kako bi se doprinijelo održivijem rastu u proizvodnji baterija. Uključivanjem velikih postrojenja za proizvodnju baterija u područje primjene Direktive 2010/75/EU na cjelovit će se način poboljšati održivost baterija i smanjiti njihov učinak na okoliš tijekom njihova životnog ciklusa.
- (6) Radi daljnjeg jačanja javnog pristupa informacijama o okolišu potrebno je pojasniti da dozvole za postrojenja izdane u skladu s Direktivom 2010/75/EU trebaju biti besplatno dostupne javnosti na internetu bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima. Pod istim bi uvjetima javnosti trebao biti dostupan i jedinstven sažetak dozvola.
- (7) Učinak onečišćenja, među ostalim kad je prouzročeno nezgodama ili nesrećama, može se proširiti izvan državnog područja države članice. U takvim su slučajevima, ne dovodeći u pitanje Direktivu 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁰, za ograničavanje posljedica nezgoda ili nesreća na zdravlje ljudi i okoliš te sprečavanje daljnjih mogućih nezgoda ili nesreća potrebni brzo obavješćivanje i bliska koordinacija među nadležnim tijelima država članica na koje takvi događaji utječu ili bi mogli utjecati. Stoga bi u slučaju bilo kakve nezgode ili nesreće koja znatno utječe na okoliš ili zdravlje ljudi u drugoj državi članici trebalo poticati obavješćivanje te prekograničnu i multidisciplinarnu suradnju među zahvaćenim državama članicama kako bi se ograničile posljedice za okoliš i zdravlje ljudi i spriječile daljnje moguće nezgode ili nesreće.

⁷⁰ + Ured za publikacije: u tekst unijeti broj Uredbe iz dokumenta 2020/0353(COD), a u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu uredbu.

Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (SL L 197, 24.7.2012., str. 1.).

- (8) Države članice trebale bi donijeti i mjere za osiguranje sukladnosti radi promicanja, praćenja i osiguranja sukladnosti s obvezama fizičkih ili pravnih osoba na temelju Direktive 2010/75/EU. U okviru mjera za osiguranje sukladnosti, ako kontinuirano kršenje uvjeta iz dozvole i neprovedba nalaza izvješća o inspekciji predstavljaju ili bi mogli predstavljati opasnost za zdravlje ljudi ili uzrokovati znatne štetne učinke na okoliš, nadležna tijela trebala bi moći obustaviti rad postrojenja kako bi se ta opasnost spriječila.
- (9) Kako bi se potaknula energetska učinkovitost postrojenja obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2010/75/EU koja obavljaju aktivnosti navedene u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ, primjereno je ta postrojenja obuhvatiti zahtjevima za energetska učinkovitost koji se odnose na jedinice za loženje ili druge jedinice koje emitiraju ugljikov dioksid na lokaciji.
- (10) U evaluaciji Direktive 2010/75/EU zaključeno je da postoji potreba za jačanjem veza između te direktive i Uredbe (EZ) br. 1907/2006⁷¹ kako bi se bolje odgovorilo na rizike uporabe kemikalija u postrojenjima obuhvaćenima područjem primjene Direktive 2010/75/EU. Kako bi se razvile sinergije između rada Europske agencije za kemikalije (ECHA) u području kemikalija i izrade referentnih dokumenata o NRT-u u skladu s Direktivom 2010/75/EU, ECHA bi trebala imati službenu ulogu u izradi referentnih dokumenata o NRT-u.
- (11) Kako bi se olakšala razmjena podataka kojom se podupire utvrđivanje razina emisije i okolišne učinkovitosti povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama (NRT), uz istodobno očuvanje cjelovitosti povjerljivih poslovnih informacija, trebalo bi utvrditi postupke za postupanje s podacima koji se smatraju povjerljivim poslovnim informacijama ili poslovno osjetljivim informacijama, a koji su prikupljeni od industrije u kontekstu razmjene podataka koju organizira Komisija u svrhu sastavljanja, revizije ili ažuriranja referentnih dokumenata o NRT-u. Trebalo bi osigurati da pojedinci koji sudjeluju u razmjeni podataka ne dijele podatke koji se smatraju povjerljivim poslovnim informacijama ili poslovno osjetljivim informacijama s bilo kojim predstavnikom poduzeća ili trgovinskih udruženja koja imaju gospodarski interes u predmetnim industrijskim aktivnostima i na povezanim tržištima. Takvom razmjenom podataka ne dovodi se u pitanje pravo Unije o tržišnom natjecanju, posebno članak 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).
- (12) Kako bi se osigurala zaštita zdravlja ljudi i okoliša u cjelini, potrebne su sinergije i koordinacija s drugim relevantnim zakonodavstvom Unije u području okoliša u svim fazama provedbe. Stoga bi se prije izdavanja dozvole u skladu s Direktivom 2010/75/EU trebalo na odgovarajući način savjetovati sa svim relevantnim nadležnim tijelima koja osiguravaju sukladnost s relevantnim zakonodavstvom Unije u području okoliša.
- (13) Radi kontinuiranog poboljšavanja okolišne učinkovitosti i sigurnosti postrojenja, među ostalim sprečavanjem stvaranja otpada, optimizacijom uporabe resursa i ponovne uporabe vode te sprečavanjem ili smanjenjem rizika povezanih s uporabom opasnih tvari, operater bi trebao uspostaviti i provesti sustav upravljanja okolišem (EMS) u skladu s relevantnim zaključcima o NRT-u te osigurati dostupnost tog sustava

⁷¹ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije (ECHA) (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

javnosti. EMS bi trebao obuhvaćati i upravljanje rizicima povezanim s uporabom opasnih tvari te analizu moguće zamjene opasnih tvari sigurnijim alternativama.

- (14) Potrebno je dodatno utvrditi uvjete pod kojima nadležno tijelo pri određivanju graničnih vrijednosti emisije koje se primjenjuju na ispuštanja onečišćujućih tvari u vodu u dozvoli izdanoj u skladu s Direktivom 2010/75/EU može uzeti u obzir postupke naknadne obrade u postrojenju za pročišćavanje otpadnih voda kako bi se osiguralo da takva ispuštanja ne dovedu do povećanih količina onečišćujućih tvari u prihvatnim vodama u usporedbi sa situacijom u kojoj postrojenje primjenjuje NRT i poštuje razine emisije povezane s najboljim raspoloživim tehnikama za izravna ispuštanja.
- (15) Kako bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša u cjelini, potrebno je, među ostalim, utvrditi razinu granične vrijednosti emisije za dozvole kojom se osigurava sukladnost s primjenjivim razinama emisije povezanim s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u zaključcima o NRT-u. Razine emisije povezane s najboljim raspoloživim tehnikama (razine emisije povezane s NRT-om) obično se izražavaju kao rasponi, a ne kao pojedinačne vrijednosti kako bi se odrazile razlike unutar određene vrste postrojenja koje dovode do varijacija u okolišnoj učinkovitosti postignutoj primjenom NRT-a. Na primjer, danim NRT-om neće se postići ista učinkovitost za različita postrojenja, neki NRT-i možda neće biti prikladni za upotrebu u određenim postrojenjima ili kombinacija NRT-ova može biti djelotvornija za neke onečišćujuće tvari ili medije iz okoliša od drugih. Postizanje visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša u cjelini ugroženo je praksom određivanja graničnih vrijednosti emisije na najnižoj granici raspona razina emisije povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama, u okviru koje se ne uzima u obzir potencijal određenog postrojenja za postizanje niže razine emisije primjenom najboljih raspoloživih tehnika. Takva praksa odvraća predvodnike od primjene djelotvornijih tehnika i otežava postizanje jednakih uvjeta na visokoj razini zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Stoga bi od nadležnih tijela trebalo zahtijevati da u dozvolama utvrde najniže moguće granične vrijednosti emisije koje odražavaju učinkovitost NRT-a za određena postrojenja, uzimajući u obzir cijeli raspon razina emisije povezanih s NRT-om i kako bi se postigla najbolja moguća okolišna učinkovitost postrojenja, osim ako operater dokaže da se primjenom najboljih raspoloživih tehnika opisanih u zaključcima o NRT-u omogućuje da predmetno postrojenje ispunjava samo manje stroge granične vrijednosti emisije.
- (16) Doprinos Direktive 2010/75/EU resursnoj i energetskej učinkovitosti te kružnom gospodarstvu u Uniji trebao bi biti konkretniji, uzimajući u obzir načelo „energetska učinkovitost na prvom mjestu” kao vodeće načelo energetske politike Unije. Stoga bi se u dozvolama trebale utvrditi, ako je to moguće, obvezne granične vrijednosti okolišne učinkovitosti u pogledu razine potrošnje i učinkovitosti resursa, među ostalim za uporabu vode, energije i recikliranih materijala, na temelju razina okolišne učinkovitosti povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama utvrđenima u odlukama o zaključcima o NRT-u.
- (17) Kako bi se emisije onečišćujućih tvari iz postrojenja obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2010/75/EU spriječile ili svele na najmanju moguću mjeru te kako bi se ujednačili uvjeti u cijeloj Uniji, uvjete pod kojima se mogu odobriti izuzeća od graničnih vrijednosti emisije trebalo bi bolje oblikovati općim načelima kako bi se osigurala usklađenija provedba takvih izuzeća u cijeloj Uniji. Nadalje, izuzeća od graničnih vrijednosti emisije ne bi se trebala odobriti ako mogu ugroziti sukladnost sa standardima kvalitete okoliša.

- (18) U evaluaciji Direktive 2010/75/EU zaključeno je da postoje određene razlike u pristupima ocjenjivanju sukladnosti za postrojenja obuhvaćena poglavljem II. te direktive. Kako bi se postigla visoka razina zaštite okoliša u cjelini, osigurala dosljedna provedba prava Unije i omogućili jednaki uvjeti u cijeloj Uniji, a ujedno smanjilo administrativno opterećenje za poduzeća i javna tijela, Komisija bi trebala utvrditi zajednička pravila za ocjenjivanje sukladnosti s graničnim vrijednostima emisije i provjeru izmjerenih razina za emisije u zrak i vodu na temelju najboljih raspoloživih tehnika. Ta pravila o ocjenjivanju sukladnosti trebala bi imati prednost u odnosu na pravila utvrđena u poglavljima III. i IV. o ocjeni sukladnosti s graničnim vrijednostima emisije iz priloga V. i VI. Direktivi 2010/75/EU.
- (19) Standardi kvalitete okoliša odnose se na sve zahtjeve utvrđene zakonodavstvom Unije, kao što je zakonodavstvo Unije o zraku i vodi, koje u danom trenutku treba ispuniti za određeni okoliš ili neki njegov dio. Stoga je primjereno pojasniti da pri izdavanju dozvole postrojenju nadležna tijela ne bi trebala samo utvrditi uvjete kojima se osigurava sukladnost rada postrojenja sa zaključcima o najboljim raspoloživim tehnikama, nego bi, kad je to potrebno radi smanjenja konkretnog doprinosa postrojenja onečišćenju na relevantnom području, u dozvolu ujedno trebala uključiti posebne dodatne uvjete koji su stroži od onih utvrđenih u relevantnim zaključcima o NRT-u kako bi se osigurala sukladnost postrojenja sa standardima kvalitete okoliša. Ti uvjeti mogu uključivati određivanje strožih graničnih vrijednosti emisije ili ograničavanje rada ili kapaciteta postrojenja.
- (20) Nadležno tijelo trebalo bi redovito preispitivati i, prema potrebi, ažurirati uvjete dozvole kako bi se osigurala sukladnost s relevantnim zakonodavstvom. Takvo preispitivanje ili ažuriranje trebalo bi provesti i kad je potrebno da postrojenje bude usklađeno sa standardom kvalitete okoliša, među ostalim ako je utvrđen novi ili revidirani standard kvalitete okoliša ili ako je zbog stanja primateljskog okoliša potrebna revizija dozvole kako bi bila u skladu s planovima i programima utvrđenima u okviru zakonodavstva Unije, kao što su planovi upravljanja riječnim slivovima na temelju Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷².
- (21) Na svojoj sedmoj sjednici stranke Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša potvrdile su nalaze Odbora za praćenje sukladnosti Konvencije u predmetu ACCC/C/2014/121, u skladu s kojima se uspostavom pravnog okvira kojim se ne predviđa mogućnost sudjelovanja javnosti u preispitivanju i ažuriranju u skladu s člankom 21. stavcima 3., 4. i 5. točkama (b) i (c) Direktive 2010/75/EU Europska unija ne pridržava članka 6. stavka 10. Konvencije. Unija i njezine države članice potvrdile su te nalaze, a kako bi se postigla potpuna usklađenost s Aarhuškom konvencijom, potrebno je odrediti da bi zainteresiranoj javnosti trebalo pružiti pravodobne i konkretne mogućnosti sudjelovanja u odobravanju ili ažuriranju uvjeta dozvole koje je odredilo nadležno tijelo i kad se uvjeti za dozvole preispituju nakon objave odluka o zaključcima o NRT-u u vezi s glavnom aktivnošću postrojenja, kad razvoj najboljih raspoloživih tehnika omogućuje znatno smanjenje emisija, kad sigurnost rada zahtijeva uporabu drugih tehnika i kad je potrebna sukladnost s novim ili revidiranim standardom kvalitete okoliša.

⁷² Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000.).

- (22) Kako je pojašnjeno u sudskoj praksi Suda⁷³, države članice ne smiju ograničiti pravni položaj za osporavanje odluke javnog tijela za pripadnike zainteresirane javnosti koji su sudjelovali u prethodnom upravnom postupku za donošenje te odluke. Kako je također pojašnjeno sudskom praksom Suda⁷⁴, za omogućivanje stvarnog pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša i djelotvornih pravnih lijekova potrebno je, među ostalim, da pripadnici zainteresirane javnosti imaju pravo zatražiti od suda ili nadležnog neovisnog i nepristranog tijela da odredi privremene mjere za sprečavanje određenog onečišćenja, uključujući, prema potrebi, privremenu obustavu sporne dozvole. Stoga je potrebno odrediti da pravni položaj ne smije biti uvjetovan ulogom koju je predmetni pripadnik javnosti imao za vrijeme faze sudjelovanja u postupcima odlučivanja na temelju ove Direktive. Osim toga, postupak preispitivanja trebao bi biti pošten, pravičan i pravodoban i ne smije biti preskup te bi trebao osiguravati odgovarajuće i djelotvorne mehanizme pravne zaštite, uključujući prema potrebi mjere zabrane.
- (23) Prekogranična suradnja trebala bi se odvijati prije izdavanja dozvola kad rad postrojenja može utjecati na više od jedne države članice i trebala bi uključivati prethodno obavješćivanje i savjetovanje sa zainteresiranom javnosti i nadležnim tijelima u drugim državama članicama na koje bi to moglo utjecati.
- (24) Evaluacijom Direktive 2010/75/EU utvrđeno je da, iako bi se njome trebala poticati preobrazba europske industrije, ona nije dovoljno dinamična i ne podupire u dovoljnoj mjeri uvođenje inovativnih postupaka i tehnologija. Stoga je primjereno olakšati ispitivanje i uvođenje tehnika u nastajanju s poboljšanom okolišnom učinkovitošću, olakšati suradnju s istraživačima i industrijama u istraživačkim projektima financiranim javnim sredstvima u skladu s uvjetima predviđenima u relevantnim europskim i nacionalnim instrumentima financiranja te osnovati namjenski centar za potporu inovacijama prikupljanjem i analizom informacija o inovativnim tehnikama, uključujući tehnike u nastajanju, koje su relevantne za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene te direktive i opisati njihovu razinu razvoja od istraživanja do uvođenja (razina tehnološke spremnosti ili „TRL”) i okolišnu učinkovitost. Time će se pridonijeti i razmjeni podataka o izradi, reviziji i ažuriranju referentnih dokumenata o NRT-u. Inovativne tehnike koje bi centar trebao prikupljati i analizirati trebale bi biti barem na razini tehnologije koja je dokazana u relevantnom okruženju (industrijski relevantno okruženje u slučaju ključnih razvojnih tehnologija) ili na razini demonstracije prototipa sustava u radnom okruženju (TRL 6–7).
- (25) Za postizanje ciljeva Unije u smislu čistog, kružnog i klimatski neutralnoga gospodarstva do 2050. potrebna je temeljita preobrazba gospodarstva Unije. Stoga bi, u skladu s Osmim programom djelovanja za okoliš, od operatera postrojenja obuhvaćenih Direktivom 2010/75/EU trebalo zahtijevati da u svoje sustave upravljanja okolišem uključe planove preobrazbe. Takvim planovima preobrazbe dopunit će se i zahtjevi za korporativno izvješćivanje o održivosti u skladu s Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁵ osiguravanjem sredstava za konkretnu provedbu tih

⁷³ Predmet C-826/18, Presuda Suda (prvo vijeće) od 14. siječnja 2021.; LB i dr. protiv *College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren*; točke 58. i 59.

⁷⁴ Predmet C-416/10 Presuda Suda (Veliko vijeće) od 15. siječnja 2013.; Jozef Križan i dr. protiv *Slovenská inšpekcia životného prostredia*, točka 109.

⁷⁵ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ; SL L 182, 29.6.2013., str. 19.–76.

zahtjeva na razini postrojenja. Prvi je prioritet preobrazba energetski intenzivnih aktivnosti navedenih u Prilogu I. Stoga bi operatori energetski intenzivnih postrojenja trebali izraditi planove preobrazbe do 30. lipnja 2030. Operateri postrojenja koja obavljaju druge aktivnosti navedene u Prilogu I. trebali bi biti obvezni izraditi planove preobrazbe u okviru preispitivanja i ažuriranja dozvole nakon objave odluka o zaključcima o NRT-u objavljenih nakon 1. siječnja 2030. Iako bi planovi preobrazbe trebali ostati okvirni dokumenti za čiju su pripremu odgovorni operatori, organizacija za ocjenjivanje koju je operater angažirao u okviru svojeg sustava upravljanja okolišem trebala bi provjeriti sadržavaju li oni minimalne informacije koje Europska komisija treba utvrditi provedbenim aktom, a operatori bi trebali planove preobrazbe dati na uvid javnosti.

- (26) Potrebno je dodatno pojasniti kriterije prema kojima se procjenjuje jesu li očišćeni plinovi ili tekućine koji proizlaze iz uplinjavanja i pirolize otpada dostatno pročišćeni u toj mjeri da više nisu otpad prije spaljivanja.
- (27) S obzirom na velik broj farmi koje bi trebale biti uključene u područje primjene Direktive 2010/75/EU i s obzirom na relativnu jednostavnost postupaka i obrazaca emisija takvih postrojenja, primjereno je utvrditi posebne administrativne postupke za izdavanje dozvola i rad relevantnih aktivnosti prilagođene sektoru, ne dovodeći u pitanje zahtjeve povezane s obavješćivanjem i sudjelovanjem javnosti te s praćenjem i sukladnošću.
- (28) Očekuje se da će se inovativnim tehnikama koje dolaze na tržište sve više smanjivati emisije onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova iz postrojenja obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2010/75/EU i Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁶. Iako će se time omogućiti stvaranje daljnjih sinergija među tim direktivama, to može utjecati na njihovo funkcioniranje, među ostalim na tržištu ugljika. U tom pogledu Direktiva 2003/87/EZ sadržava odredbu o preispitivanju djelotvornosti sinergija s Direktivom 2010/75/EU te se u njoj poziva na usklađivanje dozvola koje se odnose na okoliš i klimu kako bi se osigurala učinkovita i brža provedba mjera potrebnih za usklađivanje s klimatskim i energetskim ciljevima Unije. Kako bi se uzelo u obzir dinamiku inovacija u tom pogledu i preispitivanje iz članka 8. Direktive 2003/87/EZ, Komisija bi Europskom parlamentu i Vijeću do 2028. i svakih pet godina nakon toga trebala podnijeti izvješće o preispitivanju provedbe Direktive 2010/75/EU.
- (29) Kako bi se osiguralo da se Direktivom 2010/75/EU i dalje ispunjavaju njezini ciljevi sprečavanja ili smanjenja emisija onečišćujućih tvari te postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ta direktiva dopunila radi utvrđivanja operativnih pravila koja bi sadržavala zahtjeve za aktivnosti povezane s uzgojem peradi, svinja i goveda te kako bi se izmijenili prilogi I. i I.a toj direktivi dodavanjem agroindustrijske aktivnosti radi osiguravanja da se ispunjavaju njezini ciljevi sprečavanja ili smanjenja emisija onečišćujućih tvari te postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom

⁷⁶ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁷⁷ Pogotovo kako bi se osiguralo ravnopravno sudjelovanje u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

- (30) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu Direktive 2010/75/EU, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u vezi s utvrđivanjem i. formata koji će se upotrebljavati za sažetak dozvole, ii. standardizirane metodologije za procjenu nerazmjernosti između troškova provedbe zaključaka o NRT-u i mogućih koristi za okoliš, iii. metode mjerenja za ocjenu sukladnosti s graničnim vrijednostima emisije utvrđenima u dozvoli za emisije u zrak i vodu, iv. detaljnih mehanizama potrebnih za uspostavu i funkcioniranje inovacijskog centra za industrijsku preobrazbu i emisije te v. formata koji će se upotrebljavati za planove preobrazbe. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁸.
- (31) Radi osiguravanja djelotvorne provedbe i izvršavanja obveza utvrđenih u Direktivi 2010/75/EU potrebno je utvrditi minimalni sadržaj djelotvornih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija. Razlike u sustavima sankcija, činjenica da se nametnute sankcije u mnogim slučajevima smatraju preblagima da bi zaista bile odvraćajuće od nezakonitog ponašanja i nedostatak ujednačene provedbe u državama članicama narušavaju jednake uvjete za industrijske emisije u cijeloj Uniji. Trebalo bi uzeti u obzir Direktivu 2008/99/EZ o zaštiti okoliša putem kaznenog prava ako otkrivena povreda na temelju ove Direktive predstavlja kazneno djelo obuhvaćeno područjem primjene Direktive 2008/99/EZ.
- (32) Ako je do štete za zdravlje ljudi došlo zbog povrede nacionalnih mjera donesenih u skladu s Direktivom 2010/75/EU, države članice trebale bi osigurati da oštećeni pojedinci mogu zatražiti i dobiti naknadu za tu štetu od relevantnih fizičkih ili pravnih osoba i, prema potrebi, od relevantnih nadležnih tijela odgovornih za povredu. Takva pravila o naknadi štete pridonose ostvarivanju ciljeva očuvanja, zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša i zaštite zdravlja ljudi, kako je utvrđeno u članku 191. UFEU-a. Njima se podupiru i pravo na život, integritet osobe i zdravstvenu zaštitu iz članaka 2., 3. i 35. Povelje o temeljnim pravima Europske unije te pravo na djelotvoran pravni lijek kako je utvrđeno u članku 47. Povelje. Nadalje, Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ne daje privatnim stranama pravo na naknadu štete zbog štete u okolišu ili neposredne prijetnje takve štete.
- (33) Stoga je primjereno da se Direktivom 2010/75/EU obuhvati pravo na naknadu štete koju su pretrpjeli pojedinci. Kako bi se osiguralo da pojedinci mogu braniti svoja prava u slučaju štete za zdravlje uzrokovane povredom Direktive 2010/75/EU, čime bi se osigurala i učinkovitija provedba te direktive, nevladine organizacije koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili okoliša, uključujući one koje promiču zaštitu potrošača i ispunjavaju sve zahtjeve nacionalnog prava, kao pripadnici zainteresirane javnosti, trebale bi biti ovlaštene sudjelovati u postupcima, kako to odrede države članice, ili u ime žrtve ili kao potpora žrtvi, ne dovodeći u pitanje nacionalna postupovna pravila o zastupanju i obrani pred sudovima. Države članice obično uživaju postupovnu

⁷⁷ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva; SL L 123, 12.5.2016., str. 1.–14.

⁷⁸ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

autonomiju kako bi osigurale djelotvoran pravni lijek protiv povrede prava Unije, podložno poštovanju načela istovjetnosti i djelotvornosti. Međutim, iskustvo pokazuje da, iako postoje znatni epidemiološki dokazi o negativnim učincima onečišćenja na zdravlje stanovništva, posebno u pogledu zraka, žrtve povrede Direktive 2010/75/EU u skladu s postupovnim pravilima o teretu dokazivanja koja su općenito primjenjiva u državama članicama teško dokazuju uzročno-posljedičnu vezu između pretrpljene štete i povrede. Zbog toga u većini slučajeva za žrtve povrede Direktive 2010/75/EU ne postoji djelotvoran način dobivanja naknade za štetu prouzročenu takvim povredama. Kako bi se ojačala prava pojedinaca na dobivanje naknade za povrede Direktive 2010/75/EU i doprinijelo učinkovitijoj provedbi njezinih zahtjeva u cijeloj Uniji, potrebno je prilagoditi teret dokazivanja koji se primjenjuje na takve situacije. Stoga, ako pojedinac može pružiti dovoljno čvrste dokaze na temelju kojih se može pretpostaviti da je povreda Direktive 2010/75/EU uzrok štete za zdravlje pojedinca ili da joj je znatno pridonijela, tuženik bi trebao oboriti tu pretpostavku kako bi dokazao da nije odgovoran.

- (34) Učinak Direktive 2010/75/EU na postupovnu autonomiju država članica trebao bi biti ograničen na ono što je nužno za osiguravanje ciljeva zaštite zdravlja ljudi u sigurnom okolišu koji se njome nastoji ostvariti i ne bi trebao utjecati na druga nacionalna postupovna pravila kojima se utvrđuje pravo na traženje naknade za povredu te direktive. Međutim, takva nacionalna pravila ne bi smjela ometati djelotvorno funkcioniranje mehanizma za traženje naknade u skladu s Direktivom 2010/75/EU.
- (35) Direktiva 2010/75/EU primjenjivala se na različite načine u državama članicama u pogledu obuhvaćenosti postrojenja za izradu keramičkih proizvoda pečenjem jer je tekst definicije te aktivnosti omogućio državama članicama da odluče hoće li primijeniti oba ili samo jedan od dvaju kriterija za proizvodni kapacitet i kapacitet peći. Radi osiguravanja dosljednije provedbe te direktive i jednakih uvjeta u cijeloj Uniji takva postrojenja trebalo bi uključiti u područje primjene te direktive kad god je ispunjen bilo koji od tih dvaju kriterija.
- (36) Pri utvrđivanju graničnih vrijednosti emisije za onečišćujuće tvari nadležno tijelo trebalo bi uzeti u obzir sve tvari, uključujući nove zabrinjavajuće tvari, koje se mogu emitirati iz predmetnog postrojenja i imati znatan utjecaj na okoliš ili zdravlje ljudi. Pritom bi trebalo razmotriti obilježja opasnosti, količinu i prirodu emitiranih tvari te njihov potencijal za onečišćenje bilo kojeg okolišnog medija. Zaključci o NRT-u, prema potrebi, služe kao referentna točka za odabir tvari za koje treba utvrditi granične vrijednosti emisije, iako nadležno tijelo može odlučiti odabrati dodatne tvari. Trenutačno su pojedinačne onečišćujuće tvari nepotpuno navedene u Prilogu II. Direktivi 2010/75/EU, što nije u skladu sa sveobuhvatnim pristupom te direktive i ne odražava potrebu da nadležna tijela uzmu u obzir sve relevantne onečišćujuće tvari, uključujući nove zabrinjavajuće tvari. Stoga bi nepotpun popis onečišćujućih tvari trebalo izbrisati. Umjesto toga trebalo bi uputiti na popis onečišćujućih tvari u Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 166/2006⁷⁹.
- (37) Iako su odlagališta uključena u područje primjene Direktive 2010/75/EU, za njih ne postoje zaključci o NRT-u jer je ta djelatnost obuhvaćena područjem primjene Direktive Vijeća 1999/31/EZ⁸⁰, čiji se zahtjevi smatraju NRT-om. S obzirom na

⁷⁹ Uredba (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o osnivanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (SL L 33, 4.2.2006., str. 1.).

⁸⁰ Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16.7.1999., str. 1.).

tehnički razvoj i inovacije od donošenja Direktive 1999/31/EZ, sada su dostupne djelotvornije tehnike za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša. Donošenjem zaključaka o NRT-u na temelju Direktive 2010/75/EU omogućilo bi se rješavanje ključnih pitanja zaštite okoliša povezanih s odlaganjem otpada, uključujući znatne emisije metana. Direktivom 1999/31/EZ trebalo bi stoga omogućiti donošenje zaključaka o NRT-u za odlagališta u skladu s Direktivom 2010/75/EU.

- (38) Direktive 2010/75/EU i 1999/31/EZ stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti.
- (39) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti ciljeve ove Direktive, odnosno osiguranje visoke razine zaštite okoliša i poboljšanje kvalitete okoliša, nego ih se zbog prekogranične prirode onečišćenja uzrokovanih industrijskim aktivnostima može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (40) U skladu s načelom proporcionalnosti, za postizanje osnovnog cilja osiguranja visoke razine zaštite okoliša i poboljšanja kvalitete okoliša potrebno je i primjereno utvrditi pravila o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja koje proizlazi iz industrijskih aktivnosti. Ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva u skladu s člankom 5. stavkom 4. Ugovora o Europskoj uniji.
- (41) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima⁸¹, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti dokument ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U vezi s ovom Direktivom zakonodavac smatra dostavljanje takvih dokumenata opravdanim,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2010/75/EU

Direktiva 2010/75/EU mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:
„Također se propisuju pravila namijenjena sprečavanju ili, ako to nije izvedivo, smanjenju emisija u zrak, vodu i zemlju te sprečavanju nastajanja otpada kako bi se postigla visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša u cjelini.”
2. U članku 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Ova se Direktiva primjenjuje na industrijske aktivnosti koje uzrokuju onečišćenje iz poglavlja od II. do VI.a.”
3. Članak 3. mijenja se kako slijedi:

⁸¹ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

- (a) točka 3. zamjenjuje se sljedećim:
- „3. „postrojenje” znači nepokretna tehnička jedinica u kojoj se obavljaju jedna ili više aktivnosti iz Priloga I., Priloga I.a ili dijela 1. Priloga VII., kao i bilo koje druge izravno pridružene aktivnosti koje se obavljaju na istoj lokaciji, a tehnički su povezane s aktivnostima iz tih priloga i mogle bi imati utjecaj na emisije i onečišćenje;”;
- (b) točka 12. zamjenjuje se sljedećim:
- „12. „zaključci o NRT-u” znači dokument koji sadržava dijelove referentnog dokumenta o NRT-u kojim se propisuju zaključci o najboljim raspoloživim tehnikama, njihov opis, podaci za procjenu njihove primjenjivosti, razine emisije povezane s najboljim raspoloživim tehnikama, razine okolišne učinkovitosti povezane s najboljim raspoloživim tehnikama, minimalni sadržaj sustava upravljanja okolišem, uključujući referentne vrijednosti povezane s najboljim raspoloživim tehnikama, povezano praćenje, povezane razine potrošnje i prema potrebi odgovarajuće mjere za oporavak lokacije;”;
- (c) umeće se sljedeća točka 13.a:
- „13.a „razine okolišne učinkovitosti povezane s najboljim raspoloživim tehnikama” znači raspon razina okolišne učinkovitosti, osim razina emisije, dobiven u normalnim radnim uvjetima uz primjenu NRT-a ili kombinacije NRT-ova;”;
- (d) točka 17. zamjenjuje se sljedećim:
- „17. „zainteresirana javnost” znači javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati donošenje odluka o dodjeljivanju ili ažuriranju dozvole ili uvjeta dozvole, ili koja ima interes u takvom donošenju odluka; u smislu ove definicije nevladine organizacije koje djeluju u području zaštite zdravlja ljudi ili okoliša i ispunjavaju sve uvjete propisane nacionalnim zakonodavstvom smatraju se zainteresiranima;”;
- (e) umeću se sljedeće točke 23.a, 23.b i 23.c:
- „23.a „svinje” znači svinje kako su definirane u članku 2. Direktive Vijeća 2008/120/EZ*;
- 23.b „goveda” znači domaće životinje vrste *Bos taurus*;
- 23.c „uvjetno grlo” ili „UG” znači ispaša koja je jednaka ispaši jedne odrasle mliječne krave koja godišnje proizvodi 3 000 kg mlijeka, bez dodatnih koncentriranih prehrambenih proizvoda, a koja se upotrebljava za izražavanje veličine farmi na kojima se uzgajaju različite kategorije životinja primjenom stopa konverzije, u odnosu na stvarnu proizvodnju u kalendarskoj godini, utvrđenih u Prilogu II. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 808/2014**;

* Direktiva Vijeća 2008/120/EZ od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju minimalnih uvjeta za zaštitu svinja (SL L 47, 18.2.2009., str. 5.).

** Provedbena uredba Komisije (EU) br. 808/2014 od 17. srpnja 2014. o utvrđivanju pravila primjene Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog

poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) (SL L 227, 31.7.2014., str. 18.).”;

(f) dodaju se sljedeće točke od 48. do 53.:

„48. „industrijski minerali” znači minerali koji se u industriji upotrebljavaju za proizvodnju polugotovih ili gotovih proizvoda, osim metalnih ruda, energetskih minerala, građevinskih minerala i dragog kamenja;

49. „metalne rude” znači rude od kojih se dobivaju metali ili metalne tvari;

50. „razine emisije povezane s tehnikama u nastajanju” znači raspon razina emisije dobiven u normalnim radnim uvjetima uz primjenu tehnike u nastajanju ili kombinacije tehnika u nastajanju, izražen kao prosjek u određenom vremenskom razdoblju i u određenim referentnim uvjetima;

51. „razine okolišne učinkovitosti povezane s tehnikama u nastajanju” znači raspon razina okolišne učinkovitosti, osim razina emisije, dobiven u normalnim radnim uvjetima uz primjenu tehnike u nastajanju ili kombinacije tehnika u nastajanju;

52. „osiguranje sukladnosti” znači mehanizmi za osiguranje sukladnosti primjenom triju kategorija intervencija: promicanje sukladnosti; praćenje sukladnosti; daljnje praćenje i provedba;

53. „referentne vrijednosti” znači okvirni raspon razina okolišne učinkovitosti povezanih s najboljim raspoloživim tehnikama, osim razina emisije, a može uključivati:

(a) razine potrošnje;

(b) razine učinkovitosti resursa i razine ponovne uporabe za materijale, vodu i energetske resurse;

(e) razine otpada i druge razine dobivene u određenim referentnim uvjetima.”

4. U članku 4. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od prvog podstavka, države članice mogu utvrditi postupak registracije postrojenja koja su obuhvaćena samo poglavljem V. ili poglavljem VI.a.”

5. U članku 5. dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Države članice osiguravaju da su dozvole dodijeljene u skladu s ovim člankom dostupne na internetu, besplatno i bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima. Osim toga, pod istim uvjetima javnosti mora biti dostupan sažetak svake dozvole. Taj sažetak mora uključivati barem sljedeće:

(a) pregled glavnih uvjeta dozvole;

(b) granične vrijednosti emisije i granične vrijednosti okolišne učinkovitosti;

(c) sva izuzeća odobrena u skladu s člankom 15. stavkom 4.;

(d) primjenjive zaključke o NRT-u;

(e) odredbe za preispitivanje i ažuriranje dozvole.

Komisija donosi provedbeni akt kako bi utvrdila format koji će se upotrebljavati za sažetak iz drugog podstavka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.”

6. Članci 7. i 8. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 7.

Nezgode i nesreće

Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*, u slučaju bilo kakve nezgode ili nesreće koja znatno utječe na zdravlje ljudi ili okoliš, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da:

- (a) operater odmah obavijesti nadležno tijelo;
- (b) operater odmah poduzme mjere za ograničavanje posljedica za okoliš i za sprečavanje mogućih daljnjih nezgoda ili nesreća;
- (c) nadležno tijelo zahtijeva od operatera da poduzme sve odgovarajuće dopunske mjere koje nadležno tijelo smatra potrebnima kako bi se ograničile posljedice za okoliš i spriječile moguće daljnje nezgode ili nesreće.

Ako dođe do bilo kakve nezgode ili nesreće koja znatno utječe na zdravlje ljudi ili okoliš u drugoj državi članici, država članica na čijem se državnom području dogodila nesreća ili nezgoda osigurava da se o tome odmah obavijesti nadležno tijelo druge države članice. Cilj je prekogranične i multidisciplinarnе suradnje među zahvaćenim državama članicama ograničiti posljedice za okoliš i zdravlje ljudi te spriječiti moguće daljnje nezgode ili nesreće.

Članak 8.

Neispunjavanje obveza

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se poštuju uvjeti dozvola.

Donose i mjere za osiguranje sukladnosti radi promicanja, praćenja i osiguranja poštovanja obveza fizičkih ili pravnih osoba na temelju ove Direktive.

2. U slučaju kršenja uvjeta dozvola države članice osiguravaju da:
 - (a) operater odmah obavijesti nadležno tijelo;
 - (b) operater odmah poduzme mjere potrebne kako bi se ponovno postigla sukladnost u najkraćem mogućem vremenu;
 - (c) nadležno tijelo zahtijeva od operatera da poduzme sve odgovarajuće dopunske mjere koje nadležno tijelo smatra potrebnima kako bi se ponovno postigla sukladnost.

Ako kršenje uvjeta dozvole predstavlja neposrednu opasnost za zdravlje ljudi ili prijeteći uzrokovanjem neposrednog znatnog štetnog učinka na okoliš, rad postrojenja, uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje otpada, postrojenja za suspaljivanje otpada ili njihova odgovarajućeg dijela prekida se bez odgode do ponovnog postizanja sukladnosti, u skladu s točkama (b) i (c) prvog podstavka.

3. Ako kršenje uvjeta dozvole i dalje uzrokuje opasnost za zdravlje ljudi ili znatan štetan učinak na okoliš i ako nisu provedene potrebne mjere za ponovno postizanje sukladnosti

utvrđene u izvješću o inspekciji iz članka 23. stavka 6., nadležno tijelo može obustaviti rad postrojenja, uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje otpada, postrojenja za suspaljivanje otpada ili njihova odgovarajućeg dijela dok se ponovno ne postigne sukladnost s uvjetima dozvole.

* Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56.).

7. U članku 9. stavak 2. briše se.
8. U članku 11. umeću se sljedeće točke (fa), (fb) i (fc):
 - „(fa) materijalni resursi i voda učinkovito se koriste, među ostalim ponovnom uporabom;
 - (fb) prema potrebi se uzima u obzir ukupna okolišna učinkovitost lanca opskrbe tijekom životnog ciklusa;
 - (fc) provodi se sustav upravljanja okolišem kako je navedeno u članku 14.a;”.
9. Članak 13. mijenja se kako slijedi:
 - (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
 - „1. Kako bi sastavila, revidirala i prema potrebi ažurirala referentne dokumente o NRT-u, Komisija organizira razmjenu informacija između država članica, predmetnih industrija, nevladinih organizacija koje promiču zaštitu okoliša, Europske agencije za kemikalije i Komisije.”;
 - (b) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:
 - „Ne dovodeći u pitanje pravo tržišnog natjecanja Unije, podaci koji se smatraju povjerljivim poslovnim informacijama ili poslovno osjetljivim informacijama dijele se samo s Komisijom i sljedećim pojedincima koji su potpisali sporazum o povjerljivosti i neotkrivanju podataka: državnim službenicima i drugim javnim zaposlenicima koji predstavljaju države članice ili agencije Unije te predstavnicima nevladinih organizacija koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili okoliša. Razmjena podataka koji se smatraju povjerljivim poslovnim informacijama ili poslovno osjetljivim informacijama ostaje ograničena na ono što je potrebno za sastavljanje, revidiranje i prema potrebi ažuriranje referentnih dokumenata o NRT-u i takve povjerljive poslovne informacije ili poslovno osjetljive informacije ne smiju se upotrebljavati u druge svrhe.”
10. Članak 14. mijenja se kako slijedi:
 - (a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:
 - i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:
 - „Države članice jamče da dozvola uključuje sve mjere potrebne za ispunjavanje zahtjeva iz članaka 11. i 18. U tu svrhu države članice osiguravaju da se dozvole dodjeljuju nakon savjetovanja sa svim relevantnim tijelima koja osiguravaju sukladnost sa zakonodavstvom Unije o okolišu, uključujući standarde kvalitete okoliša.”;

- ii. u drugom podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:
„(a) granične vrijednosti emisije za onečišćujuće tvari navedene u Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 166/2006* i za ostale onečišćujuće tvari za koje je vjerojatno da će biti emitirane iz predmetnog postrojenja u znatnim količinama, vodeći računa o njihovoj prirodi i potencijalu za prijenos onečišćenja s jednog medija na drugi;

* Uredba (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o osnivanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari i o izmjeni direktiva Vijeća 91/689/EEZ i 96/61/EZ (SL L 33, 4.2.2006., str. 1.).”;

- iii. umeće se sljedeća točka (aa):
„(aa) granične vrijednosti okolišne učinkovitosti;”;
- iv. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:
„(b) odgovarajuće zahtjeve kojima se osigurava zaštita tla te podzemnih i površinskih voda i mjere koje se odnose na praćenje i upravljanje otpadom nastalim u postrojenju;”;
- v. umeće se sljedeća točka (ba):
„(ba) odgovarajuće zahtjeve za sustav upravljanja okolišem kako je utvrđeno u članku 14.a;”;
- vi. umeće se sljedeća točka (bb):
„(bb) odgovarajuće zahtjeve za praćenje potrošnje i ponovne uporabe resursa kao što su energija, voda i sirovine;”;
- vii. u točki (d) dodaje se sljedeća podtočka iii.:
„iii. podataka o napretku prema ispunjenju ciljeva politike u području okoliša iz članka 14.a. Te informacije moraju biti dostupne javnosti;”;
- viii. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:
„(h) uvjete za ocjenu poštovanja graničnih vrijednosti emisije i graničnih vrijednosti okolišne učinkovitosti ili upućivanje na primjenjive zahtjeve koji su navedeni drugdje.”

11. Umeće se sljedeći članak 14.a:

„Članak 14.a

Sustav upravljanja okolišem

1. Države članice zahtijevaju od operatera da za svako postrojenje obuhvaćeno područjem primjene ovog poglavlja pripremi i provede sustav upravljanja okolišem („EMS”). EMS mora biti u skladu s odredbama uključenima u relevantne zaključke o NRT-u kojima se određuju aspekti koje treba obuhvatiti EMS-om.
EMS se periodično preispituje kako bi se osiguralo da je i dalje prikladan, primjeren i djelotvoran.
2. EMS uključuje barem sljedeće:

- (a) ciljeve politike u području okoliša za stalno poboljšanje okolišne učinkovitosti i sigurnosti postrojenja, što uključuje mjere za:
 - i. sprečavanje nastajanja otpada;
 - ii. optimizaciju uporabe resursa i ponovne uporabe vode;
 - iii. sprečavanje ili smanjenje rizika povezanih s uporabom opasnih tvari;
 - (b) ciljeve i pokazatelje uspješnosti povezane sa značajnim okolišnim aspektima, u kojima se uzimaju u obzir referentne vrijednosti utvrđene u relevantnim zaključcima o NRT-u i okolišna učinkovitost tijekom životnog ciklusa u lancu opskrbe;
 - (c) za postrojenja obuhvaćena obvezom provedbe energetskog pregleda ili provedbe sustava gospodarenja energijom u skladu s člankom 8. Direktive 2012/27/EU, rezultate tog pregleda ili provedbe sustava gospodarenja energijom u skladu s člankom 8. te direktive i njezinim Prilogom VI. te mjere za provedbu preporuka koje proizlaze iz njih;
 - (d) popis opasnih tvari u kemikalijama prisutnih u postrojenju kao takvih, kao sastojaka drugih tvari ili kao dijela smjesa, procjenu rizika od učinaka tih tvari na zdravlje ljudi i okoliš te analizu mogućnosti njihove zamjene sigurnijim alternativama;
 - (e) mjere poduzete za postizanje okolišnih ciljeva i izbjegavanje rizika za zdravlje ljudi ili okoliš, uključujući korektivne i preventivne mjere ako su potrebne;
 - (f) plan preobrazbe iz članka 27.d.
3. EMS postrojenja mora biti dostupan na internetu, besplatno i bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima.”

12. Članak 15. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 15.

Granične vrijednosti emisije, granične vrijednosti okolišne učinkovitosti, jednakovrijedni parametri i tehničke mjere

1. Granične vrijednosti emisije za onečišćujuće tvari primjenjuju se na mjestu na kojem emisije napuštaju postrojenje, a pri određivanju tih vrijednosti zanemaruje se svako razrjeđivanje prije tog mjesta.

S obzirom na neizravna otpuštanja onečišćujućih tvari u vodu, pri određivanju graničnih vrijednosti emisije predmetnog postrojenja može se uzeti u obzir učinak postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda izvan postrojenja, pod uvjetom da operater osigura da su ispunjeni svi sljedeći zahtjevi:

- (a) ispuštene onečišćujuće tvari ne ometaju rad postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda;
- (b) ispuštene onečišćujuće tvari ne štete zdravlju osoblja koje radi u sabirnim sustavima i postrojenjima za pročišćavanje otpadnih voda;
- (c) postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda osmišljeno je i opremljeno za smanjenje ispuštanja onečišćujućih tvari;

- (d) ukupno opterećenje predmetnih onečišćujućih tvari koje se naposljetku ispuštaju u vodu nije povećano u usporedbi sa situacijom u kojoj su emisije iz predmetnog postrojenja i dalje u skladu s граниčnim vrijednostima emisije utvrđenima za izravna ispuštanja u skladu sa stavkom 3. ovog članka, ne dovodeći u pitanje strože mjere koje se zahtijevaju u skladu s člankom 18.

Nadležno tijelo u prilogu uvjetima dozvole utvrđuje razloge za primjenu drugog podstavka, uključujući i rezultat procjene koju je proveo operater kako bi utvrdio jesu li ispunjeni potrebni uvjeti.

U slučajevima u kojima bi se uvjeti dozvole trebali promijeniti operater dostavlja ažuriranu procjenu kako bi se osiguralo da su ispunjeni zahtjevi iz točaka od (a) do (d) drugog podstavka.

- 2. Ne dovodeći u pitanje članak 18., граниčne vrijednosti emisije i jednakovrijedni parametri i tehničke mjere iz članka 14. stavaka 1. i 2. temelje se na najboljim raspoloživim tehnikama, bez propisivanja uporabe bilo koje tehnike ili posebne tehnologije.
- 3. Nadležno tijelo utvrđuje što strože граниčne vrijednosti emisije koje su u skladu s najnižim razinama emisije koje se mogu postići primjenom NRT-a u postrojenju i kojima se osigurava da u normalnim radnim uvjetima emisije ne prelaze razine emisije povezane s najboljim raspoloživim tehnikama kako je propisano u odlukama o zaključcima o NRT-u iz članka 13. stavka 5. Granične vrijednosti emisije temelje se na procjeni operatera u kojoj se analizira je li moguće postići najstrože vrijednosti u okviru raspona razina emisije povezanih s NRT-om i dokazuje najbolja učinkovitost koju postrojenje može postići primjenom NRT-a kako je opisano u zaključcima o NRT-u. Granične vrijednosti emisije određuju se na jedan od sljedećih načina:
 - (a) određivanjem граниčnih vrijednosti emisije izraženih za ista ili kraća vremenska razdoblja i pod istim referentnim uvjetima kao razine emisije povezane s najboljim raspoloživim tehnikama; ili
 - (b) određivanjem različitih граниčnih vrijednosti emisije od onih iz točke (a) u smislu vrijednosti, vremenskih razdoblja i referentnih uvjeta.

Ako se граниčne vrijednosti emisije određuju u skladu s točkom (b), nadležno tijelo barem jednom godišnje procjenjuje rezultate praćenja emisija kako bi osiguralo da emisije u normalnim radnim uvjetima ne prelaze razine emisije koje su povezane s najboljim raspoloživim tehnikama.

- 3.a Nadležno tijelo određuje граниčne vrijednosti okolišne učinkovitosti kojima se osigurava da te граниčne vrijednosti u normalnim radnim uvjetima ne prelaze razine okolišne učinkovitosti povezane s NRT-om kako je utvrđeno u odlukama o zaključcima o NRT-u iz članka 13. stavka 5.
- 4. Odstupajući od odredaba stavka 3. i ne dovodeći u pitanje članak 18., nadležno tijelo može u posebnim slučajevima odrediti manje stroge граниčne vrijednosti emisije. Takvo se izuzeće može primijeniti samo ako se procjenom pokaže da bi postizanje razina emisije koje su povezane s najboljim raspoloživim tehnikama iz zaključaka o NRT-u dovelo do nerazmjerno visokih troškova u usporedbi s koristima za okoliš, i to zbog:
 - (a) geografskog položaja ili lokalnih uvjeta okoliša predmetnog postrojenja; ili

(b) tehničkih karakteristika predmetnog postrojenja.

Nadležno tijelo u prilogu uvjetima dozvole dokumentira razloge za primjenu prvog podstavka, uključujući i rezultat procjene i opravdanje za nametnute uvjete.

Granične vrijednosti emisije koje su utvrđene u skladu s prvim podstavkom ipak ne smiju prelaziti granične vrijednosti emisije utvrđene u prilogima ovoj Direktivi ako je to primjenjivo.

Izuzeća iz ovog stavka moraju biti u skladu s načelima utvrđenima u Prilogu II. Nadležno tijelo u svakom slučaju osigurava da se ne uzrokuje znatno onečišćenje i da se postiže visoka razina zaštite okoliša u cjelini. Izuzeća se ne odobravaju ako mogu ugroziti sukladnost sa standardima kvalitete okoliša iz članka 18.

Nadležno tijelo ponovno procjenjuje opravdanost izuzeća odobrenog u skladu s ovim stavkom svake četiri godine ili u okviru svakog preispitivanja uvjeta dozvole u skladu s člankom 21. ako se takvo preispitivanje provede ranije, odnosno prije isteka razdoblja od četiri godine od odobrenja izuzeća.

Komisija donosi provedbeni akt kako bi utvrdila standardiziranu metodologiju za procjenu nerazmjernosti između troškova provedbe zaključaka o NRT-u i mogućih koristi za okoliš iz prvog podstavka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.”

13. Umeće se sljedeći članak 15.a:

„Članak 15.a

Ocjena sukladnosti

1. Za potrebe ocjene sukladnosti s graničnim vrijednostima emisije u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (h), korekcija mjerenja radi utvrđivanja potvrđenih prosječnih vrijednosti emisije ne smije prelaziti vrijednost parametra nesigurnosti mjerenja iz metode mjerenja.
2. Komisija do [*Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca nakon 24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Direktive*] donosi provedbeni akt kojim se uspostavlja metoda mjerenja za ocjenu sukladnosti s graničnim vrijednostima emisije utvrđenima u dozvoli za emisije u zrak i vodu. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.

Metoda iz prvog podstavka odnosi se barem na određivanje potvrđenih prosječnih vrijednosti emisije te se njome određuje način na koji se pri ocjenjivanju sukladnosti uzimaju u obzir nesigurnost mjerenja i učestalost prekoračenja graničnih vrijednosti emisije.
3. Ako je postrojenje obuhvaćeno područjem primjene ovog poglavlja obuhvaćeno i područjem primjene poglavlja III. ili IV. i ako se dokaže sukladnost s graničnim vrijednostima emisije utvrđenima u skladu s ovim poglavljem na temelju stavka 1. ovog članka, smatra se da je postrojenje ujedno u skladu s graničnim vrijednostima emisije utvrđenima u skladu s poglavljem III. ili IV. za predmetne onečišćujuće tvari.”

14. U članku 16. dodaje se sljedeći stavak 3.:

- „3. Ako je odobreno izuzeće iz članka 15. stavka 4., države članice osiguravaju da operater prati koncentraciju onečišćujućih tvari na koje se izuzeće odnosi prisutnih u primateljskom okolišu. Rezultati praćenja dostavljaju se nadležnom

tijelu. Prema potrebi, u svrhu praćenja iz ovog stavka primjenjuju se metode praćenja i mjerenja za svaku predmetnu onečišćujuću tvar utvrđene u drugom relevantnom zakonodavstvu Unije.”

15. Članak 18. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 18.

Standardi kvalitete okoliša

Ako standard kvalitete okoliša zahtijeva strože uvjete od onih koji se mogu postići primjenom najboljih raspoloživih tehnika, u dozvolu se uključuju dodatne mjere radi smanjenja specifičnog doprinosa postrojenja onečišćenju na relevantnom području.

Ako su u dozvolu uključeni stroži uvjeti u skladu s prvim stavkom, operater je dužan redovito pratiti koncentracije relevantnih onečišćujućih tvari u primateljskom okolišu koje proizlaze iz rada predmetnih postrojenja, a rezultati tog praćenja dostavljaju se nadležnom tijelu. Ako su metode praćenja i mjerenja za predmetne onečišćujuće tvari utvrđene u drugom relevantnom zakonodavstvu Unije, za potrebe praćenja iz ovog stavka primjenjuju se te metode.”

16. U članku 21. stavku 5. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) ako je potrebna sukladnost sa standardom kvalitete okoliša iz članka 18., među ostalim u slučaju novog ili revidiranog standarda kvalitete ili ako je zbog stanja primateljskog okoliša potrebna revizija dozvole kako bi se postigla usklađenost s planovima i programima utvrđenima zakonodavstvom Unije.”

17. Članak 24. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

- i. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) ažuriranju dozvole ili uvjeta dozvole za postrojenje u skladu s člankom 21. stavkom 5. točkama (a), (b) i (c);”;

- ii. dodaje se sljedeća točka (e):

„(e) ažuriranju dozvole u skladu s člankom 21. stavkom 3. ili člankom 21. stavkom 4.”;

- (b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

- i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„2. Nakon donošenja odluke o izdavanju, preispitivanju ili ažuriranju dozvole, nadležno tijelo stavlja na uvid javnosti, među ostalim sustavno putem interneta, besplatno i bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima, a u vezi s točkama (a), (b) i (f), sljedeće podatke:”;

- ii. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) rezultate savjetovanja provedenih prije donošenja odluke, uključujući savjetovanja provedena u skladu s člankom 26., te objašnjenje kako su ta savjetovanja uzeta u obzir kod donošenja te odluke;”;

- (c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

- „3. Nadležno tijelo stavlja na uvid javnosti, među ostalim sustavno putem interneta, besplatno i bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima, i sljedeće:
- (a) relevantne podatke o mjerama koje je operater poduzeo nakon konačnog prestanka aktivnosti u skladu s člankom 22.;
 - (b) rezultate praćenja emisije prema zahtjevima iz uvjeta dozvole, koje posjeduje nadležno tijelo;
 - (c) rezultate praćenja iz članka 16. stavka 3. i članka 18. drugog podstavka.”

18. U članku 25. stavku 1. dodaju se sljedeći podstavci:

„Položaj u postupku preispitivanja ne smije biti uvjetovan ulogom koju je predmetni pripadnik javnosti imao za vrijeme faze sudjelovanja u postupcima odlučivanja na temelju ove Direktive.

Postupak preispitivanja mora biti pošten, pravičan i pravodoban, ne smije biti preskup te mora osiguravati odgovarajuće i djelotvorne mehanizme pravne zaštite, uključujući prema potrebi mjere zabrane.”

19. U članku 26. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Ako je država članica svjesna da rad postrojenja može imati znatne negativne učinke na okoliš druge države članice ili ako to zatraži država članica koja će možda biti znatno pogođena, država članica na čijem je državnom području podnesen zahtjev za dozvolu u skladu s člankom 4. ili člankom 20. stavkom 2. prosljeđuje drugoj državi članici sve podatke koji se moraju podnijeti ili staviti na raspolaganje u skladu s Prilogom IV. u isto vrijeme kad ih stavlja na raspolaganje javnosti. Na temelju tih podataka provode se savjetovanja između tih dviju država članica, pri čemu se osigurava da se primjedbe države članice koja bi mogla biti znatno pogođena dostave prije nego što nadležno tijelo države članice na čijem je državnom području podnesen zahtjev za dozvolu donese odluku. Ako država članica koja bi mogla biti znatno pogođena ne dostavi primjedbe u roku za savjetovanje sa zainteresiranom javnosti, nadležno tijelo nastavlja postupak izdavanja dozvole.

2. Države članice osiguravaju da u slučajevima iz stavka 1. zahtjev za dozvolu bude dostupan za primjedbe i javnosti države članice koja bi mogla biti znatno pogođena i da ostane dostupan u istom vremenskom razdoblju koje je predviđeno u državi članici u kojoj je zahtjev podnesen.”

20. Nakon članka 26. umeće se sljedeći naslov:

„**POGLAVLJE II.a**

PROMICANJE INOVACIJA”

21. Članak 27. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 27.*

Tehnike u nastajanju

Države članice prema potrebi potiču razvoj i primjenu tehnika u nastajanju, posebno ako su takve tehnike utvrđene u zaključcima o NRT-u, referentnim dokumentima o

NRT-u ili nalazima inovacijskog centra za industrijsku preobrazbu i emisije iz članka 27.a.”

22. Umeću se sljedeći članci od 27.a do 27.d:

„Članak 27.a

Inovacijski centar za industrijsku preobrazbu i emisije

1. Komisija osniva inovacijski centar za industrijsku preobrazbu i emisije („centar” ili „INCITE”).
2. Centar prikuplja i analizira informacije o inovativnim tehnikama, uključujući tehnike u nastajanju relevantne za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene ove Direktive, te opisuje njihov stupanj razvoja i njihovu okolišnu učinkovitost. Komisija uzima u obzir nalaze centra pri pripremi programa rada za razmjenu podataka iz članka 13. stavka 3. točke (b) te pri sastavljanju, revidiranju i ažuriranju referentnih dokumenata o NRT-u iz članka 13. stavka 1.
3. Centru pomažu:
 - (a) predstavnici država članica;
 - (b) relevantne javne institucije;
 - (c) relevantni istraživački instituti;
 - (d) istraživačke i tehnološke organizacije;
 - (e) predstavnici predmetnih industrija;
 - (f) pružatelji tehnoloških usluga;
 - (g) nevladine organizacije koje promiču zaštitu okoliša;
 - (h) Komisija.
4. Centar stavlja svoje nalaze na uvid javnosti, podložno ograničenjima utvrđenima u članku 4. stavcima 1. i 2. Direktive 2003/4/EZ.

Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuju detaljne mjere potrebne za uspostavu i funkcioniranje centra. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.

Članak 27.b

Ispitivanje tehnika u nastajanju

Ne dovodeći u pitanje članak 18., nadležno tijelo može odobriti privremena izuzeća od zahtjeva iz članka 15. stavaka 2. i 3. i od načela utvrđenih u članku 11. točkama (a) i (b) za ispitivanje tehnika u nastajanju na ukupno razdoblje od najviše 24 mjeseca.

Članak 27.c

Razine emisije povezane s tehnikama u nastajanju

Odstupajući od članka 21. stavka 3., nadležno tijelo može utvrditi granične vrijednosti emisije kojima se osigurava da u roku od šest godina od objave odluke o zaključcima o NRT-u u skladu s člankom 13. stavkom 5. u vezi s glavnom aktivnošću postrojenja emisije u normalnim radnim uvjetima ne prelaze razine emisije povezane s tehnikama u nastajanju kako je utvrđeno u odlukama o zaključcima o NRT-u.

Članak 27.d

Preobrazba radi prelaska na čistu, kružnu i klimatski neutralnu industriju

1. Države članice zahtijevaju da do 30. lipnja 2030. operater u svoj sustav upravljanja okolišem iz članka 14.a uključi plan preobrazbe za svako postrojenje koje obavlja bilo koju aktivnost navedenu u točkama 1., 2., 3., 4., 6.1.a ili 6.1.b Priloga I. Plan preobrazbe sadržava informacije o tome kako će se postrojenje preobraziti u razdoblju 2030.–2050. kako bi se doprinijelo nastanku održivog, čistog, kružnog i klimatski neutralnoga gospodarstva do 2050., i to u formatu iz stavka 4.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da do 31. prosinca 2031. organizacija za ocjenjivanje koju je operater angažirao u okviru svojeg sustava upravljanja okolišem ocijeni usklađenost planova preobrazbe iz stavka 1. prvog podstavka sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom aktu iz stavka 4.

2. Države članice zahtijevaju da, u okviru preispitivanja uvjeta dozvole u skladu s člankom 21. stavkom 3. nakon objave odluka o zaključcima o NRT-u nakon 1. siječnja 2030., operater u svoj sustav upravljanja okolišem iz članka 14.a uključi plan preobrazbe za svako postrojenje koje obavlja bilo koju aktivnost navedenu u Prilogu I. koja nije navedena u stavku 1. Plan preobrazbe mora sadržavati informacije o tome kako će se postrojenje preobraziti u razdoblju 2030.–2050. kako bi se doprinijelo nastanku održivog, čistog, kružnog i klimatski neutralnoga gospodarstva do 2050., i to u formatu iz stavka 4.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da organizacija za ocjenjivanje koju je operater angažirao u okviru svojeg sustava upravljanja okolišem ocijeni usklađenost planova preobrazbe iz stavka 2. prvog podstavka sa zahtjevima utvrđenima u provedbenom aktu iz stavka 4.

3. Operater stavlja svoj plan preobrazbe te rezultate ocjene iz stavaka 1. i 2. na uvid javnosti u okviru objave svojeg sustava upravljanja okolišem.
4. Komisija do 30. lipnja 2028. donosi provedbeni akt kojim se utvrđuje format planova preobrazbe. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 75. stavka 2.”

23. U članku 42. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ovo se poglavlje ne primjenjuje na postrojenja za uplinjavanje ili pirolizu ako se plinovi ili tekućine koji nastaju takvom termičkom obradom otpada obrađuju prije spaljivanja tako da:

- (a) spaljivanje ne uzrokuje emisije veće od emisija koje nastaju izgaranjem najmanje onečišćujućih goriva dostupnih na tržištu koja bi mogla izgarati u postrojenju;
- (b) za emisije koje nisu dušikovi oksidi, sumporovi oksidi i prašina, spaljivanje ne uzrokuje emisije veće od emisija koje nastaju spaljivanjem ili suspaljivanjem otpada.”

24. Nakon članka 70. umeće se sljedeći naslov:

„**POGLAVLJE VI.a**

POSEBNE ODREDBE ZA UZGOJ PERADI, SVINJA I GOVEDA”

25. Nakon naslova „**POGLAVLJE VI.a**” umeću se sljedeći članci od 70.a do 70.i:

„Članak 70.a

Područje primjene

Ovo poglavlje primjenjuje se na aktivnosti utvrđene u Prilogu I.a kojima se dostižu pragovi kapaciteta utvrđeni u tom prilogu.

Članak 70.b

Pravilo akumulacije

Ako se dva ili više postrojenja nalaze blizu jedno drugome i ako je njihov operater isti ili ako su postrojenja pod kontrolom operatera koji su u gospodarskom ili pravnom odnosu, predmetna postrojenja smatraju se jednom jedinicom za potrebe izračuna praga kapaciteta iz članka 70.a.

Članak 70.c

Dozvole

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nijedno postrojenje obuhvaćeno područjem primjene ovog poglavlja ne radi bez dozvole i da je njegov rad u skladu s operativnim pravilima iz članka 70.i.

Države članice mogu uključiti zahtjeve za određene kategorije postrojenja obuhvaćenih područjem primjene ovog poglavlja u opća obvezujuća pravila iz članka 6.

Države članice određuju postupak za izdavanje dozvole za postrojenja obuhvaćena područjem primjene ovog poglavlja. Ti postupci moraju uključivati barem informacije navedene u stavku 2.

2. Zahtjevi za izdavanje dozvola moraju sadržavati barem opis sljedećih elemenata:
 - (a) postrojenja i njegovih aktivnosti;
 - (b) vrste životinje;
 - (c) kapaciteta postrojenja;
 - (d) izvora emisija iz postrojenja;
 - (e) vrste i količina predvidivih emisija iz postrojenja u svaki medij.
3. Zahtjevi moraju sadržavati i netehnički sažetak informacija navedenih u stavku 2.
4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da operater bez odgode obavijesti nadležno tijelo o svakoj planiranoj znatnoj izmjeni postrojenja obuhvaćenih područjem primjene ovog poglavlja koja može imati posljedice za okoliš. Nadležno tijelo prema potrebi preispituje i ažurira dozvolu.

Članak 70.d

Obveze operatera

1. Države članice osiguravaju da operater provodi praćenje emisija i povezanih razina okolišne učinkovitosti u skladu s operativnim pravilima iz članka 70.i.

Operater vodi evidenciju svih rezultata praćenja te ih obrađuje u razdoblju od najmanje šest godina, i to na način koji omogućuje provjeru sukladnosti s graničnim vrijednostima emisije i graničnim vrijednostima okolišne učinkovitosti utvrđenima u operativnim pravilima iz članka 70.i.

2. U slučaju nepoštovanja graničnih vrijednosti emisije i graničnih vrijednosti okolišne učinkovitosti utvrđenih u operativnim pravilima iz članka 70.i države članice zahtijevaju da operater poduzme potrebne mjere kako bi osigurao da se sukladnost ponovno postigne u najkraćem mogućem roku.
3. Operater osigurava da se svako rasipanje po tlu otpada, nusproizvoda životinjskog podrijetla ili drugih ostataka nastalih u postrojenju provodi u skladu s najboljim raspoloživim tehnikama, kako je navedeno u operativnim pravilima iz članka 70.i i drugom relevantnom zakonodavstvu Unije, te da ne uzrokuje znatno onečišćenje okoliša.

Članak 70.e

Praćenje

1. Države članice osiguravaju da se provodi odgovarajuće praćenje u skladu s operativnim pravilima iz članka 70.i.
2. Svi rezultati praćenja evidentiraju se, obrađuju i prikazuju tako da nadležno tijelo može potvrditi poštovanje uvjeta rada, graničnih vrijednosti emisije i graničnih vrijednosti okolišne učinkovitosti koji su sadržani u općim obvezujućim pravilima iz članka 6. ili u dozvoli.
3. Operater bez odgode nadležnom tijelu na zahtjev stavlja na raspolaganje podatke i informacije navedene u stavku 2. ovog članka. Nadležno tijelo može podnijeti takav zahtjev kako bi provjerilo sukladnost s operativnim pravilima iz članka 70.i. Nadležno tijelo podnosi takav zahtjev ako pripadnik javnosti zatraži pristup podacima ili informacijama navedenima u stavku 2. ovog članka.

Članak 70.f

Neispunjavanje obveza

1. Države članice osiguravaju da vrijednosti razina emisije i razina okolišne učinkovitosti koje se prate u skladu s operativnim pravilima iz članka 70.i ne prelaze granične vrijednosti emisije i granične vrijednosti okolišne učinkovitosti koje su u tim pravilima navedene.
2. Države članice uspostavljaju djelotvoran sustav praćenja sukladnosti, koji se temelji na okolišnim inspekcijama ili drugim mjerama, radi provjere sukladnosti sa zahtjevima utvrđenima u ovom poglavlju.
3. U slučaju nesukladnosti sa zahtjevima utvrđenima u ovom poglavlju države članice osiguravaju da nadležno tijelo od operatera zatraži da bez odgode poduzme sve mjere, uz mjere koje je poduzeo u skladu s člankom 70.d, koje su potrebne kako bi se osiguralo ponovno postizanje sukladnosti.

Ako nesukladnost uzrokuje znatno pogoršanje lokalnih uvjeta zraka, vode ili tla ili ako predstavlja ili može predstavljati znatnu opasnost za zdravlje ljudi, nadležno tijelo obustavlja rad postrojenja dok se ponovno ne postigne sukladnost.

Članak 70.g

Informiranje i sudjelovanje javnosti

1. Države članice osiguravaju da zainteresirana javnost pravodobno dobije konkretne prilike za sudjelovanje u sljedećim postupcima:
 - (a) sastavljanju općih obvezujućih pravila iz članka 6. o dozvolama za postrojenja obuhvaćena područjem primjene ovog poglavlja;
 - (b) izdavanju dozvole za novo postrojenje obuhvaćeno područjem primjene ovog poglavlja;
 - (c) izdavanju ažurirane dozvole u skladu s člankom 70.c stavkom 4. za svaku bitnu izmjenу postojećeg postrojenja obuhvaćenog područjem primjene ovog poglavlja.
2. Nadležno tijelo stavlja na raspolaganje javnosti, među ostalim sustavno putem interneta, besplatno i bez ograničenja pristupa registriranim korisnicima, sljedeće dokumente i informacije:
 - (a) dozvolu;
 - (b) rezultate savjetovanja provedenih u skladu sa stavkom 1.;
 - (c) opća obvezujuća pravila iz članka 6. koja se primjenjuju na postrojenja obuhvaćena područjem primjene ovog poglavlja;
 - (d) izvješća o inspekcijama postrojenja obuhvaćenih područjem primjene ovog poglavlja.

Članak 70.h

Pristup pravosuđu

1. Države članice osiguravaju da, u skladu s predmetnim nacionalnim pravnim sustavom, pripadnici zainteresirane javnosti imaju pristup postupku preispitivanja pred sudom ili drugim zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom kako bi osporili materijalnu ili postupovnu zakonitost odluke, čina ili propusta podložno ovom poglavlju ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) dovoljno su zainteresirani;
 - (b) mogu dokazati povredu prava, ako to upravno-postupovno pravo države članice zahtijeva kao preduvjet.

Položaj u postupku preispitivanja ne smije biti uvjetovan ulogom koju je predmetni pripadnik javnosti imao u fazi sudjelovanja u postupcima odlučivanja na temelju ove Direktive.

Postupak preispitivanja mora biti pošten, pravičan i pravodoban i ne smije biti preskup te mora osiguravati odgovarajuće i djelotvorne mehanizme pravne zaštite, uključujući prema potrebi mjere zabrane.
2. Države članice utvrđuju u kojoj se fazi odluke, čini ili propusti mogu osporavati.

Članak 70.i

Operativna pravila

1. Komisija utvrđuje operativna pravila koja sadržavaju zahtjeve u skladu s primjenom najboljih raspoloživih tehnika za aktivnosti navedene u Prilogu I.a, što uključuje sljedeće:
 - (a) granične vrijednosti emisije;
 - (b) zahtjeve za praćenje;
 - (c) prakse rasipanja po tlu;
 - (d) prakse sprečavanja i ublažavanja onečišćenja;
 - (e) granične vrijednosti okolišne učinkovitosti;
 - (f) ostale mjere u skladu s Prilogom III.

U operativnim pravilima među ostalim se uzimaju u obzir priroda, vrsta, veličina i gustoća tih postrojenja te posebnosti sustava uzgoja goveda koji se temelje na pašnjacima i u kojima se životinje samo sezonski uzgajaju u zatvorenim postrojenjima.

2. Komisija do [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca nakon 24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Direktive] donosi delegirani akt u skladu s člankom 76. radi dopune ove Direktive utvrđivanjem operativnih pravila iz stavka 1.
3. Države članice osiguravaju da su svi uvjeti dozvole za predmetna postrojenja u skladu s operativnim pravilima iz stavka 1. u roku od 42 mjeseca od stupanja na snagu delegiranog akta kojim se utvrđuju ta pravila.”

26. U članku 73. stavku 1. prvi i drugi podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Do 30. lipnja 2028. i svakih pet godina nakon toga Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće u kojem preispituje provedbu ove Direktive. U izvješću se uzimaju u obzir dinamika inovacija i preispitivanje iz članka 8. Direktive 2003/87/EZ.

To izvješće sadržava procjenu potrebe za djelovanjem Unije putem donošenja ili ažuriranja minimalnih zahtjeva na razini Unije za granične vrijednosti emisije i za pravila o praćenju i sukladnosti za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene zaključaka o NRT-u koji su doneseni u prethodnom petogodišnjem razdoblju, na temelju sljedećih kriterija:

- (a) učinka predmetnih aktivnosti na okoliš u cjelini i na zdravlje ljudi;
- (b) stanja provedbe najboljih raspoloživih tehnika za predmetne aktivnosti.”

27. Članak 74. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 74.

Izmjene priloga

1. Kako bi omogućila prilagođivanje odredaba ove Direktive znanstvenom i tehničkom napretku na temelju najboljih raspoloživih tehnika, Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 76. s obzirom na prilagodbu dijelova 3. i 4. Priloga V., dijelova 2., 6., 7. i 8. Priloga VI. i dijelova 5., 6., 7. i 8. Priloga VII. takvom znanstvenom i tehničkom napretku.

2. Kako bi se omogućilo da se odredbama ove Direktive ispune njezini ciljevi sprečavanja ili smanjenja emisija onečišćujućih tvari i postigne visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša, Komisija ima ovlast za donošenje delegiranog akta u skladu s člankom 76. radi izmjene Priloga I. ili Priloga I.a kojom bi u te priloge uključila agroindustrijsku aktivnost koja ispunjava sljedeće kriterije:
- (a) ima ili se očekuje da će imati učinak na zdravlje ljudi ili okoliš, posebno kao posljedica emisija onečišćujućih tvari i uporabe resursa;
 - (b) njezina okolišna učinkovitost razlikuje se unutar Unije;
 - (c) ima potencijal za poboljšanje u smislu svojeg učinka na okoliš primjenom najboljih raspoloživih tehnika ili inovativnih tehnika;
 - (d) procjenjuje se da njezino uključivanje u područje primjene ove Direktive, na temelju njezinih okolišnih, gospodarskih i društvenih učinaka, ima povoljan omjer koristi za društvo i ekonomskih troškova.
3. Komisija provodi odgovarajuće savjetovanje s dionicima prije donošenja delegiranog akta u skladu s ovim člankom.

Komisija objavljuje relevantne studije i analize korištene u sastavljanju delegiranog akta donesenog u skladu s ovim člankom najkasnije do datuma donošenja delegiranog akta.”

28. Članak 75. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 75.*

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor.
Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
 2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.”
29. Članak 76. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 76.*

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje delegiranih akata podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 48. stavka 5., članka 70.i i članka 74. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od ... [**Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive**]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 48. stavka 5., članka 70.i i članka 74. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum naveden u toj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 15. stavka 4. ili članka 48. stavka 5. ili članka 74. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”
30. Članci 77. i 78. brišu se.

31. Članak 79. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 79.

Sankcije

1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica na temelju Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na povrede nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu primjenu. Predviđene sankcije moraju biti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim odredbama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.
2. Sankcije iz stavka 1. uključuju novčane kazne razmjerne prometu pravne osobe ili prihodu fizičke osobe koja je počinila povredu. Visina novčanih kazni izračunava se tako da se osigura da se osobi odgovornoj za povredu doista uskrate ekonomske koristi koje proizlaze iz te povrede. Visina novčanih kazni postupno se povećava za opetovane povrede. U slučaju povreda koje počinu pravna osoba, najveći iznos takvih novčanih kazni iznosi najmanje 8 % godišnjeg prometa operatera u predmetnoj državi članici.
3. Države članice osiguravaju da se pri određivanju sankcija iz stavka 1. prema potrebi uzima u obzir sljedeće:
 - (a) vrsta, ozbiljnost i razmjer povrede;
 - (b) je li povreda namjerna ili nenamjerna;
 - (c) stanovništvo ili okoliš zahvaćeni povredom, imajući na umu utjecaj povrede na cilj postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša.”

32. Umeće se sljedeći članak 79.a:

„Članak 79.a

Naknada štete

1. Države članice osiguravaju da, ako je šteta za zdravlje ljudi nastala kao posljedica povrede nacionalnih mjera donesenih u skladu s ovom Direktivom, oštećeni pojedinci imaju pravo zatražiti i dobiti naknadu za tu štetu od relevantnih fizičkih ili

- pravnih osoba i, prema potrebi, od relevantnih nadležnih tijela odgovornih za povredu.
2. Države članice osiguravaju da, kao dio zainteresirane javnosti, nevladine organizacije koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili okoliša i koje ispunjavaju sve zahtjeve prema nacionalnom pravu mogu predstavljati oštećene pojedince i pokretati kolektivne tužbe za naknadu štete. Države članice osiguravaju da oštećeni pojedinci i nevladine organizacije iz ovog stavka ne mogu dvaput podnijeti zahtjev za povredu koja je dovela do štete.
 3. Države članice osiguravaju da se nacionalna pravila i postupci koji se odnose na zahtjeve za naknadu štete oblikuju i primjenjuju tako da ne onemogućuju niti pretjerano otežavaju ostvarivanje prava na naknadu štete prouzročene povredom u skladu sa stavkom 1.
 4. U slučaju zahtjeva za naknadu štete u skladu sa stavkom 1. koji je potkrijepljen dokazima na temelju kojih se može pretpostaviti uzročno-posljedična veza između štete i povrede, države članice osiguravaju da je osoba odgovorna za povredu dužna dokazati da povreda nije prouzročila štetu ili joj pridonijela.
 5. Države članice osiguravaju da rokovi zastare za pokretanje postupaka za naknadu štete iz stavka 1. nisu kraći od pet godina. Ta razdoblja ne počinju teći prije nego što je povreda prestala i prije nego što je osoba koja traži naknadu znala ili se razumno moglo očekivati da će znati da je pretrpjela štetu zbog povrede u skladu sa stavkom 1.”
33. Prilog I. mijenja se kako je utvrđeno u Prilogu I. ovoj Direktivi.
 34. Umeće se Prilog I.a kako je utvrđen u Prilogu II. ovoj Direktivi.
 35. Prilog II. zamjenjuje se tekстом iz Priloga III. ovoj Direktivi.

Članak 2.

Izmjene Direktive 1999/31/EZ

U članku 1. Direktive 1999/31/EZ stavak 2. briše se.

Članak 3.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do [Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan mjeseca nakon 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.
2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu,

*Za Europski parlament
Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

- Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o Direktivi o industrijskim emisijama kojom se izmjenjuje Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća

1.2. Predmetna područja politike

- 09 Prirodni resursi i okoliš

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- novo djelovanje
- novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁸²
- produženje postojećeg djelovanja
- spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

- Zaštita okoliša i javnog zdravlja od štetnih učinaka onečišćenja iz velikih agroindustrijskih postrojenja.
- Uspostava jednakih uvjeta tržišnog natjecanja uz visoku razinu zaštite zdravlja i okoliša.
- Poticanje temeljite agroindustrijske preobrazbe radi postizanja ciljeva europskog zelenog plana, uključujući postizanje nulte stope onečišćenja, ugljične neutralnosti, netoksičnog okoliša i kružnoga gospodarstva.
- Poboljšanje pristupa informacijama i pravosuđu te povećanje sudjelovanja javnosti u odlučivanju.

1.4.2. Posebni ciljevi

- Poboljšanje djelotvornosti Direktive o industrijskim emisijama.
- Osiguravanje da se Direktivom o industrijskim emisijama podupire uvođenje tehnika u nastajanju za vrijeme industrijske preobrazbe koja je u tijeku, među ostalim i dinamičnijim izdavanjem/preispitivanjem dozvola velikih postrojenja.
- Poticanje uvođenja tehnika i ulaganja u njih na sinergijski način radi zajedničkog djelovanja za sprečavanje/smanjenje onečišćenja i emisija ugljika.
- Doprinos prelasku na uporabu sigurnijih i manje toksičnih kemikalija, veću

⁸²

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

učinkovitost resursa (energija, voda i sprečavanje nastanka otpada) i veću kružnost.

- Ublažavanje štetnih učinka na zdravlje i okoliš agroindustrijskih aktivnosti koje trenutačno nisu regulirane Direktivom o industrijskim emisijama.
- Poboljšanje pristupa pojedina i civilnog društva informacijama, sudjelovanja u odlučivanju i pristupa pravosuđu (uključujući djelotvornu pravnu zaštitu) u vezi s izdavanjem dozvola te radom i kontrolom reguliranih postrojenja.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

- *Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljne korisnike/skupine.*

• Predloženom direktivom uklonit će se nedostaci utvrđeni u evaluaciji Direktive o industrijskim emisijama i postići će se veća usklađenost sa širim ciljevima politike u okviru europskog zelenog plana.

• Olakšat će se veća primjena inovativnih tehnika za sprečavanje onečišćenja i promicati resursno učinkovite i kružne metode proizvodnje s nultim emisijama ugljika, čime će se povećati otpornost EU-a i smanjiti štetni učinci na javno zdravlje i bioraznolikost. U Prijedlogu se razmatra i zabrinutost relevantnih dionika u pogledu trenutačnih i budućih interakcija između smanjenja emisija onečišćujućih tvari (uklanjanje onečišćenja) i emisija stakleničkih plinova (dekarbonizacija), među ostalim i u pogledu usklađenosti politika koja bi omogućila da se u što većoj mjeri poveća doprinos agroindustrijskih postrojenja dvostrukim ciljevima EU-a, odnosno cilju postizanja nulte stope onečišćenja i cilju postizanja nulte neto stope emisija ugljika.

• Naposljetku, budućim usklađenim i objavljenim „sažetkom dozvole” olakšat će se pristup informacijama o učinku agroindustrijskih postrojenja na okoliš i povećati sudjelovanje javnosti u odlučivanju.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

- *Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća.*

• Informacije koje uključuju ukupne emisije onečišćujućih tvari koje operateri prijavljuju u Europski registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (E-PRTR) pružit će ključne pokazatelje za praćenje napretka u ostvarivanju ciljeva ove inicijative. Ti se pokazatelji redovito izrađuju, usporedivi su i lako dostupni na Portalu za industrijske emisije kojim upravlja EEA.

• Detaljnije izvješćivanje o emisijama onečišćujućih tvari na razini postrojenja omogućit će praćenje glavnih postupaka u sektorima u kojima se okolišna učinkovitost poboljšava ili koji zaostaju u tom pogledu.

• Uključivanjem izvješćivanja o uporabi resursa omogućit će se definiranje novih pokazatelja o uporabi materijala, vode i energije, čime će se omogućiti praćenje poboljšanja u pogledu učinkovitosti resursa.

• Praćenje brzine razvoja i uvođenja inovacija te posljedična preobrazba sektora obuhvaćenih Direktivom o industrijskim emisijama koja je potrebna radi postizanja ciljeva EU-a za 2030. i 2050. osigurat će se novim mehanizmom kojim upravlja inovacijski centar za industrijsku preobrazbu i emisije (INCITE) s pomoću sljedećih pokazatelja:

- razine tehnološke spremnosti tehnika u nastajanju po sektoru,
- učinkovitosti tehnika u nastajanju u pogledu smanjenja emisija,
- očekivanog vremenskog okvira za stvarno uvođenje takvih tehnologija,
- pokazatelja udaljenosti od ciljnih vrijednosti za svaki sektor obuhvaćen Direktivom o industrijskim emisijama.

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

- Ovim financijskim izvještajem osigurat će se financijska sredstva za službe Komisije (ENV i JRC) i ECHA-u kako bi se osigurao niz novih aktivnosti predviđenih u Prijedlogu o Direktivi o industrijskim emisijama. Riječ je o različitim vrstama aktivnosti:
 - jednokratne aktivnosti povezane sa sastavljanjem provedbenih akata i pregovorima o njima,
 - redovite zadaće, tj. zadaće koje se provode uz obveze provedbe i izvršenja koje se trenutačno provode i koje proizlaze iz proširenog i produbljenog područja primjene Direktive,
 - zadaće povezane s osnivanjem i radom INCITE-a.
- **Vremenski okvir:**
 - 2. tromjesečje 2022.–4. tromjesečje 2023.: pregovaranje o Prijedlogu. Zbog složenosti Prijedloga i potrebe za povezivanjem s revizijom E-PRTR-a, za pregovore može biti potrebno više resursa i vremena nego inače.
 - 2. tromjesečje 2024.–4. tromjesečje 2027.: pokretanje i izrada novih referentnih dokumenata o NRT-u (referentni dokumenti o najboljim raspoloživim tehnikama). Novi referentni dokumenti o NRT-u proizlaze iz proširenja područja primjene u Prijedlogu. Taj je postupak kombinacija tehničkog rada i vrednovanja dionika i uglavnom se pripisuje JRC-u.
 - 1. tromjesečje 2024.–4. tromjesečje 2027.: revizije referentnih dokumenata o NRT-u; dodatni resursi za potrebe revizija povezani su s novim elementima koje će referentni dokumenti o NRT-u morati obuhvatiti, kao što su kružno gospodarstvo, dekarbonizacija i manje toksičan okoliš. Taj je postupak kombinacija tehničkog rada i vrednovanja dionika i uglavnom se pripisuje JRC-u.
 - 1. tromjesečje 2024.–4. tromjesečje 2027.: pokretanje i obavljanje tehničkog rada za potporu izradi provedbenog akta o farmama. Iako sam po sebi nije referentni dokument o NRT-u, očekuje se da će postupak razvoja tehničkog sadržaja provedbenog akta biti sličan postupku izrade referentnih dokumenata o NRT-u.
 - 1. tromjesečje 2024.: ECHA će početi razvijati metodologiju za razmjenu informacija o učincima kemikalija utvrđenih u referentnim dokumentima o NRT-u na zdravlje ljudi i okoliš.
 - 1. tromjesečje 2024.–4. tromjesečje 2025.: analitički rad na pripremi triju provedbenih akata i pregovorima o njima. Ti će akti uključivati uspostavu usklađene metodologije za primjenu izuzeća (članak 15. stavak 4.), zajednička pravila za ocjenu sukladnosti s граниčnim vrijednostima emisije iz poglavlja II. (članak 15.a) i odredbe o funkcioniranju

INCITE-a. Kad je riječ o potonjem, JRC i GU ENV imali bi ulogu u osiguravanju potpune sukladnosti sa standardima utvrđenima u referentnim dokumentima o NRT-u te u osiguravanju transparentnosti i participativne prirode INCITE-a.

– 1. tromjesečje 2024.: pokretanje INCITE-a.

– 1. tromjesečje 2026.–4. tromjesečje 2027.: analitički i pripremni rad prije donošenja provedbenog akta o planovima preobrazbe, nakon kojeg bi uslijedilo praćenje. To će uključivati odlučivanje o formatu i području primjene provedbenog akta.

– 1. tromjesečje 2026.–4. tromjesečje 2027.: pripremni rad za izvješće o sinergijama s ETS-om. Izvješće treba podnijeti do 2028.

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije

- Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*)
- Zbog prekogranične prirode onečišćenja države članice ne mogu same djelotvorno ublažiti učinke onečišćenja iz agroindustrijskih postrojenja. Nadalje, kad ne bi postojao zajednički pristup za utvrđivanje standarda okolišne učinkovitosti na razini EU-a, te iste industrije bile bi suočene s različitim propisima o kontroli onečišćenja u svakoj državi članici. To bi moglo dovesti do stvaranja nejednakih uvjeta i fragmentiranosti jedinstvenog tržišta te otežati provedbu politika Unije u području okoliša i zdravlja.

- Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*)

- Sustav temeljen na NRT-u iz Direktive o industrijskim emisijama i E-PRTR pružaju informacije kojima se koriste sve države članice u okviru jedinstvenog postupka razmjene informacija na razini EU-a i stoga ne postoji potreba za time da svaka država članica uspostavi nacionalne postupke. Operateri postrojenja u svim državama članicama postižu ekonomsku učinkovitost jer moraju slijediti samo jedan jedinstveni regulatorni pristup na razini EU-a. Sustav EU-a sve više upotrebljavaju treće zemlje, čime se promiču jednaki uvjeti na međunarodnoj razini.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

- U evaluaciji Direktive o industrijskim emisijama zaključeno je da je Direktiva općenito djelotvorna u sprečavanju i kontroli onečišćenja zraka, vode i tla iz industrijskih aktivnosti, kao i u poticanju uključivanja NRT-a. Postupak izrade referentnih dokumenata o NRT-u i utvrđivanja NRT-a dobro funkcionira te je prepoznat kao model suradničkog upravljanja i zajedničkog stvaranja zakonodavstva. I dalje postoje nedostaci u rješavanju pitanja učinkovitosti resursa, kružnoga gospodarstva i netoksičnih metoda proizvodnje te u obuhvaćanju znatnog toka industrijskih emisija iz nekih sektora, što dovodi do tržišnih nedostataka: onečišćivači ne plaćaju stvarne troškove onečišćenja koje uzrokuju. Naposljetku, Direktiva nije učinkovita u promicanju novih proizvodnih procesa, tehnologija i inovacija.

- U razdoblju od 2017. do 2019. GU ENV ispitao je metodologiju za rad inovacijskog centra nakon studije iz 2015. u kojoj su ispitane mogućnosti za poboljšanje uvođenja inovacija i razmjenu informacija o tehnikama u nastajanju. Opći cilj inovacijskog centra

bio je utvrditi najnovije tehnike suradnjom sa širokim rasponom dionika i procijeniti njihov stupanj razvoja primjenom razina tehnološke spremnosti. Taj je pristup primijenjen na referentne dokumente o NRT-u za tekstil, klaonice i nusproizvode životinjskog podrijetla te na tehnologije koje se bave međusektorskim pitanjima, a pokazao se učinkovitim i djelotvornim u podupiranju postupka revizije referentnih dokumenata o NRT-u. Prijedlog o INCITE-u temelji se na zaključcima pilot-projekata.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

- Ovo je djelovanje u skladu s drugim politikama EU-a i tekućim inicijativama koje proizlaze iz europskog zelenog plana.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

- **Trenutačno stanje:**
- Sve aktivnosti povezane s referentnim dokumentima o NRT-u i dalje su odgovornost Europskog ureda za integrirano sprečavanje i kontrolu onečišćenja (EIPPCB, dio JRC-a) osnovanog 1997. radi organiziranja razmjene informacija između Europske komisije, država članica EU-a, industrije i nevladinih organizacija za zaštitu okoliša o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) koje se upotrebljavaju za sprečavanje i kontrolu industrijskog onečišćenja. Taj ured raspolaže praktičnim iskustvom, znanjem i raznovrsnim sposobnostima za nesmetano vođenje postupka. On osigurava pouzdanost podataka, nepristran postupak i zaštitu informacija kako bi postupak u velikoj mjeri priznale države članice, nevladine organizacije za zaštitu okoliša i industrija.
- Za zadaće povezane s referentnim dokumentima o NRT-u trenutačno je (ožujak 2022.) zaduženo 15 znanstvenih suradnika u ekvivalentu punog radnog vremena, kojima pomaže osoblje zaduženo za tajničke poslove/informatičku podršku (2,5 jedinica ekvivalenta punog radnog vremena). Time se omogućuje neprekidan rad na istodobnom sastavljanju i revidiranju najviše osam referentnih dokumenata o NRT-u. Ured se u potpunosti (100 %) financira iz institucijskog proračuna JRC-a bez doprinosa GU-a ENV (administrativni dogovor nije uspostavljen).
- Od 2022. Europski ured za integrirano sprečavanje i kontrolu onečišćenja izradio je 34 referentna dokumenta o NRT-u, od kojih je većina već revidirana i ažurirana. Svaki referentni dokument o NRT-u rezultat je višegodišnjeg prikupljanja i razmjene podataka u okviru *ad hoc* sektorskih tehničkih radnih skupina s po više od 100 stručnjaka. Svaki referentni dokument o NRT-u sadržava poglavlja/odjeljke o tehnikama u nastajanju.
- GU ENV podupire rad Europskog ureda za integrirano sprečavanje i kontrolu onečišćenja te osigurava provedbu i izvršavanje Direktive o industrijskim emisijama. Sastavlja i potrebne smjernice i provedbene akte te sudjeluje u dijalozima s državama članicama. Za te zadaće zaduženo je sedam jedinica ekvivalenta punog radnog vremena.
- Kad je riječ o ECHA-i, ona trenutačno nema zakonske ovlasti za izvršavanje zadaća povezanih s Direktivom o industrijskim emisijama. Međutim, proteklih nekoliko godina EIPPCB se redovito savjetovao s ECHA-om za vrijeme revizije referentnih dokumenata o NRT-u te je ECHA pružila razne podatke povezane s kemijskim tvarima i pristupima upravljanju kemikalijama, a da pritom nije jasno izdvojila resurse za zadaće povezane s

referentnim dokumentima o NRT-u. Suradnja između EIPPCB-a i ECHA-e u postupku izrade referentnih dokumenata o NRT-u započela je 2017. kao pilot-projekt za reviziju referentnog dokumenta o NRT-u za tekstil. Ishod te suradnje smatrao se vrlo pozitivnim. Osim toga, ECHA je bila uključena u aktivnosti povezane s referentnim dokumentima o NRT-u na *ad hoc* osnovi. Dugoročno sudjelovanje i potpora ECHA-e u razvoju referentnih dokumenata o NRT-u i NRT-a od ključne su važnosti za cjelovito razmatranje kemikalija u dozvolama postrojenja obuhvaćenih Direktivom o industrijskim emisijama, od njihove prisutnosti u (primarnim ili sekundarnim) sirovinama do njihove prisutnosti u emisijama iz postrojenja te u otpadu i nastalim nusproizvodima.

- Programom za provjeru okolišnih tehnologija u okviru mreže tijela za provjeru kojom upravlja Europski institut za inovacije i tehnologiju trenutno se provjerava uspješnost inovativnih okolišnih tehnologija manjih industrijskih organizacija. Taj program dosad nije bio uključen u postupak izrade referentnih dokumenata o NRT-u.

- **Najbolja opcija**

Buduće proširenje područja primjene Direktive o industrijskim emisijama i prošireni opseg referentnih dokumenata o NRT-u

- EIPPCB (dio JRC-a) ima jedinstveno okruženje i surađuje u mnogim područjima politika. Zahvaljujući svojoj stručnosti, iskustvu i znanju, JRC se smatra najprikladnijim za preuzimanje novih i proširenih zadataka povezanih s referentnim dokumentima o NRT-u. Inovacijski centar za industrijsku preobrazbu i emisije (INCITE) nova je vrsta aktivnosti koja će pružiti dodanu vrijednost objedinjavanjem informacija iz brojnih inicijativa EU-a u području inovacija. Bit će i mjesto susreta za različite politike koje će omogućiti utvrđivanje mogućnosti za veće sinergije. Razvoju INCITE-a u okviru JRC-a pogodovat će veća učinkovitost i sinergije koje pruža blizina EIPPCB-a, kao i njegova uključenost u izradu referentnih dokumenata o NRT-u te njegovi dobro uspostavljeni odnosi s industrijom. Nadalje, Prijedlog o reviziji Direktive o industrijskim emisijama uključuje koncept tehnika u nastajanju i s njima povezanih razina emisije i okolišne učinkovitosti uz povezane pravne posljedice. To izaziva zabrinutost u vezi s povjerljivosti i osjetljivosti podataka. JRC ima iskustva u rješavanju tog problema. Neke jednostavne tajničke zadatke i zadatke koje oduzimaju mnogo vremena (ažuriranje baze podataka dionika, praćenje patenata/baza podataka programa Obzor Europa/fondova za inovacije, zadatke povezane s organizacijom sastanaka, publikacije) mogle bi se eksternalizirati.

Budući prošireni opseg referentnih dokumenata o NRT-u (kemikalije)

- Na temelju uspješne suradnje u izradi referentnog dokumenta o NRT-u za tekstil, ECHA je zahvaljujući svojem stručnom znanju najbolje osposobljena za obavljanje zadataka povezanih sa sustavom upravljanja kemikalijama. Uloga ECHA-e bila bi osigurati:

- odgovarajuće utvrđivanje (a prema potrebi i odabir) relevantnih tvari za svaki sektor/referentni dokument o NRT-u. To će uključivati karakterizaciju uporabe tih tvari u sektorima obuhvaćenima referentnim dokumentima o NRT-u, uključujući definiciju najboljih primjera iz prakse radi uporabe najsigurnijih alternativa na tržištu. Time će se poboljšati jasnoća i dosljednost raznih propisa (Direktiva o industrijskim emisijama, Uredba REACH, Uredba CLP),

- uporabu ispravne terminologije u postupcima izrade referentnih dokumenata o NRT-u (npr. tvar, procesna kemikalija, sirovina),

– tehničku pouzdanost NRT-a povezanih s kemikalijama (kao što su zamjenske tehnike),

– relevantnost popratnih dokumenata za uvodni i završni sastanak koje sastavlja EIPPCB u vezi s pitanjima koja se odnose na kemikalije,

– pružanje pomoći EIPPCB-u u vezi s pristupom informacijama u bazi podataka ECHA-e,

– pružanje pomoći pri odgovaranju na pitanja ili primjedbe dionika kad je potrebno stručno znanje o kemikalijama.

- Tim integriranim pristupom omogućuje se razmatranje dvaju aspekata strategije održivosti u području kemikalija: 1. promicanje sigurnih i održivih kemikalija i 2. postizanje nulte stope kemijskog onečišćenja u okolišu. Stoga će Komisija osigurati da se zakonodavstvom o industrijskim emisijama promiče uporaba sigurnijih kemikalija u industriji u EU-u zahtijevanjem procjene rizika na lokaciji i ograničavanjem uporabe posebno zabrinjavajućih tvari.

- Trenutačno se nijedno drugo tijelo EU-a ne može nositi sa složenošću takve zadaće. Zahvaljujući jedinstvenoj bazi podataka o kemikalijama koju održava i svojem stručnom znanju u području rudarenja i izvlačenja informacija iz nje, ECHA je najbolje osposobljena za pružanje potrebnih informacija o tvarima za sastavljanje/revidiranje referentnih dokumenata o NRT-u. Nadalje, ta je agencija razvila opsežno stručno i drugo znanje o tome kako industriji pružiti tehničke i znanstvene smjernice o procjenama rizika za kemijske tvari. Zbog toga je ECHA u jedinstvenom položaju da operaterima postrojenja obuhvaćenima Direktivom o industrijskim emisijama pruži smjernice o strukturiranju popisa kemikalija i upravljanju njime kako bi se procjene rizika na razini lokacije provodile uz primjenu znanja o temama iz Uredbe REACH/Direktive o industrijskim emisijama, a radi olakšavanja integracije te uredbe i direktive.

- **Opcije koje se ispituju za INCITE:**

– *Zaključivanje javne nabave sa savjetnicima:* iako to rješenje ima prednosti u smislu fleksibilnosti, njime se Europsku komisiju ne bi oslobodilo od zadaće uključivanja u analitički i nadzorni rad. Komisija treba biti dugoročno uključena u rad na INCITE-u kako bi se ostvarili održivi i pouzdani rezultati. To se odnosi na činjenicu da će potrebna industrijska preobrazba koju se revidiranom Direktivom o industrijskim emisijama nastoji poduprijeti trajati više desetljeća zbog složenosti i opsega ulaganja. Nadalje, neke od informacija koje INCITE treba prikupiti bit će poslovno osjetljive, a njegov uspjeh ovisi o sposobnosti postupanja s takvim informacijama. Ako bi aktivnosti prikupljanja i analize podataka o tehnikama u nastajanju povjerala savjetniku, Komisija bi bila u osjetljivoj situaciji s obzirom na dva prethodno navedena ključna pitanja jer ne bi bilo zajamčeno ni dugoročno sudjelovanje ni prihvaćanje dionika.

– *Program za provjeru ekoloških tehnologija (ETV) – (unutar Europskog instituta za inovacije i tehnologiju, EIT):* u okviru tog programa može se upravljati postupkom provjere, no obilježava ga ograničeno iskustvo u praćenju i smanjenju onečišćenja te čistim proizvodnim postupcima; ETV se oslanja na nadležnosti tijela za provjeru, a Komisija ima ograničena sredstva za usmjeravanje takvog rada. Nedavna evaluacija ETV-a pokazala je da je primjena tog programa ograničena i stoga taj sustav još nije u velikoj mjeri prepoznat u industrijskim sektorima, što je ključno za uspjeh postupka izrade referentnih dokumenata o NRT-u. Zbog strukture upravljanja ETV-om (nekoliko

tijela za provjeru) moglo bi biti teško uspostaviti fiksni postupak ili strukturirani komunikacijski pristup kojim bi se olakšao prijenos informacija između ETV-a EU-a i radne skupine za izradu referentnih dokumenata o NRT-u te osigurati njihovu kvalitetu.

– *Europska agencija za okoliš (EEA)*: ta je agencija visoko specijalizirana za pružanje pouzdanih i neovisnih informacija o okolišu (uključujući troškove onečišćenja), a njezino znanje o industrijskim tehnologijama i postupcima morat će se proširiti, što će potrajati. To bi bila zadaća drukčije prirode od onih utvrđenih u Uredbi o EEA-u.

– *GU ENV*: ta glavna uprava morat će izgraditi kapacitete i angažirati vanjsku potporu kako bi se nosila sa složenošću zadaće. Potonje uključuje slične izazove kao što je opisano u prvoj točki.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

- **Ograničeno trajanje**
 - na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
 - financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje
- **Neograničeno trajanje**

provedba s početnim razdobljem od 2024.,
nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁸³

- **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija
 - putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
 - putem izvršnih agencija
- **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama
- **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:
 - trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
 - međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
 - EIB-u i Europskom investicijskom fondu
 - tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
 - tijelima javnog prava
 - tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva
 - tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva
 - osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

- *Navesti učestalost i uvjete.*

• Inicijativa uključuje nabavu, administrativni dogovor s JRC-om, povećanje doprinosa ECHA-i i učinak na COM HR. Za tu vrstu rashoda primjenjuju se

⁸³ Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

standardna pravila.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

- Nije primjenjivo – usporediti s prethodno navedenim

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

- Nije primjenjivo – usporediti s prethodno navedenim

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti povezanih sredstava kojima se upravlja) i ocjena očekivanih razina rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

- Nije primjenjivo – usporediti s prethodno navedenim

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

- *Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.*

- Nije primjenjivo – usporediti s prethodno navedenim

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

Postojeće proračunske linije

- Prema redosljedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
			Broj	dif./nedif. ⁸⁴	zemalja EFTA-e ⁸⁵	zemalja kandidatkinja ⁸⁶
3.	09 10 01 – Europska agencija za kemikalije	dif.	DA	NE	NE	NE
3.	09 02 02 – Kružno gospodarstvo i kvaliteta života	dif.	DA	NE	NE	NE
7.	20 01 02 01 – Primici od rada i naknade (statutarno osoblje)	nedif.	NE	NE	NE	NE
7.	20 02 01 01 – Ugovorno osoblje	nedif.	NE	NE	NE	NE

⁸⁴ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁸⁵ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁸⁶ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.

Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	Naslov 3. – Prirodni resursi i okoliš
---	-------------	--

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Glavna uprava: ENV			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027. i nadalje	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje							
Proračunska linija 09 02 02 Kružno gospodarstvo i kvaliteta života	Obveze	(1a)	0,645	0,645	0,445	0,445	2,180
	Plaćanja	(2a)	0,645	0,645	0,445	0,445	2,180
Proračunska linija 09 02 02 Kružno gospodarstvo i kvaliteta života – administrativni dogovor s JRC-om	Obveze	(1b)	1,424	1,470	1,567	1,618	6,079
	Plaćanja	(2b)	1,424	1,470	1,567	1,618	6,079
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁸⁷							
Proračunska linija		(3)					
UKUPNA odobrena sredstva za Glavnu upravu za okoliš	Obveze	=1a+1b +3	2,069	2,115	2,012	2,063	8,259
	Plaćanja	=2a+2b +3	2,069	2,115	2,012	2,063	8,259

⁸⁷

Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijasne linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

Troškovi GU-a ENV proizlaze iz potrebe da se u okviru javne nabave financiraju popratne analize za nove referentne dokumente o NRT-u i revizije referentnih dokumenata o NRT-u, podupire razvoj metodologija za provedbene akte (članak 15. stavak 4. – nabava za metodologiju za primjenu izuzeća, članak 14. stavak 1. – nabava za zajednička pravila za ocjenu sukladnosti, članak 27.d – planovi preobrazbe), prati i podupire provedba i sukladnost (članak 27.a – razmatranje/analiza rezultata i članak 73. – izvješće o sinergijama s ETS-om).

GU ENV snosit će i troškove administrativnog dogovora koji će se potpisati s JRC-om. Tim administrativnim dogovorom omogućit će se uspostava i učinkovito funkcioniranje inovacijskog centra za industrijsku preobrazbu i emisije (INCITE) te proširenje aktivnosti EIPPCB-a (što se posebno odnosi na izradu novih referentnih dokumenata o NRT-u), na temelju čega će se donijeti provedbene mjere iznesene u Prijedlogu o Direktivi o industrijskim emisijama. Tim će se troškovima pokriti 10 novih jedinica ekvivalenta punog radnog vremena (10 ugovornih djelatnika – GF IV za koje trošak iznosi 5,079 milijuna EUR) koje će zaposliti JRC (u okviru troškova osoblja uzimaju se u obzir opći troškovi JRC-a) – to će osoblje biti zaduženo za nove zadaće koje proizlaze iz revizije Direktive o industrijskim emisijama, a posebno za zadaće povezane s proširenim područjem primjene te direktive te proširenim opsegom referentnih dokumenata o NRT-u, čime će se osigurati funkcionalnost INCITE-a (prikupljanje podataka, analiza, vođenje tajništva, publikacije itd.).

Administrativni dogovor uključivat će i posebne kredite za pokrivanje troškova koji proizlaze iz npr. organiziranja službenih sastanaka s dionicima i radionica za vrijeme rada na izradi referentnih dokumenata o NRT-u za nove sektore (procijenjeni trošak iznosi 0,200 milijuna EUR za razdoblje 2024.–2027.), potrebe da se u okviru javne nabave financira analiza podataka za izradu referentnih dokumenata o NRT-u i izvješća o tehnikama u nastajanju (0,400 milijuna EUR za razdoblje 2024.–2027.) i nabave novih informatičkih sustava za potporu novom inovacijskom centru za industrijsku preobrazbu i emisije (INCITE), za koje je prema procjenama potrebno 0,400 milijuna EUR u analiziranom razdoblju.

Agencija: ECHA			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
Naslov 1.: rashodi za osoblje		Obveze (1a)	0,570	0,581	0,593	0,605	2,349
		Plaćanja (2a)	0,570	0,581	0,593	0,605	2,349
Naslov 2.: infrastruktura		Obveze (1a)	0,050	0,050	0,050	0,050	0,200
		Plaćanja (2a)	0,050	0,050	0,050	0,050	0,200
Naslov 3.: rashodi poslovanja		Obveze (1b)					
		Plaćanja (2b)					

UKUPNA odobrena sredstva za ECHA-u	Obveze	=1a+1b +3	0,620	0,631	0,643	0,655	2,549
	Plaćanja	=2a+2b +3	0,620	0,631	0,643	0,655	2,549

Troškovi ECHA-e uključuju trošak tri nove jedinice ekvivalenta punog radnog vremena, koje će biti zadužene za:

- rudarenje podataka u bazama podataka ECHA-e i izradu popisa opasnih tvari koje bi se mogle upotrebljavati u sektorima obuhvaćenima referentnim dokumentima o NRT-u; izvod informacija povezanih s tvarima (regulatorni status, razvrstavanje, identitet tvari), opis uporabe tih tvari u sektorima obuhvaćenima referentnim dokumentima o NRT-u, uključujući definiciju najboljih primjera iz prakse radi uporabe najsigurnijih alternativa na tržištu, te pružanje tehničke potpore za revizije referentnih dokumenata o NRT-u (sastanci radne skupine, preispitivanje, drugi tehnički doprinosi) – 2 EPRV,
- razvoj vodećih načela za sustav upravljanja kemikalijama, uz naglasak na strukturi podataka za popis kemikalija (tvari i smjesa) na lokaciji koji je povezan s daljnjim razvojem metodologije procjene rizika na lokaciji te doprinos razvoju vodećih načela o načinu provedbe usporedne procjene rizika tvari koje operater upotrebljava za svoje postupke/proizvode i mogućih alternativa – 1 EPRV.

Potrebno povećanje doprinosa EU-a za ECHA-u nadoknadit će se odgovarajućim smanjenjem iznosa omotnice za program LIFE (proračunska linija 09.0202 – *Kružno gospodarstvo i kvaliteta života*).

			2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	2,689	2,746	2,655	2,718	10,808
	Plaćanja	(5)	2,689	2,746	2,655	2,718	10,808
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)					
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	=4+6					10,808

iz NASLOVA 3. višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	=5+6	1,777	1,777	1,577	1,577	10,808

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	Naslov 7. – Europska javna uprava
---	------	-----------------------------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
Glavna uprava: ENV						
• Ljudski resursi		0,560	0,560	0,560	0,560	2,240
GLAVNA UPRAVA ZA OKOLIŠ UKUPNO	Odobrena sredstva	0,560	0,560	0,560	0,560	2,240
		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	0,560	0,560	0,560	0,560	2,240
	Plaćanja	0,560	0,560	0,560	0,560	2,240

Dodatno osoblje GU-a ENV (tri AD, jedan CA) bit će zaduženo za:

- pripremu i vođenje donošenja novih provedbenih akata Komisije,
- održavanje dijaloga s državama članicama te s JRC-om i EIPPCB-om,
- pripremu i provedbu pravila o osnivanju, ovlastima i funkcioniranju INCITE-a i doprinos njegovu radu,
- pružanje potrebnih informacija JRC-u i ECHA-i na zahtjev i s obzirom na aktualni politički razvoj i razvoj zakonodavstva,
- utvrđivanje i razvoj sinergija s ETS-om kako bi se poboljšala ukupna učinkovitost agroindustrijskih postrojenja te sastavljanje izvješća o rezultatima,
- godišnju analizu podataka prikupljenih radi:
 - osiguravanja ostvarenja ciljeva politike (provedba, izvršenje),
 - utvrđivanja mogućih poboljšanja u upravljanju postupcima sprečavanja i kontrole industrijskih emisija,
- obavljanje tekućih zadataka povezanih s proširenim područjem primjene Direktive o industrijskim emisijama i proširenim opsegom referentnih dokumenata o NRT-u, što uključuje prisustvovanje sastancima tehničkih radnih skupina u Seville i interakciju s dionicima i drugim relevantnim službama Komisije, te podupiranje država članica u prenošenju, provedbi i poštovanju novog sustava na temelju navedene direktive.

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)										UKUPNO			
	REZULTATI																			
	Vrsta 88	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak

⁸⁸ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

POSEBNI CILJ br. 1 ⁸⁹ ...																	
- Rezultat																	
- Rezultat																	
- Rezultat																	
Međubroj za posebni cilj br. 1																	
POSEBNI CILJ br. 2...																	
- Rezultat																	
Međubroj za posebni cilj br. 2																	
UKUPNO																	

⁸⁹ Kako je opisan u odjeljku 1.4.2. „Posebni ciljevi...”.

3.2.3. Procijenjeni učinak na resurse ECHA-e

Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPN O
--	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	--------------------

Privremeno osoblje (razredi AD)	0,570	0,581	0,593	0,605	2,349
Privremeno osoblje (razredi AST)	0	0	0	0	0
Ugovorno osoblje	0	0	0	0	0
Upućeni nacionalni stručnjaci	0	0	0	0	0

UKUPNO	0,570	0,581	0,593	0,605	2,349
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Zahtjevi za osoblje (EPRV):

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPN O
--	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	--------------------

Privremeno osoblje (razredi AD)	3	3	3	3	3/godišnj e
Privremeno osoblje (razredi AST)	0	0	0	0	0
Ugovorno osoblje	0	0	0	0	0
Upućeni nacionalni stručnjaci	0	0	0	0	0

UKUPNO	3	3	3	3	3/godišnj e
---------------	----------	----------	----------	----------	------------------------

Dodatno osoblje ECHA-e poduprijet će provedbu sustavâ upravljanja okolišem. Točnije, razvit će vodeća načela za sustav upravljanja kemikalijama te osigurati utvrđivanje i odabir relevantnih tvari za svaki sektor/referentni dokument o NRT-u, razvoj sektorskih dobrih primjera iz prakse radi uporabe najsigurnijih tvari na tržištu i zatim uporabu ispravne terminologije u postupcima izrade referentnih dokumenata o NRT-u (npr. tvar, procesna

kemikalija i sirovine). Brinut će o općoj pouzdanosti NRT-ova povezanih s kemikalijama (npr. u pogledu zamjenskih tehnika) te će za uvodne i završne sastanke u postupku izrade referentnih dokumenata o NRT-u pripremati popratne dokumente koje sastavlja EIPPCB i koji su relevantni za pitanja koja se odnose na kemikalije. Naposljetku, pomoći će EIPPCB-u u vezi s pristupom informacijama u bazi podataka ECHA-e te pitanjima ili primjedbama dionika kad je potrebno stručno znanje o kemikalijama.

Primijenjen je koeficijent ispravka od 118,6 (koeficijent za troškove života u Finskoj) te je uzeto u obzir povećanje zbog inflacije od 2 %.

3.2.3.1. Procjena potrebnih ljudskih resursa za Komisiju

Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027. i nadalj e
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)				
• GU ENV – 20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	3	3	3	3
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: $EPRV$) ⁹⁰				
• GU ENV 20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)	1	1	1	1
• UKUPNO	4	4	4	4

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

• Prijedlog/inicijativa:

može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

• Za pokrivanje rashoda GU-a ENV te za kompenzaciju povećanja subvencije za ECHA-e upotrijebit će se omotnica za program LIFE.

zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

zahtijeva reviziju VFO-a.

⁹⁰ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

3.2.5. *Doprinos trećih strana*

- Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 5.4.2022.
COM(2022) 156 final

ANNEXES 1 to 3

PRILOZI

Prijedlogu DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni

Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) i Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

{SEC(2022) 169 final} - {SWD(2022) 110 final} - {SWD(2022) 111 final} -
{SWD(2022) 112 final}

PRILOG I.

Prilog I. Direktivi 2010/75/EU mijenja se kako slijedi:

(a) točka 1.4. zamjenjuje se sljedećim:

„Uplinjavanje, ukapljivanje ili piroliza:

(a) ugljena;

(b) drugih goriva u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage 20 MW ili više.”;

(b) točka 2.3. zamjenjuje se sljedećim:

„2.3. Prerada nebojenih metala:

(a) tople valjaonice kapaciteta većeg od 20 tona sirovog čelika na sat;

(aa) hladne valjaonice kapaciteta većeg od 10 tona sirovog čelika na sat;

(ab) rad uređaja za izvlačenje žice kapaciteta većeg od 2 tone sirovog čelika na sat;

(b) kovačnice s čekićima čija energija prelazi 20 kJ po čekiću;

(ba) kovačnice s prešama za kovanje snage veće od 10 meganjutna (MN) po prešanju;

(c) nanošenje zaštitnih prevlaka od staljenih metala, ulaznog kapaciteta većeg od 2 tone sirovog čelika na sat.”;

(c) umeće se sljedeća točka 2.7.:

„2.7. Proizvodnja litij-ionskih baterija (uključujući sastavljanje baterijskih ćelija i baterijskih sklopova) proizvodnog kapaciteta 3,5 GWh ili više godišnje.”;

(d) točka 3.5. zamjenjuje se sljedećim:

„3.5. Izrada keramičkih proizvoda pečenjem, posebno crjepova, opeke, vatrostalne opeke, pločica, kamenštine ili porculana:

(a) proizvodnog kapaciteta većeg od 75 tona na dan; ili

(b) kapaciteta peći većeg od 4 m³ i gustoće stvrdnjavanja veće od 300 kg/m³ po peći.”;

(e) umeće se sljedeća točka 3.6.:

„3.6. Vađenje i obrada (postupci kao što su pretvaranje u prah, kontrola veličine, oplemenjivanje i poboljšanje) sljedećih neenergetskih minerala:

- (a) industrijskih minerala, uključujući barit, bentonit, diatomit, glinenac, fluorit, grafit, gips, kaolin, magnezit, perlit, potašu, sol, sumpor i talk;
- (b) metalnih ruda, uključujući boksit, krom, kobalt, bakar, zlato, željezo, olovo, litij, mangan, nikal, paladij, platinu, kositar, volfram i cink.”;

(g) točka 5.3. zamjenjuje se sljedećim:

„5.3. (a) Odlaganje neopasnog otpada kapaciteta većeg od 50 tona na dan, uključujući jedan ili više sljedećih postupaka i isključujući postupke obuhvaćene Direktivom Vijeća 91/271/EEZ*:

- i. biološka obrada (kao što je anaerobna razgradnja);
- ii. fizikalno-kemijska obrada;
- iii. prethodna obrada otpada za spaljivanje ili suspaljivanje;
- iv. obrada šljake i pepela;
- v. obrada u drobilicama metalnog otpada, uključujući otpadnu električnu i elektronsku opremu te otpadna vozila i njihove dijelove.

(b) Oporaba, ili kombinacija uporabe i odlaganja, neopasnog otpada kapaciteta većeg od 75 tona po danu, uključujući jedan ili više sljedećih postupaka i isključujući postupke obuhvaćene Direktivom Vijeća 91/271/EEZ:

- i. biološka obrada (kao što je anaerobna razgradnja);
- ii. prethodna obrada otpada za spaljivanje ili suspaljivanje;
- iii. obrada šljake i pepela;
- iv. obrada u drobilicama metalnog otpada, uključujući otpadnu električnu i elektronsku opremu te otpadna vozila i njihove dijelove.

Ako je jedini postupak obrade otpada anaerobna razgradnja, prag kapaciteta za ovaj postupak iznosi 100 tona na dan.

* Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30.5.1991., str. 40.)”;

(h) točka 6.2. zamjenjuje se sljedećim:

„6.2. Prethodna obrada (postupci kao što su pranje, bijeljenje, merceriziranje), bojenje ili završna obrada tekstilnih vlakana ili tekstila, pri čemu je kapacitet obrade veći od 10 tona na dan”;

(i) točka 6.5. zamjenjuje se sljedećim:

„6.5. Odlaganje ili recikliranje životinjskih trupala ili nusproizvoda životinjskog podrijetla, kapaciteta obrade većeg od 10 tona na dan”;

(j) točka 6.6. briše se.

PRILOG II.

„PRILOG I.a

Aktivnosti iz članka 70.a

1. Uzgoj goveda, svinja ili peradi u postrojenjima od 150 uvjetnih grla (UG) ili više.
2. Uzgoj bilo koje kombinacije sljedećih životinja: goveda, svinja, peradi u postrojenjima od 150 UG-a ili više.

Približni ekvivalent UG-a temelji se na stopama konverzije utvrđenima u Prilogu II. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 808/2014*.

* Provedbena uredba Komisije (EU) br. 808/2014 od 17. srpnja 2014. o utvrđivanju pravila primjene Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (SL L 227, 31.7.2014., str. 18.).”

PRILOG III.

„PRILOG II.

Načela kojih se treba pridržavati pri odobravanju izuzeća iz članka 15. stavka 4.

Izuzeća predviđena u skladu s člankom 15. stavkom 4. moraju biti u skladu sa sljedećim načelima:

1. Troškovi

- 1.1. Troškovi iz članka 15. stavka 4. su troškovi sukladnosti s razinama emisija ili razinama okolišne učinkovitosti povezanim s najboljim raspoloživim tehnikama te uključuju i kapitalne i operativne troškove. Ne uključuju šire socijalne ili ekonomske troškove.
- 1.2. Evaluacija troškova mora biti kvantitativna i potkrijepljena kvalitativnom ocjenom.
- 1.3. Troškovi koji se uzimaju u obzir pri evaluaciji:
 - (a) čine troškove neto vrijednosti, nakon odbitka svih financijskih koristi od primjene najboljih raspoloživih tehnika;
 - (b) uključuju trošak pristupa financijskom kapitalu koji je potreban za financiranje najboljih raspoloživih tehnika;
 - (c) izračunavaju se primjenom diskontne stope kako bi se uzele u obzir razlike u novčanoj vrijednosti tijekom vremena.
- 1.4. U zahtjevu za izuzeće jasno se navode izvor troškova i metode njihova izračuna, uključujući diskontnu stopu iz točke 1.3. podtočke (c) i procjenu nesigurnosti povezanih s evaluacijom troškova.
- 1.5. Troškove koje evaluira operater ocjenjuje nadležno tijelo na temelju informacija iz drugih izvora, kao što su pružatelji tehnoloških usluga, stručne prosudbe ili podaci iz drugih postrojenja u kojima su nedavno uvedene najbolje raspoložive tehnike.

2. Koristi za okoliš

- 2.1. Koristi za okoliš iz članka 15. stavka 4. su koristi za okoliš koje proizlaze iz sukladnosti s razinama emisija ili razinama okolišne učinkovitosti koje su povezane s najboljim raspoloživim tehnikama.
- 2.2. Evaluacija koristi za okoliš mora biti kvantitativna (prikazana u novčanim iznosima) i potkrijepljena kvalitativnom ocjenom. Ako su dostupni, upotrebljavaju se utvrđeni troškovi štete od onečišćujućih tvari.
- 2.3. Pri evaluaciji koristi za okoliš uzima se u obzir diskontna stopa koja se primjenjuje na sve monetizirane koristi i koja se odnosi na razlike u vrijednostima za društvo tijekom vremena.

- 2.4. U zahtjevu za izuzeće jasno se navode izvor informacija o koristima za okoliš i metode izračuna tih koristi, uključujući diskontnu stopu iz točke 1.3. podtočke (c) i procjenu nesigurnosti povezanih s evaluacijom koristi za okoliš.
- 2.5. Koristi za okoliš koje evaluira operater ocjenjuje nadležno tijelo na temelju stručne prosudbe ili podataka iz drugih postrojenja u kojima su nedavno uvedene najbolje raspoložive tehnike.

3. Nerazmjernost troškova u usporedbi s koristima za okoliš

- 3.1. Kako bi se utvrdilo postoji li nerazmjernost, troškovi sukladnosti s razinama emisija ili razinama okolišne učinkovitosti koje su povezane s najboljim raspoloživim tehnikama uspoređuju se s koristima takve sukladnosti.
- 3.2. Mehanizam za usporedbu uključuje sljedeće elemente:
 - (a) metodu za otklanjanje nesigurnosti u evaluaciji troškova i koristi za okoliš;
 - (b) granični iznos za koji bi troškovi trebali premašivati koristi za okoliš.”